

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของผู้เรียนที่มี
จำนวนน้อย จังหวัดอุบลราชธานี

วชิราพร โสภณรัตน์

 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการ...

อ 372.21
ว159ก
2559

590100055469

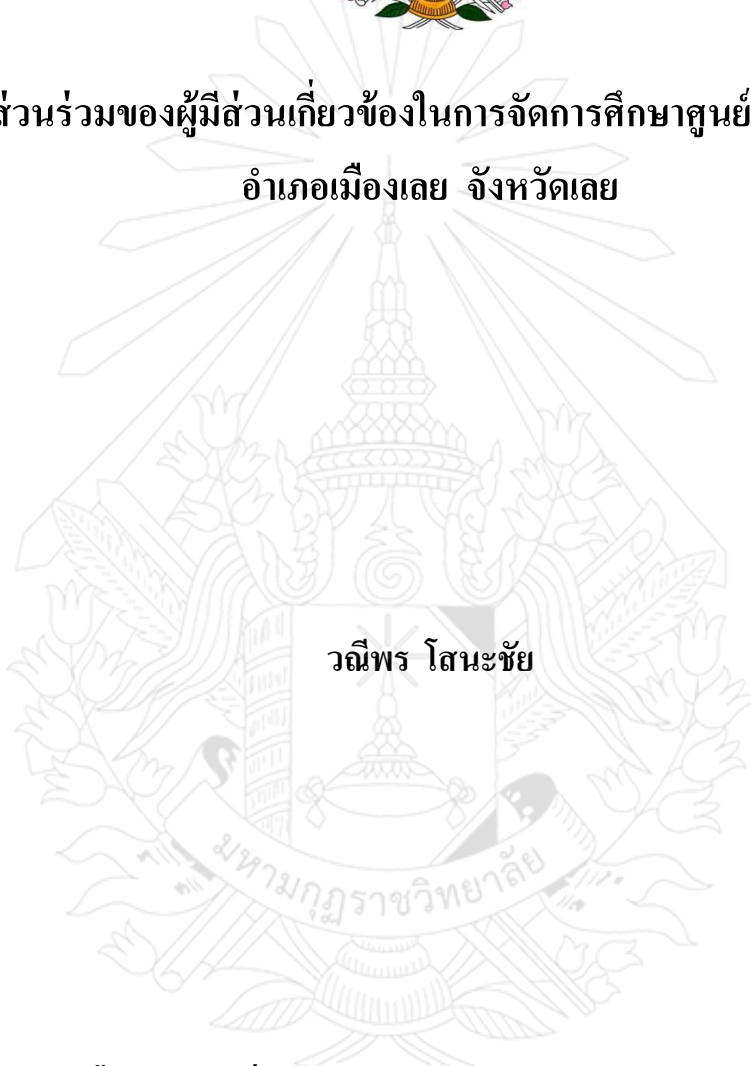

หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานที่ศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาศึกษาระบบบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย
ขอนแก่น 2559
(จัดพิมพ์โดยกองบรรณาธิการนิตยสารศึกษาศาสตร์)

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

วณิชพร โสนะชัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เมษายน 2559

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เมษายน 2559

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

**THE STAKEHOLDERS' PARTICIPATION IN THE MANAGEMENT
OF CHILD DEVELOPMENT CENTERS IN MUANGLOEI
DISTRICT, LOEI PROVINCE**

WANEEPORN SONACHAI

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
APRIL 2016
(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)**

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ วณิพร โสณะชัย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัยได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชมนพงค์ ศรีจันทร์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.อิสริยา พงษ์นารี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญช่วย ศิริเกษ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชมนพงค์ ศรีจันทร์)

..... กรรมการ

(ดร.อิสริยา พงษ์นารี)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม)

..... กรรมการ

(ดร.สุเทพ บุญเดิม)

คณะศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระปริยัติสารเวที, ดร.)

วันที่ 9 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2558

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้เพราะได้รับการสนับสนุนจากหลายฝ่ายผู้วิจัยจึงขอขอบคุณสถาบันองค์กรและบุคคลที่ได้ให้ความช่วยเหลือดังต่อไปนี้

ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้างและคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แนะแนวทางการเขียนวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชิณณพงษ์สรจันทร์อาจารย์ที่ปรึกษา และดร. อิศรียา พจนธรีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาให้คำแนะนำตลอดเวลาตรวจแก้ข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ได้วิทยานิพนธ์ที่ถูกต้องและสมบูรณ์

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีตลอดจนให้ข้อเสนอแนะและอื่น ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณท่านนายกท่านปลัด นักวิชาการศึกษาคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้ปกครองและครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามจนกระทั่งงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณพระคุณบิดามารดาเพื่อนร่วมงานเพื่อนๆ นักศึกษาทุกท่านตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่คอยให้กำลังใจสนับสนุนและให้ความอนุเคราะห์ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จนทำให้ประสบผลสำเร็จขอให้ท่านทั้งหลายจงได้รับส่วนแห่งความดีนี้ทุกท่านเทอญ

วณิพร โสนะชัย

5620840532035 : สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา; ศษ.ม. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, การจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

วณิชพร โสณะชัย : การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย (THE STAKEHOLDER'S PARTICIPATION IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION OF CHILD DEVELOPMENT CENTERS IN MUANG DISTRICT, LOEI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชณพงศ์ ศรีจันทร์, ดร.อิสริยา พจนธารี, 171 หน้า, ปี พ.ศ.2558

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคลากร ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมหรือช่วยการพัฒนาเด็กปฐมวัยและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และศึกษาข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีประชากรจำนวน 617 คน กลุ่มตัวอย่าง 234 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test และค่า F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือด้านบุคลากร และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ โดยรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มากกว่าที่เป็นอยู่ อีกทั้งควรได้พิจารณาในเรื่องขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วย รวมทั้งควรเชิญชวนให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่

5620840532035 : MAJOR : EDUCATION ADMINISTRATION; M.Ed. (MASTER OF EDUCATION)

KEYWORDS: PARTICIPATION, STAKHOLDERS, EDUCATIONAL ADMINISTRATION
OF CHILD DEVELOPMENT CENTERS

WANEEPORN SONACHAI : THE STAKEHOLDER'S PARTICIPATION IN
EDUCATIONAL ADMINISTRATION OF CHILD DEVELOPMENT CENTERS IN MUANG
DISTRICT, LOEI PROVINCE, ADVISORY COMMITTEE : ASST.PROF.DR. CHISSANAPONG
SONCHAN, DR. ISSAREEYA POTJANATAREE, 171 PP., B.E. 2558 (2015).

The objectives of this research were to study the stakeholders' participation in educational administration of child development centers in Muang district, Loei province, classified by six aspects; namely, administration, personnel, location, environment and safety, academic and course activities, participation and support from all sectors and promotion of early childhood development network, to compare the stakeholders' participation in educational administration of child development centers in Muang district, Loei province, classified by gender, age, occupation, educational level, salary, and to study the stakeholders' recommendations in in educational administration of child development centers in Muang district, Loei province. The research population was a total of 617 stakeholders in in educational administration of child development centers in Muang district, Loei province and 234 samples were selected. The data were statistically analyzed by The Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) in terms of frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, T-test (independent samples), and one-way analysis of variance (one-way ANOVA) with F-test.

The research findings were as follows:

1. The stakeholders' participation in educational administration of child development centers in Muang district, Loei province was found overall to be at a high level. Ranked from high to low according to the value of the mean; the aspects were administration, personnel and location, environment and safety whereas the aspect with the lowest value of the mean was participation and support from all sectors, which was found to be at a high level of the mean.

2. The comparison of the stakeholders' participation in educational administration of child development centers in Muang district, Loei province, classified by gender, age, occupation,

educational level, and salary, was found to be overall different at the statistical significance of 0.05.

3. The stakeholders' recommendations in educational administration of child development centers in Muang district, Loei province, were found that the child development center's administrators should pay more attention to existing educational administration of child development centers. They should also consider work morale of child development centers' personnel and invite all sectors to participate in educational administration.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.6 ขอบเขตการวิจัย	6
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	10
2.2 มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	17
2.3 มาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรฐานขั้นพื้นฐาน)	47
2.4 บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	48
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
3.1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	55
3.2 ระเบียบวิธีวิจัย	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65

สารบัญ

บทที่	หน้า
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย	68
4.4 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ ของของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	79
4.5 ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย	114
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	116
5.1 สรุปผลการวิจัย	118
5.2 การอภิปรายผล	124
5.3 ข้อเสนอแนะ	131
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	131
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	132
บรรณานุกรม	134
ภาคผนวก	139
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	140
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	142
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	148
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	150
ภาคผนวก จ แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบ (IOC)	159
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามค่าสัมประสิทธิ์	167
ประวัติผู้วิจัย	171

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	โฆษณาการสำหรับเด็ก	41
3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย	57
4.1	แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยภาพรวมและรายด้าน	68
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	69
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านบุคลากร	71
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	72
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	73
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	75
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย	77
4.9	แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.10	แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	80
4.11	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	82
4.12	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยภาพรวม จำแนกตามอายุ	83
4.13	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามอายุ	83
4.14	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านบุคลากร จำแนกตามอายุ	84
4.15	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำแนกตามอายุ	84
4.16	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร จำแนกตามอายุ	85
4.17	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำแนกตามอายุ	85
4.18	แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพ	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

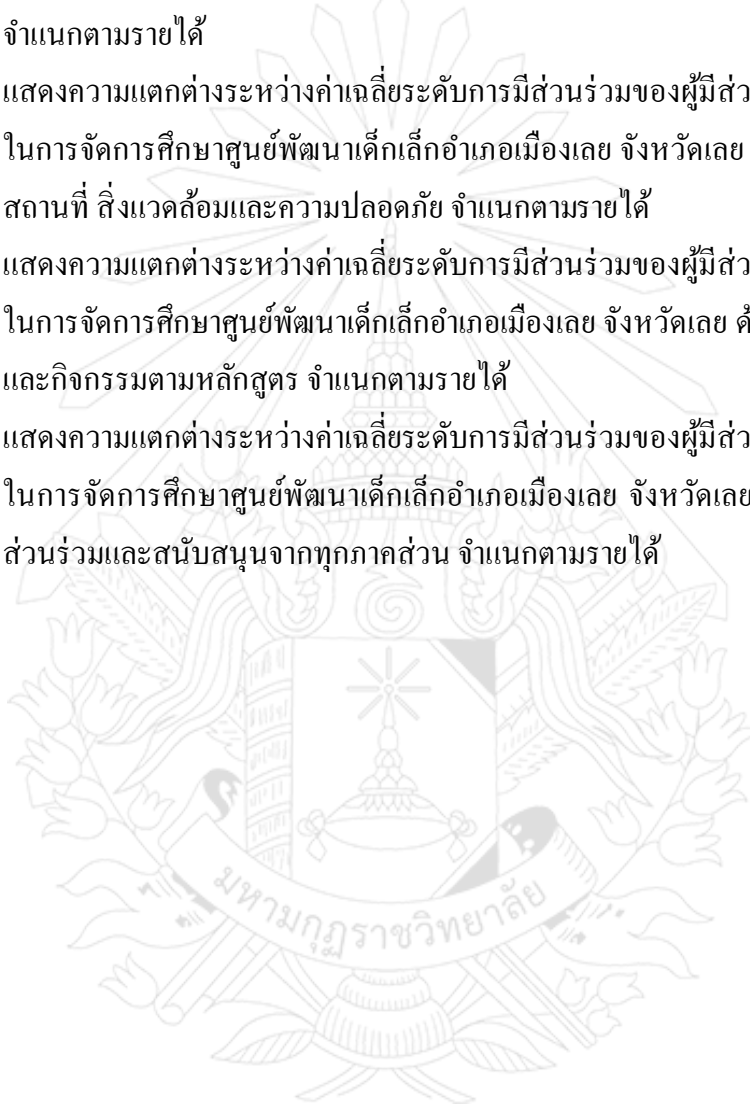
ตารางที่		หน้า
4.19	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพ	88
4.20	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ	89
4.21	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามอาชีพ	90
4.22	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านบุคลากร จำแนกตามอาชีพ	91
4.23	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำแนกตามอาชีพ	92
4.24	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร จำแนกตามอาชีพ	93
4.25	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำแนกตามอาชีพ	94
4.26	แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษา	95
4.27	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามระดับการศึกษา	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.28	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านบุคลากร จำแนกตามระดับการศึกษา	98
4.29	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำแนกตามระดับการศึกษา	100
4.30	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร จำแนกตามระดับการศึกษา	102
4.31	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำแนกตามระดับการศึกษา	104
4.32	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับการศึกษา	106
4.33	แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามรายได้	108
4.34	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามรายได้	109
4.35	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยภาพรวม จำแนกตามรายได้	110
4.36	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามรายได้	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.37	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านบุคลากร จำแนกตามรายได้	111
4.38	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำแนกตามรายได้	112
4.39	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร จำแนกตามรายได้	112
4.40	แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการมี ส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำแนกตามรายได้	113

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1.1	แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	5
2.1	รูปแบบการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	25

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากแนวคิดการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 - 9 จะเห็นได้ว่าจุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนาประเทศนั้นเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและแผนพัฒนาประเทศฉบับที่ 10 ปัจจุบัน ฉบับที่ 11 ก็ยังคงเน้นคนเป็นศูนย์กลางเช่นเดิม ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นเพียงเครื่องมือของการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิตของคนเท่านั้น การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้ามั่นคงถาวรย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชาชนในชาติเป็นสำคัญ การสร้างประชาชนให้มีคุณภาพจะต้องเริ่มปลูกฝังมาตั้งแต่วัยแรกเริ่มของชีวิตคือ วัยแรกเกิดจนถึง 6 ขวบ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างฐานะความพร้อมให้แก่เด็กที่จะเจริญเติบโตขึ้นเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา หมายถึง การให้ทุกคนในสังคมได้รับการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพมีสติปัญญา ความคิดมีจิตสำนึก รับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นการพัฒนาที่มีพื้นฐานบนความเป็นไทย รู้จักตนเอง รู้จักวัฒนธรรมไทย การวางรากฐานของการพัฒนาคนต้องปลูกฝังมาตั้งแต่วัยเด็ก คือตั้งแต่แรกเกิด จนถึง 6 ปี ซึ่งเป็นวัยที่ต้องวางรากฐานการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ คุณธรรมและจริยธรรมให้เจริญงอกงามอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เด็กวัยนี้ไม่สามารถดำเนินชีวิตอยู่ดีหากไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากพ่อแม่ หรือผู้ปกครองที่จะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็กในสถานการณ์ปัจจุบันการประกอบอาชีพนอกบ้านเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวให้อยู่รอดในสังคมอย่างมีสุขก่อให้เกิดปัญหาการทอดทิ้งบุตรหลานให้อยู่ตามลำพังกับคนเลี้ยงที่ขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างถูกต้อง ดังนั้น “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก” จึงเป็นสถานที่แห่งหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นการจัดสวัสดิการในชุมชนของรัฐ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มองเห็นปัญหาและความจำเป็นเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระการอบรมเลี้ยงดูเด็กของพ่อแม่ผู้ปกครองให้ได้ใช้เวลาในการประกอบอาชีพได้อย่างเต็มที่ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 22 กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ สิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัตินี้ คือ ผู้เรียน

ต้องได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียน บ้านและสังคมพร้อมกันไปอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนต้องสื่อความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมไทยได้ทราบว่าการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกโรงเรียนจะสร้างพลังการเรียนรู้ทั้งทางด้านปัญญา และอารมณ์ควบคู่กันไป โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนในการจัดและพัฒนาการศึกษา

ทั้งนี้ การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการ รวมทั้งการสร้างเสริมการเรียนรู้ซึ่งหมายความว่า การจัดการศึกษา ต้องเป็นความต่อเนื่องจากบ้านสู่โรงเรียน และโรงเรียนสู่บ้าน การร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนจึงมีความหมายว่าครอบครัวเหมือนงานการศึกษา เพราะครอบครัวเป็นแหล่งสถานศึกษาแรกของคน พ่อแม่คือครูคนแรกของลูก (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2544, หน้า 36) โรงเรียนจึงเป็นสถาบันทางสังคมหน่วยเดียวเท่านั้นที่มีการติดต่อสัมพันธ์กันกับสถาบันครอบครัวมากกว่าหน่วยอื่น ๆ โดยเฉพาะในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือโรงเรียนอนุบาลซึ่งจะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านเริ่มต้นเร็วกว่าในชั้นเรียนระดับอื่นซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวยังเกี่ยวข้องกับชุมชนอีกด้วย ในแง่ของการมีส่วนร่วมในการที่จะกำหนดเป้าหมายที่จะพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544)

ยุพิน สุวรรณฤทธิ์ (2535, หน้า 129) การศึกษาในระดับปฐมวัยก็เป็นการศึกษาอีกระดับหนึ่งที่มีความสำคัญมากเพราะเป็นการศึกษาช่วงแรกของชีวิตซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นชีวิตของเด็กที่จะส่งผลกระทบต่อสังคมต่าง ๆ อันเป็นรากฐานของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตไปตลอดจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิตโดยเหตุนี้เองการจัดการศึกษาให้แก่เด็กก่อนประถมศึกษาจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จัดการศึกษาระดับนี้ขึ้นเพื่อที่จะมุ่งเน้นและส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาปลูกฝังศีลธรรมวัฒนธรรมอันดีงามของไทยเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษาหลักสูตรก่อนประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมเด็กทุกประเภทที่มีอายุระหว่าง 3 ถึง 6 ปี โดยจัดในลักษณะของการเตรียมความพร้อมผ่านกิจกรรมการเล่นที่เหมาะสมกับวัยเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาเต็มตามศักยภาพ โดยยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาเพื่อให้เด็กสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุขได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษา และเป็นการพัฒนาเด็กโดยครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม (กรมวิชาการ, 2542, หน้า 2)

ดังนั้น เพื่อเป็นการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยต้องเปิดโอกาสให้บุคคลที่ส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งตรงกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่

2 พ.ศ. 2545) ที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็น การจัดการศึกษาที่บ้าน หรือการเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาในโรงเรียน ในการเข้ามามีส่วน ร่วมจัดการศึกษาจึงถือเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่สำคัญอันจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการจัดการ ศึกษาต่อไป

ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน การจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานสูงขึ้นต่อไปและในฐานะผู้วิจัยเป็นผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งรับผิดชอบงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เล็งเห็น ความสำคัญของปัญหาในการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชา การและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนและด้าน ส่งเสริมเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณภาพ และมาตรฐานตามที่ กรมส่งเสริมส่วนท้องถิ่นได้กำหนดเนื่องจากการพัฒนาเด็กนั้น ผู้ปกครอง ครู และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นนั้นต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันซึ่งจะทำให้การพัฒนาเด็กนั้นเป็น ไปอย่างมี ประสิทธิภาพ ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการ มีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนา เด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ และรายได้

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย แตกต่างกันที่มีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วม

1.3.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย แตกต่างกันที่มีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วม

1.3.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย แตกต่างกันที่มีอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วม

1.3.4 มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย แตกต่างกันที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วม

1.3.5 มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย แตกต่างกันที่มีรายได้ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วม

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกรณีศึกษาพื้นที่ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ศึกษาตามมาตรฐานการดำเนินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงมหาดไทย (ม.ป.ป.)

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
<p>ปัจจัยส่วนบุคคล</p> <p>1. เพศ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ชาย 2. หญิง <p>2. ระดับการศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย 2. สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย <p>3. อายุ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ต่ำกว่า 25 ปี 2. 26-35 ปี 3. 36 ปี ขึ้นไป <p>4. อาชีพ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกร 2. รับจ้างหรือรายได้ไม่คงที่ 3. มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง 4. ประกอบอาชีพอิสระ <p>5. รายได้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท 2. 5,001-10,000 บาท 3. 10,001-15,000 บาท 4. 15,001 บาทขึ้นไป 	<p>การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5. ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แผนภูมิที่ 1.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 นำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาให้ดีขึ้น

1.5.2 นำแนวคิดจากระดับของปัจจัยต่าง ๆ ต่อการมีส่วนร่วมไปใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมและสร้างเสริมศรัทธาในการดำเนินงานในรูปแบบการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.6 ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้มีประเด็นศึกษาในการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย โดยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย โดยศึกษาตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่นกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (กระทรวงมหาดไทย, 2544) แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545- 2559) กรุงเทพฯ

1.6.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนท้องถิ่น นักวิชาการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 617 คน กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเปรียบเทียบตามตาราง ของ Krejcie & Morgan เท่ากับ 234 คน

1.6.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยศึกษาตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
5. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.6.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 45 ศูนย์

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ด้านการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือสนับสนุนของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ แบ่งการจัดการเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงาน 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารบุคคล

ด้านบุคลากร หมายถึง บุคคลที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก ด้วยหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรง พนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่น และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ด้านอาคารสถานที่ สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง การก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคาร สถานที่ และจกภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมทั้งภายในอาคาร และภายนอกอาคาร ต้องคำนึงถึงความมั่นคง แข็งแรง ถูกสุขลักษณะ มีความเหมาะสมและปลอดภัยแก่เด็ก ตลอดจนการส่งเสริมสุขภาพ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจไว้วางใจ และส่งผลต่อสุขภาพโดยตรงในการป้องกัน การแพร่กระจายของโรคติดต่อ ลดความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุส่งเสริมความปลอดภัยและฝึกสุขนิสัย ให้เด็กมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ต้องใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 มาเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน มีการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่ครอบคลุมถึงการให้การช่วยเหลือให้แนะนำปรึกษาทางวิชาการเพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสอดคล้องกับหลักสูตร

ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน หมายถึง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 มาตรา 29 กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารเพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานในการอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยอย่างครอบคลุม กว้างขวาง เป็นพื้นฐานของการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องเสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาคโดยมีวัตถุประสงค์และแนวทางในการดำเนินงาน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการการสาธารณะตามกฎหมาย เพื่อประโยชน์สุขของชุมชนในท้องถิ่นนั้น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ และส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

แนวทางการพัฒนา หมายถึง แนวทางวิธีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดีขึ้นกว่าเดิม ในด้านการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบริหารบุคคล ด้านการจัดประสบการณ์ และด้านพัฒนาผู้เรียน

มาตรฐานการศึกษา (มาตรฐานขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคลากร ด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านผู้เรียน

ด้านบริหารบุคลากร หมายถึง การวางแผนบุคลากร การสรรหาคัดเลือก และการบรรจุแต่งตั้ง การจัดบุคลากรเข้าสู่งาน การพัฒนาบุคลากร การบำรุงขวัญและกำลังใจ และการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก

ด้านการจัดประสบการณ์ หมายถึง การจัดทำหลักสูตรแนวการจัดทำแผนประสบการณ์ สื่อ/นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การนิเทศ การวัดและการประเมินผลการจัดประสบการณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การรับนักเรียน การจัดสวัสดิการการบริการนักเรียน การส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนและการประเมินผู้เรียน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การมีส่วนร่วมผู้ปกครองเด็ก คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและหมายรวมถึงผู้นำหมู่บ้านในด้านบุคลากรและการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง บุคคลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา คัดเลือกและแต่งตั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ ด้านวิชาการ และกิจกรรม ตามหลักสูตรและด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ได้มีส่วนช่วยเหลือระหว่างกัน ด้วยจิตใจและอารมณ์ของ แต่ละบุคคลในการร่วมคิด ร่วมวางแผนร่วมตัดสินใจ ร่วม

ปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสังคมในด้านการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หมายถึง นายกองค้การบริหารส่วนท้องถิ่น นักวิชาการศึกษาคู่มือดูแลเด็กเล็ก กรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำเป็นกรอบแนวคิดทฤษฎีและแนวทางเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาค้นคว้า โดยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- 2.2 มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.3 มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรฐานขั้นพื้นฐาน)
- 2.4 บทบาทของผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

คำว่า การมีส่วนร่วม (Participation) มีการให้ความหมายไว้มากมาย มีหลายมิติหลายเหตุการณ์ เราก็เลยต้องพิจารณาเฉพาะกรณี ๆ ไป การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักการสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญ และเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี จะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับสถานศึกษาให้ดี ชุมชน ผู้ปกครองจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Cohen และ Uphoff (1981, p. 6) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนารวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

4. การมีส่วนร่วมในการประเมิผลโครงการ

2.1.2 แนวคิดทฤษฎีกับการมีส่วนร่วม

องค์กรสหประชาชาติ (United Nation 1981, p. 5) ได้ให้ความหมายเจาะจงถึงการมีส่วนร่วมว่าการมีส่วนร่วมเป็นการพบปะทางสังคม ทั้งในลักษณะการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคล และการมีส่วนร่วมของกลุ่ม

สุเทพ สังกะเพศ (2550, หน้า 30) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมหมายถึง กระบวนการที่ทุกคนภายในองค์กรและภายนอกองค์กรเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาเพื่อปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมกำกับติดตามประเมินผล ตลอดจนร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นย่อมเกิดจากพื้นฐานของความสนใจ ความห่วงใยร่วมกัน และความพึงพอใจในการมีส่วนร่วม

นรินทร์ชัย พัฒนพงษ์ศา (2547) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า คือกระบวนการที่ส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน การสร้างโอกาสให้ชาวบ้านทั้งในรูปส่วนบุคคลและกลุ่มคนต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรมโดยจะตั้งเป้าไปโดยใจสมัครมิใช่เข้ามาร่วมเพราะการหวังรางวัลตอบแทนและที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมนั้นจะต้องสอดคล้องกับชีวิตความเป็น ความต้องการและวัฒนธรรมของคนส่วนใหญ่ในชุมชนด้วย

ลิขิต หมู่ดี (2550) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึงกระบวนการซึ่งประกอบเข้ามาเกี่ยวข้องในขั้นตอนต่าง ๆ ของกิจกรรม ของการมีวัตถุประสงค์ของการพัฒนาชนบทโดยการเข้ามาเกี่ยวข้องนี้ผู้ร่วมได้ใช้ความพยายามและเสียสละทรัพย์บางอย่าง

วันพร จันท์เวโรจน์ (2543, หน้า 19) กล่าวเช่นเดียวกัน การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (Group situation) การเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น ทั้งยังทำให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย ซึ่งสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การปฏิบัติการใด ๆ ที่ชุมชน ประชาชน บุคคลในกลุ่ม หรือหน่วยงานร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมกำลังกาย ร่วมกำลังคิดในการประกอบกิจการนั้นให้บรรลุความสำเร็จสูงสุด

เมตต์ เมตต์การุญจิต (2541, หน้า 12) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมคือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ที่มีผลกระทบต่อตนเองและชุมชน

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542, หน้า 17) กล่าวเช่นเดียวกันว่า การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญของแนวคิดประชาธิปไตย และหลักการเริ่มต้นของการมีส่วนร่วม คือการตัดสินใจใด ๆ ก็ตามที่

ส่งผลถึงบุคคลใด บุคคลเหล่านั้นควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนั้น โดยหลักการมีส่วนร่วมจะตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่าบุคคลแต่ละคนย่อมทราบดีว่า ตนต้องการอะไร ต้องการหรือไม่ ต้องการอะไรและอะไรบ้างที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง

ซูวิทย์ พิทักษ์พร พัลลภ (2544, หน้า 29) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความตั้งใจ โดยการทำงานดังกล่าวให้ห้วงเวลาและลำดับการที่ทรงประสิทธิภาพ คือ ถูกจังหวะและเหมาะสมและกระทำดังกล่าวด้วยความรู้สึกผูกพันการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังงานการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา เพราะการมีส่วนร่วมทำให้การผู้เกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุปสรรคมากขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา

กิงกาญจน์ ชมอินทร์ (2547, หน้า 12) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน ทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ เป็นกระบวนการดำเนินการด้วยความตั้งใจ เต็มใจ เพื่อให้กิจการนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายจากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น

ทวี หงส์วิวัฒน์ (2547) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า การมีส่วนร่วมคือ การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรี ในฐานะสมาชิกของสังคมในการมีส่วนร่วมของประชาชนได้พัฒนาความรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกมาในรูปของการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนเอง

สามารถสรุปความหมายการมีส่วนร่วมได้ว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การที่บุคคลในองค์กรคือ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เข้ามามีส่วนร่วมทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือ สนับสนุนด้วยความตั้งใจเต็มใจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่องานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ

2.1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

จากการศึกษาทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักวิชาการ พบว่า การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทั้งทางจิตวิทยาและสังคมวิทยา ดังต่อไปนี้

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม (2533) ได้เสนอแนวความคิดของการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า เกิดจากจิตใจที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้เกิดผลต่อความต้องการของกลุ่ม

คนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม ทั้งนี้ในการที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงนั้น การจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมต้องคำนึงถึง วิธีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม เพราะกลุ่มคนในชุมชนมีความแตกต่างกันในลักษณะ ส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน โดยสรุปมีขั้นตอนทั้งสิ้น 5 ขั้นตอนคือ 1) การวิเคราะห์-สังเคราะห์ปัญหาของชุมชน 2) การวางแผนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิต 3) การกำหนดกิจกรรม 4) การดำเนินกิจกรรม 5) การประเมินผลกิจกรรม ซึ่งเป็นขั้นตอนการเข้ามามีส่วนร่วมที่ให้ความสำคัญโดยให้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง โดยมีหน่วยงานภาครัฐคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำหรืออำนวยความสะดวกเท่านั้น

วิชิต นันทสุวรรณ และจ่านง แรกพินิจ (2541, หน้า 21- 29) ได้เสนอแนวความคิดของการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง การจัดการศึกษาลักษณะนี้เกิดจากความ สามารถและความต้องการของคนในชุมชน ที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและ ตอบสนองความต้องการของสมาชิกในชุมชน โดยยึดหลักให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยไม่มีขีดจำกัดของ ระยะเวลา สถานที่ เพศและอายุ เป็นการเปิด โอกาสให้คน ได้เรียนรู้ตามอัธยาศัยที่แท้จริง ชุมชนได้ เข้ามามีบทบาทหลักในการจัดการศึกษา ทั้งนี้รูปแบบการมีส่วนร่วมตามแนวทางนี้ต้องอาศัยองค์ ประกอบ 3 อย่างที่มีอยู่ในชุมชนได้แก่ คน ความรู้และทรัพยากร โดยมีกระบวนการดำเนินงานคือ

1. การวิเคราะห์ - สังเคราะห์ ปัญหาชุมชน
2. หาทางออกที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิต
3. ดำเนินการสร้างกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้แก้ไขปัญหามีอยู่
4. ประเมินผลกิจกรรมโดยการกำหนดเนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนรู้จะเริ่มจากจุด

เล็ก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันแล้วขยายออกไปสู่เนื้อหาหรือกิจกรรมที่ซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตทั้งหมด

2. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ชุมชนมีส่วนร่วมกับโรงเรียนใน การสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับความเป็นจริงของสภาพชุมชน สนองความ ต้องการและวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น โดยบุคคลในท้องถิ่น เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้รู้ ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง มาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและประเมินผล

3. รูปแบบการเชื่อมประสานการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การมีส่วนร่วมกับ ชุมชน ในรูปแบบนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะกับชุมชนที่มีกระบวนการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง มีองค์กรชุมชนเพื่อ จัดการเรียนรู้ร่วมกัน มีเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับชุมชนอื่น

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527, หน้า 183) ได้เสนอแนวความคิดของการมีส่วนร่วมไว้ว่าเกิด จากความคิดที่สำคัญ 3 ประการดังต่อไปนี้

1. ความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกันซึ่งเกิดจากความสนใจและความห่วงกังวลส่วนบุคคลที่บังเอิญพ้องต้องกันกลายเป็นความสนใจ และความห่วงกังวลร่วมกันของส่วนรวม

2. ความเดือดร้อนและความไม่พึงพอใจร่วมกันที่มีต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่นั้นผลักดันให้พุ่งไปสู่การรวมกลุ่ม วางแผน และลงมือกระทำการร่วมกัน

3. การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชนไปในทิศทางที่พึงปรารถนา การตกลงใจร่วมกันนี้ จะต้องรุนแรงมากพอที่จะทำให้เกิดความริเริ่มกระทำการที่ตอบสนองความเห็นชอบของคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น

รุ่ง แก้วแดง (2553) กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของผู้ปกครองหรือชุมชนนั้นมีความสำคัญมากถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ครอบครัวเป็นศูนย์การเรียนรู้ซึ่งเป็นหน่วยสังคมที่เล็กที่สุด ครอบครัวมีบทบาทและมีความสำคัญทุกด้าน โดยเฉพาะการให้การศึกษาแก่ลูกหลาน ครูคนแรกของเด็กคือ พ่อ แม่ และปู่ ย่า ตา ยาย มีส่วนร่วมในการเป็นครูของเด็กด้วย ดังนั้น ครอบครัวและชุมชนจึงเป็นองค์กรที่มีส่วนร่วมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งกลุ่มเกลาคุณธรรม จริยธรรม เป็นการให้เด็กได้เรียนรู้จากแบบอย่างมาตรฐานความประพฤติของบุคคลในชุมชน ตลอดจนอาชีพ ที่ถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง

เกษม วัฒนชัย (อ้างใน ธนวรรณ อินโสภ 2550, หน้า 15) ได้กล่าวถึง ลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาทำได้หลายรูปแบบทั้งชุมชน สังคม และครอบครัวก็สามารถเข้ามาจัดการศึกษาได้ ระบบประกันคุณภาพจะช่วยให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และการให้ชุมชน สังคม และครอบครัวมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาจะเป็นเครื่องมือผู้บริหาร และกรรมการ โรงเรียน ที่จะดูแลการเรียนการสอนและพัฒนาตนเองของครูการมีส่วนร่วมดังกล่าว นับได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาและควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนการดำเนินงาน การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มาตรา 80 (4) ได้บัญญัติว่า รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 1 มาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและได้กำหนดระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. (2545, หน้า 120-125)

2.1.4 รูปแบบของการมีส่วนร่วม

อำนาจ บุญทวี (2546, หน้า 22-23) สรุปรูปแบบของการมีส่วนร่วมไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. มีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุที่เกิดขึ้นในชุมชน ตลอดจนความต้องการของชุมชน
2. ร่วมคิดและหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาของชุมชนหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้มีประโยชน์ต่อส่วนรวม
4. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้
5. ร่วมควบคุมติดตามประเมินผลและร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไปทั้งเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

2.1.5 กระบวนการมีส่วนร่วม

มีผู้ศึกษากระบวนการการมีส่วนร่วมและได้เสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมไว้ว่า

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527, หน้า 94) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ได้แก่

1. ร่วมทำการศึกษาค้นคว้า ปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ตลอดจนความต้องการของชุมชน
2. ร่วมพัฒนาและสร้างรูปแบบวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน หรือเพื่อสร้างสรรค์ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเองและหน่วยงาน
7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
8. ร่วมควบคุมติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษา โครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคนอื่น ๆ (2543, หน้า 143) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการศึกษาค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ตลอดจนจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยจะมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเพื่อกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางการดำเนินงานและทรัพยากรที่ต้องใช้

3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ โดยประชาชนเข้าร่วมในการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ แรงงาน เงินทุน หรือเข้าร่วมบริหารงาน การใช้ทรัพยากร การประสานงานและดำเนิน การขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์นี้เป็นการมีส่วนร่วมในการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านวัตถุและจิตใจ โดยอยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกันของบุคคลและสังคม

5. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลเพื่อที่จะร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

Cohen และ Uphoff (1980, pp. 219-222) ได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ

1. การมีส่วนร่วมในการติดตาม

1.1 การริเริ่มการตัดสินใจ

1.2 การดำเนินการตัดสินใจ

1.3 ตัดสินใจปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการประกอบด้วย

2.1 สนับสนุนด้านทรัพยากร

2.2 การบริหารและการประสานขอความร่วมมือ

2.3 การให้ความช่วยเหลือสนับสนุน

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ประกอบด้วย

3.1 ผลประโยชน์ในด้านวัตถุ

3.2 ผลประโยชน์ในด้านสังคม

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สหประชาชาติ อ้างถึงใน **สบสุข ลีละบุตร (2543, หน้า 15)** ได้สรุปรูปแบบของการมีส่วนร่วมไว้ 3 รูปแบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมแบบเป็นไปเอง (Spontaneous) เป็นไปโดยการอาสาสมัครหรือรวมตัวกันเองขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาของตัวเอง โดยเป็นการกระทำที่มีได้รับความช่วยเหลือจากภายนอกซึ่งเป็นรูปแบบที่เป็นเป้าหมาย

2. การมีส่วนร่วมแบบชักนำ (Induced) เป็นการเข้าร่วมโดยความต้องการ ความเห็นชอบ หรือการสนับสนุนโดยรัฐบาลซึ่งเป็นรูปแบบที่มีลักษณะทั่วไปของประเทศกำลังพัฒนา

3. การมีส่วนร่วมแบบบังคับ (Coerced) เป็นผู้มีส่วนร่วมภายใต้การดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลภายใต้การจัดการโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือการบังคับโดยตรง รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่ผู้กระทำรับผลทันทีแต่จะไม่ได้ผลในระยะยาวและจะมีผลเสียที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในที่สุด

2.2 มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กระทรวงมหาดไทย (ม.ป.ป., หน้า 1-28) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานที่อยู่ดูแลและให้การศึกษาเด็ก อายุระหว่าง 3 - 5 ปี มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่างๆ ที่ถ่ายโอนให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ศูนย์อบรม เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิด กรมการศาสนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (เด็ก 3 ขวบ) รับถ่ายโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ฯลฯ ซึ่งต่อไปนี้ เรียกว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เด็กเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่า และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต การพัฒนาเด็กให้ได้รับความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาจึงนับเป็นภารกิจสำคัญที่หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบจะต้องตระหนัก และให้ความสนใจ เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเหมาะสมกับวัย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็ก ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดก็ตาม ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือเมืองพัทยาที่ดี ล้วนแต่มีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสิ้น ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้ง และดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมทั้งรับถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเดิมอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ และได้มาตรฐาน

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพ และเหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ ใน

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต่อไป สำหรับมาตรฐานดังกล่าว ได้รวบรวม และจัดทำขึ้น
จำแนกออกเป็นมาตรฐานการดำเนินงาน 6 ด้าน ประกอบด้วย

2.2.1 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกฯและปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนบุคลากร ซึ่งทำ
หน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อาทิ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก คณะกรรมการศูนย์ ผู้
ประกอบอาหารและผู้ทำความสะอาด เป็นต้น โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องมีคุณสมบัติ บทบาท
หน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นสามารถดำเนินงานให้การศึกษาและพัฒนาการสำหรับเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
ด้วย ความเหมาะสม และเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น ดังนี้

ด้านคุณสมบัติ

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกเทศมนตรี นายกองกิจการ
2. บริหารส่วนตำบล ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลรวมถึงผู้บริหาร
การศึกษาได้แก่ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกองหัวหน้ากองการศึกษา ควร มีคุณสมบัติที่สำคัญ
ดังนี้
 1. มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานด้านการให้
การศึกษา และพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก
 2. มีนโยบายแผนและงบประมาณเพื่อการดำเนินงานที่ชัดเจนในการส่งเสริมแล
สนับสนุนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีคุณภาพ
 3. บุคลากรซึ่งทำหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก
ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร และผู้ทำความสะอาดควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ ดังนี้
 - หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสถานภาพเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานจ้างของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานทั่วไปหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือ
พนักงานจ้างที่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
และควรมีคุณสมบัติ ดังนี้
 - มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาขึ้นไป สาขาวิชาเอกอนุบาลศึกษา
หรือปริญญาอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นรับรองและมีประสบการณ์ในการ
ทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
 - มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามมาตรฐานทั่วไป

ที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด

- มีความรู้เรื่องโภชนาการและอาหารเป็นอย่างดี
- ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- ไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อเด็กหรือละเมิดสิทธิเด็ก
- ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่

ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทแพทยให้การรับรองว่ามีสุขภาพจิตดีสุขภาพแข็งแรงไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ และไม่เป็นผู้ติดสารเสพติด

4. ผู้ดูแลเด็กมีวุฒิการศึกษาตามที่คณะกรรมการกลางพนักงาน ส่วนท้องถิ่น กำหนดมีสถานภาพเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานจ้างตามมาตรฐานทั่วไปหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับพนักงานจ้างที่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นพ.ศ. 2542 และควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามมาตรฐานทั่วไปที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด
2. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
3. ไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อเด็กหรือละเมิดสิทธิเด็ก
4. ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

5. แพทย์ให้การรับรองว่ามีสุขภาพจิตดี สุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อ ร้ายแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ และไม่เป็นผู้ติดสารเสพติด

6. มีระดับวุฒิภาวะและบุคลิกลักษณะเหมาะสม ทั้งด้านจิตใจ อารมณ์ สังคมมีความตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความรัก ความอ่อนโยน เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กเล็กอย่างเหมาะสม

7. เป็นบุคคลที่มีความรักเด็กมีอุปนิสัยสุ่มเยือกเย็น และมี ความขยันอดทน

8. มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี

5. คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบด้วยบุคคลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกและแต่งตั้งโดยกำหนดจำนวนตามความเหมาะสมจากชุมชน และผู้ดำรงตำแหน่ง ดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา
2. ผู้นำทางศาสนา

3. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. ผู้แทนชุมชน
5. ผู้แทนผู้ปกครอง
6. ผู้แทนครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก

ให้คณะกรรมการพิจารณาเลือกกรรมการ 1 คน เป็นประธาน โดยมีหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ โดยตำแหน่ง และให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำรงตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการมีจำนวนตามความเหมาะสม

6. ผู้ประกอบอาหารมีสถานภาพเป็นพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควรมีคุณสมบัติที่สำคัญดังนี้

- มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ดูแลเด็กยกเว้น วุฒิการศึกษา ควรจบการศึกษาไม่ต่ำกว่าภาคบังคับและควรเป็นผู้มีความรู้เรื่องโภชนาการ และอาหารเป็นอย่างดี

7. ผู้ทำความสะอาดมีสถานภาพเป็นพนักงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและควรมีคุณสมบัติที่สำคัญดังนี้ มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ดูแลเด็กยกเว้น วุฒิการศึกษา ควรจบการศึกษาไม่ต่ำกว่าภาคบังคับ

ด้านบทบาทหน้าที่

2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- สำรวจความต้องการของชุมชน ในการจัดตั้งและดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- กำหนดโครงสร้างการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตาม ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคลสถานที่ และฐานะการคลังของแต่ละท้องถิ่น
- จัดทำแผนงาน โครงการและงบประมาณในการจัดตั้งและสนับสนุน การดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรวมทั้งจัดทำขอตีความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น
- จัดทำประกาศจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- จัดทำระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- กำหนดแผนปฏิบัติการและงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกด้านอย่างต่อเนื่อง
- ควบคุมกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ

2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบดูแลบุคลากรและการดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนงานที่วางไว้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและด้วยความเรียบร้อย เกิดประโยชน์ต่อเด็กมากที่สุด

3. ผู้ดูแลเด็ก ควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่ตามกิจวัตรของเด็กเพื่อให้เด็กมีความเจริญเติบโตมีพัฒนาการทุกด้านตามวัย

2. ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในลักษณะบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ กล่าวคือ ให้เด็กได้พัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และจริยธรรมไปพร้อม ๆ กัน โดยให้โอกาสเด็กเรียนรู้จากสิ่งของ และผู้คนที่อยู่รอบข้างซึ่งเด็กจะเรียนรู้โดยประสาทสัมผัสทั้งห้า การเคลื่อนไหว การเล่น และการลงมือกระทำดังนั้น ผู้ดูแลเด็กจะต้องส่งเสริมให้โอกาสเด็ก ได้พัฒนาอย่างเต็มที่รวมทั้งการปฏิสัมพันธ์กับเด็กด้วยคำพูด และกริยาท่าทางที่นุ่มนวล อ่อนโยนแสดงความรัก ความอบอุ่นต่อเด็ก

3. สังเกต และบันทึกความเจริญเติบโตพฤติกรรม พัฒนาการต่าง ๆ ของเด็ก เพื่อจะได้เห็นความเปลี่ยนแปลงทั้งปกติและผิดปกติที่เกิดขึ้นกับเด็ก ซึ่งจะนำไปสู่การค้นหาสาเหตุและวิธีการแก้ไขได้ทันเวลาที่

4. จัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะเหมาะสมในการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งภายในอาคารและภายนอกอาคารให้สะอาด มีความปลอดภัยและเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก

5. ประสานสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ผู้ปกครอง และสมาชิกในครอบครัวตลอดจนเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัวเพื่อทราบถึงพฤติกรรมพัฒนาการการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง

6. มีการพัฒนาตนเองในทางวิชาการ และอาชีพใฝ่หาความรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ดังนี้ การพัฒนาด้านความรู้ทางวิชาการและทักษะอาชีพอย่างต่อเนื่อง เช่น การศึกษาหาความรู้การเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ การติดตามความเปลี่ยนแปลง ด้านความรู้และเทคโนโลยีโดยอาศัยสื่อที่หลากหลาย รวมทั้งการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์การศึกษาคุณงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคุณภาพการเข้าร่วมเป็นสมาชิกและการจัดตั้งชมรมเครือข่ายสำหรับผู้ดูแลเด็กซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงแก่ผู้ดูแลเด็ก

7. รู้จักใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลความรู้ และเครือข่ายการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในชุมชน ดังนี้ หน่วยงานภาครัฐ เช่น กระทรวงมหาดไทยกรมการพัฒนาชุมชนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงานกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดลมหาวิทยาลัยราชภัฏ กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัยกรมสุขภาพจิต กระทรวงวัฒนธรรมกรมการศาสนา กระทรวงกลาโหม กองทัพอากาศ เป็นต้น

4. คณะกรรมการศูนย์ควรมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. กำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ ให้ได้คุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามนโยบายและแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. เสนอแนะให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. เสนอแนะให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบเลิก หรือย้ายรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. พิจารณาเสนอผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5. พิจารณาแผนงาน/และงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ ตามหลักวิชาการและแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก

7. ส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือการพัฒนาเด็กเล็กของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และจังหวัดกำหนด

องค์กรเอกชน สมาคม และมูลนิธิต่าง ๆ เช่น สมาคม วาย ดับเบิลยู ซี เอมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัมในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก มูลนิธิช่วยเหลือเด็กยากจน ซีซี เอฟ ในประเทศไทยสภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (สอद्य.) องค์การยูนิเซฟเซฟเดอะคิดเดรน ยู เอส เอ สภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สหทัยมูลนิธิมูลนิธิ มูลนิธิดวงประทีป เป็นต้น

แหล่งข้อมูลความรู้ในชุมชน เช่น สถานีอนามัย โรงพยาบาล สถานรับเลี้ยงเด็กในนิคมต่าง ๆ สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด (กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ) ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน) องค์กรบริหารส่วนตำบล

(อบต.) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่าง ๆ โรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนศูนย์สื่อประจำหมู่บ้านของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์บริการสาธารณสุข ศูนย์สงเคราะห์เด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในชุมชน (กรุงเทพมหานคร) ข้าราชการครู หรือข้าราชการอื่น ๆ ซึ่งเป็นผู้ทรงความรู้หรือที่เกษียณอายุแล้ว เป็นต้น

- ผู้ประกอบอาหารควรมีบทบาทหน้าที่ในการประกอบอาหารให้ ถูกสุขลักษณะถูกอนามัย และโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย รวมทั้งการแต่งกายสะอาดเรียบร้อยการจัดสถานที่เตรียมและปรับปรุงอาหารจัดเครื่องสุขภัณฑ์เครื่องครัวสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีการจัดการขยะถูกสุขลักษณะ

- ผู้ทำความสะอาดควรมีบทบาทหน้าที่ในการทำความสะอาด ดูแลรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งภายในและภายนอกอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรส่วนท้องถิ่น

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งได้แก่บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้แต่งตั้งโดยกำหนดจำนวนตามความเหมาะสมโดยจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้แทนกลุ่มองค์กรประชาคม ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนผู้ดูแลเด็ก อย่างละไม่น้อยกว่า 1 คน โดยมีหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการโดยตำแหน่ง

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารจัดการโดยคณะกรรมการบริหารศูนย์มีนายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้ที่นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลมอบหมาย เป็นประธานยกเว้นศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิดที่รับถ่ายโอนจากกรมการศาสนาให้เจ้าอาวาส/โต๊ะอิหม่าม หรือผู้ที่เจ้าอาวาส/โต๊ะอิหม่ามมอบหมายเป็นประธาน

3. การบริหารงบประมาณและการบริหารงานบุคคลเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยและมาตรฐานทั่วไปหรือหลักเกณฑ์ที่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และมาตรฐานด้านบุคลากรและการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

4. ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ประเมินผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร และผู้ทำความสะอาดในด้านความรู้ความสามารถให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านบุคลากรและการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกำหนดและเสนอผลการประเมินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบการพิจารณาต่อสัญญาต่อไป

ด้านการบริหารจัดการ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติอำนาจและหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทรับผิดชอบการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่ซึ่งรวมถึงการจัดการศึกษาด้วย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาก็ได้บัญญัติไว้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดก็ได้ตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ประกอบกับแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเป็นการกระจายโอกาสให้ประชาชน ผู้ปกครองได้รับบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

นโยบาย

จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อายุ 3 - 5 ปี) ด้วยความร่วมมือของชุมชน เพื่อกระจายโอกาสเตรียมความพร้อมและพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัยและเต็มตามศักยภาพ ตลอดจนเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองและเป็นพื้นฐานของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

เป้าหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบในการบริหารและจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตามหลักวิชาการระเบียบที่เกี่ยวข้องและด้วยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้รับการดูแลที่ถูกสุขลักษณะและได้รับการฝึกฝนพัฒนาตามวัยและเต็มตามศักยภาพ
2. เพื่อพัฒนาความพร้อมของเด็กในทุก ๆ ด้านแบบองค์รวมตามจิตวิทยาพัฒนาการและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
3. เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด และพัฒนาความพร้อมของเด็กก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้ครอบครัวเป็นฐานในการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กได้อย่างถูกวิธี
4. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นกับชุมชนให้สามารถร่วมกันวางแผน และดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้

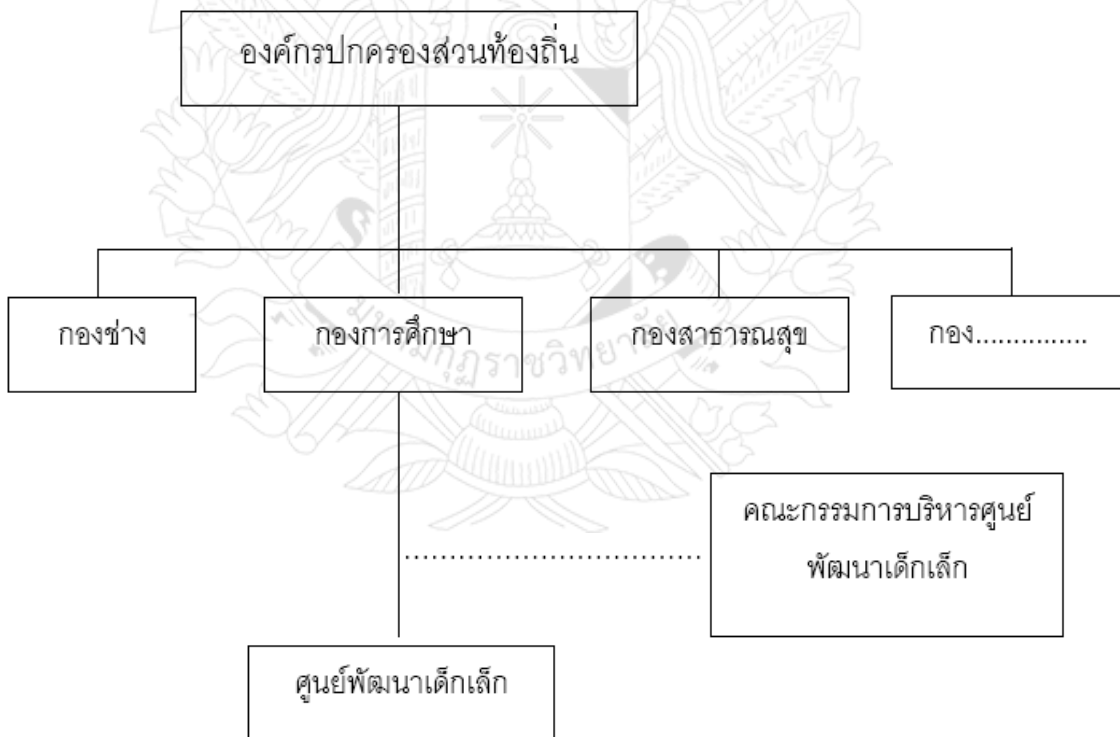
5. เพื่อแบ่งเบาภาระการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยให้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้โดยสะดวก และเป็นการกระจายโอกาสในการพัฒนาความพร้อมสำหรับเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง

6. เพื่อให้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีสถานที่อาคารและดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. สืบหาความต้องการของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการสำรวจความต้องการของชุมชนในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1.1 ความต้องการของชุมชน
- 1.2 ความต้องการในการส่งเด็กเข้าเรียนควรมีเด็กที่รับบริการ อายุ 3 – 5 ไม่น้อยกว่า 20 คน ขึ้นไป
- 1.3 ความต้องการให้ศูนย์จัดบริการ ฯลฯ

การศึกษาหรือพนักงานจ้างที่มีคุณสมบัติเพื่อแต่งตั้งเป็นหัวหน้าศูนย์และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีหัวหน้าศูนย์รับผิดชอบการดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จัดทำแผนดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และขุดติขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อนำเข้าสู่แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจัดทำขุดติเพื่อขอรับความเห็นชอบ จากสภาท้องถิ่นต่อไป

จัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนา เด็กเล็กเพื่อเสนอขอรับงบประมาณในการดำเนินการจากผู้มีอำนาจอนุมัติ

จัดทำระเบียบ/ข้อบังคับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำระเบียบหรือข้อบังคับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติใน การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำประกาศจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประกาศจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกาศให้สาธารณชนทราบ

การยุบ/เลิกหรือรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เมื่อจำนวนเด็กเล็กที่รับบริการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการจัดชั้นเรียนและกิจกรรมการเรียนหรือกรณีท้องถิ่นประสงค์จะรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไปเป็นแห่งเดียวกัน ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นผู้พิจารณาเสนอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พิจารณายุบเลิกหรือรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นตามความจำเป็น และเหมาะสมโดยผ่านความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น และเหมาะสม โดยผ่านความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นและเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประกาศยุบเลิก หรือรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้วให้รายงานจังหวัดและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ

แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องคำนึงถึงขอบข่ายของงานสายการบังคับบัญชา และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องบริหารจัดการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยจะต้องจัดให้มีการประเมินตนเองทุกปีเพื่อตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการจัดการการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้นเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถให้การดูแล และพัฒนา จัดการศูนย์ฯ ให้ครอบคลุมลักษณะงานต่อไปนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, ม.ป.ป., หน้า 11)

งานบุคลากรและการบริหารจัดการ

งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

งานการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

งานธุรการ การเงิน และพัสดุ

ทั้งนี้ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบงานดังกล่าวโดยแบ่งและมอบหมายงานตามความถนัด ความสามารถ และลักษณะของงานที่ต้องดำเนินการ ทั้ง 5 งาน อย่างไรก็ตาม ในการจัดแบ่งงานดังกล่าวควรคำนึงถึงความพร้อม และศักยภาพของแต่ละศูนย์ฯ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กรวมลักษณะงานวิชาการและงานกิจการนักเรียนเป็นงานกลุ่มเดียวกันและ/หรือรวมลักษณะงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมกับงานธุรการ การเงิน พัสดุเป็นกลุ่มงานเดียวกัน เป็นต้น การบริหารงานทั้ง 5 งาน ให้มีคุณภาพมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. งานบุคลากรและการบริหารจัดการมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. สรรหาหรือจัดจ้างบุคลากรเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนตามความจำเป็นและสอดคล้องกับศักยภาพขององค์กรส่วนท้องถิ่น เช่น หัวหน้าศูนย์ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ผู้ทำความสะอาด โดยใช้หลักเกณฑ์การสรรหาการจ้างและต่อสัญญาจ้างตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ทั่วไปที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนดยกเว้นกรณีศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิดการจ้างและการต่อสัญญาจ้างให้คณะกรรมการบริหารศูนย์วัด/มัสยิดเป็นผู้พิจารณาสรรหาและแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดจ้าง

2. กำหนดจำนวนอัตรากำหนดบุคลากร และเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดังนี้

2.1 ผู้ดูแลเด็กจำนวนสัดส่วนต่อเด็กเล็ก 1 : 20 หากมีเศษตั้งแต่ 10 คน ขึ้นไปให้เพิ่มผู้ดูแลเด็กอีก 1 คน

2.2 ผู้ประกอบอาหารกำหนดจำนวนได้ตามความจำเป็นเหมาะสมตามฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 ผู้ทำความสะอาดกำหนดจำนวนได้ตามขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ ศูนย์ฯ ขนาดเล็ก (จำนวนเด็กไม่เกิน 200 คน) มีอัตราไม่เกิน 2 คน ศูนย์ฯ ขนาดใหญ่ (จำนวนเด็กตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป) มีอัตราไม่เกิน 4 คน ตามฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. กำหนดอัตราเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทนสิทธิหรือสวัสดิการอื่นที่พึงได้รับตามที่มิ กฎหมายบัญญัติไว้ ดังนี้

4. ผู้มีวุฒิการศึกษาภาคบังคับและมีมัธยมศึกษาปีที่ 6 กำหนดอัตราเดือนละไม่น้อยกว่า 4,880 บาท หากมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนา เด็กปฐมวัยมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีหนังสือรับรองกำหนดอัตราเดือนละไม่น้อยกว่า 5,530 บาท
5. ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือผู้ที่มีวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) กำหนดอัตราเดือนละไม่น้อยกว่า 5,260 บาท
6. ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาขึ้นไปสาขาวิชาเอกอนุบาลศึกษา หรือปฐมวัยหรือปริญญาอื่นที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นรับรอง กำหนดอัตราเดือนละไม่น้อยกว่า 7,630 บาท
7. ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาตาม ก) ข) ค) ต้องมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนา เด็กปฐมวัยมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี
8. สิทธิหรือสวัสดิการอื่นที่พึงได้รับ
9. กำหนดการจัดชั้นเรียนห้องละไม่เกิน 20 คน หากมีเศษเกิน 10 คน ให้จัดเพิ่มได้อีก 1 ห้อง
10. จัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการอื่นที่พึงได้รับตามที่กฎหมายบัญญัติตลอดจนการพัฒนาบุคลากร
11. กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
12. จัดทำระเบียบ ข้อบังคับและทะเบียนประวัติบุคลากร
13. นิเทศ อบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง
14. บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านอื่น ๆ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรปฏิบัติตามมาตรฐานด้านบุคลากรและการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกำหนดไว้
15. งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกำหนดไว้
16. งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรกำหนดไว้
17. งานการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน
18. งานธุรการ การเงิน และพัสดุมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

19. งานพัสดุ เป็นการจัดทำจัดซื้อ จัดหาและจำหน่ายทะเบียนพัสดุรวมทั้งเสนอความต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ

20. งานธุรการ และสารบรรณ ได้แก่การจัดทำข้อมูลสถิติ จัดทำทะเบียนหนังสือรับ - ส่ง การควบคุมและจัดเก็บเอกสารการจัดทำประกาศและคำสั่ง การจัดทำทะเบียนนักเรียน การรับสมัครนักเรียน

21. งานการเงิน ได้แก่การจัดทำงบประมาณ การทำบัญชีการเงิน การเบิกจ่ายเงินซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะถือปฏิบัติเกี่ยวกับรายรับ - จ่ายตามระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

22. ให้สำนัก/กองการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ และมาตรฐานที่กำหนด

สำหรับการจัดเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองให้อนุ โลมใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดและระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรณีเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนจากส่วนราชการต่าง ๆ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบในการบริหารและดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดในมาตรฐานด้านบุคลากรและการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในส่วนที่เกี่ยวข้องข้างต้น

2.2.2 มาตรฐานด้านบุคลากร

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย นายกฯ และปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรง โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องมีคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการจัดการศึกษา อบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กเล็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ

ด้านคุณสมบัติ

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลปลัดกองจัดการบริหารส่วนตำบล รวมถึงผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากองการศึกษา ควรมีคุณสมบัติสำคัญดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานการให้การศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. มีนโยบายแผนและงบประมาณเพื่อการดำเนินงานที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีคุณภาพ

3. นำนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การปฏิบัติ

4. สำรวจความต้องการของชุมชน โดยการจัดตั้ง ย้าย /รวม ยุบเลิก และดำเนินตามมาตรฐานการดำเนินงานมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5. ควบคุมกำกับ ดูแลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6. จัดทำแผนงาน โครงการและงบประมาณในการจัดตั้งและสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

7. จัดทำประกาศจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเสนอผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลงนาม

8. แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

9. จัดทำระเบียบว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเสนอผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นชอบและลงนาม

10. กำหนดแผนปฏิบัติการและงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ด้านบุคลากร สื่อ หนังสือ วัสดุอุปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์และการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง

11. นิเทศติดตาม ประเมินผลการจัดการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และรายผลพร้อมข้อเสนอให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีสถานภาพเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานจ้างขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานทั่วไปหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานจ้างที่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาขึ้นไป สาขาเอกอนุบาลศึกษา หรือปริญญาอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นรับรอง และมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

2. มีคุณสมบัติทั่วไป และมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามมาตรฐานทั่วไปที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด

3. มีความรู้เรื่องโภชนาการ และอาหารเป็นอย่างดี

4. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียบกพร่องในศีลธรรมอันดี

5. ไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อเด็กหรือละเมิดสิทธิเด็ก

6. ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทแพทยให้การรับรองว่าสุขภาพจิตดี สุขภาพแข็งแรงไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบและไม่ใช่ผู้ติดสารเสพติด

3. ครูผู้ดูแลเด็ก มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา ทุกสาขาวิชาเอก หรือทางอื่นที่ กท.กำหนดเป็นคุณลักษณะเฉพาะสำหรับตำแหน่ง และเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทำงานดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัยของท้องถิ่นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยมีหนังสือรับรองจากหน่วยงาน มีใบประกอบวิชาชีพ บทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบคือ

1. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. จัดอบรมสั่งสอนและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณลักษณะตามวัย

3. ปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. อบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตร

5. พัฒนาดตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียน

4. ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กมีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด และระเบียบ หนังสือสั่งการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นพนักงานจ้างทั่วไป /พนักงานจ้างตามภารกิจบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบคือ

1. สนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติงานร่วมกับครูผู้ดูแลเด็ก

2. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

5. ผู้ประกอบการ มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. ประกอบอาหารให้ถูกสุขลักษณะ ถูกอนามัย ตามหลักโภชนาการสำหรับเด็กเล็ก แต่งกายสะอาดเรียบร้อย มีสุขภาพดีไม่เป็นโรคติดต่อ จัดสถานที่ประกอบอาหารและเครื่องครัวให้สะอาดเป็นระเบียบ มีการเก็บขยะถูกสุขลักษณะ

2. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6. ภารโรง มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. ทำความสะอาด รักษาความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ดูแลซ่อม บำรุงรักษาอาคารสถานที่ และทรัพย์สินให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้และมีความปลอดภัยสำหรับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2.3 มาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานที่อบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้แก่เด็กเล็ก ดังนั้น ในการก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคาร สถานที่ และจัดภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมทั้งภายในอาคาร และภายนอกอาคาร ต้องคำนึงถึงความมั่นคง แข็งแรง ถูกสุขลักษณะ มีความเหมาะสมและปลอดภัยแก่เด็กเล็ก ตลอดจนการส่งเสริมสุขภาพ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจ ไร้กังวล การก่อสร้างและพัฒนาอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กเล็ก โดยจัดสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ อันจะส่งผลต่อสุขภาพโดยตรงในการป้องกันและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ สามารถลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุส่งเสริมความปลอดภัยให้กับเด็กและฝึกสุขนิสัยให้กับเด็กมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่

ที่ตั้ง สถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีขนาดเหมาะสมและต้องไม่อยู่ในพื้นที่ ซึ่งอาจเสี่ยงต่ออันตราย ได้แก่ บริเวณขนถ่ายแก๊ส น้ำมันสารเคมี หรือสารพิษ มลภาวะทางอากาศ แสง และเสียงที่มากเกินไปจนก่อให้เกิดอันตรายได้ ต้องมีมาตรการป้องกันภาวะภัยต่าง ๆ ตามมาตรฐานความจำเป็นและเหมาะสม

จำนวนชั้นของอาคาร ตัวอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีจำนวนชั้นไม่เกิน 2 ชั้น นับจากพื้น หากสูงเกินกว่า 2 ชั้น ต้องมีมาตรการป้องกันอัคคีภัย และอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นตามความเหมาะสม และความสูงของตัวห้อง ไม่ควรมีน้อยกว่า 2.40 เมตรนับจากพื้นถึงเพดาน

ทางเข้า - ออก และประตูหน้าต่างต่าง ๆ ทางเข้า - ออก จากตัวอาคาร ต้องมีความเหมาะสมสามารถเคลื่อนย้ายเด็กออกจากตัวอาคารได้สะดวก หากเกิดอุบัติเหตุหรือ เหตุร้ายแรงใด ๆ ขึ้น โดยอย่างน้อยต้องมีทางเข้า - ออก 2 ทาง และแต่ละทางนั้น ควรมีความกว้างประมาณ 80 เซนติเมตร

ประตู - หน้าต่าง ต้องมีความแข็งแรง อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี มีขนาดและจำนวนเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของห้อง และความสูงของหน้าต่าง ควรอยู่ที่ประมาณ 80.00 เซนติเมตร นับจากพื้น ให้เด็กมองเห็นสิ่งแวดล้อมได้กว้างและชัดเจน นอกจากนี้บริเวณประตู - หน้าต่าง ไม่ควรมีสิ่งกีดขวางใด ๆ มาปิดกั้น ช่องทางลมและแสงสว่าง

พื้นที่ใช้สอยต้องจัดให้มีบริเวณพื้นที่ในอาคารที่สะอาด ปลอดภัยและเพียงพอเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก เช่น การเล่น การเรียนรู้การรับประทานอาหาร และการนอน โดยแยกเป็นสัดส่วนจากห้องประกอบอาหาร ห้องส้วมและที่พักรของเด็กป่วย โดยเฉลี่ยประมาณ 2.00 ตารางเมตร ต่อเด็ก 1 คนนอกจากนี้พื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมพัฒนาเด็ก อาจจัดแยกเป็นห้อง

เฉพาะหรือจัดรวมเป็นห้องอเนกประสงค์ที่ใช้สำหรับจัดกิจกรรมที่หลากหลายโดยใช้พื้นที่เดียวกัน แต่ต่างเวลาและอาจปรับเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์ หรือย้ายเครื่องเรือนตาม ความเหมาะสมและข้อจำกัดของพื้นที่ บริเวณพื้นที่สำหรับการนอน ต้องคำนึงถึงความสะอาด เป็นหลักอากาศถ่ายเทได้สะดวก และอุปกรณ์เครื่องใช้เหมาะสมกับจำนวนเด็กมีพื้นที่เฉลี่ยประมาณ 2.00 ตารางเมตร ต่อเด็ก 1 คน โดยมีแนวทางในการจัดดำเนินการจัดให้มีการระบายอากาศที่ดี ปลอดโปร่ง ไม่มีเสียงรบกวน และแสงสว่างไม่จ้าเกินไป อุปกรณ์เครื่องนอนต่าง ๆ มีความสะอาด โดยนำไปปัดฝุ่น ตากแดด อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จัดแยกเครื่องนอน หมอน ผ้าห่ม สำหรับเด็กแต่ละคน โดยเขียนหรือปักชื่อไว้ไม่ใช้ร่วมกัน เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของ เชื้อโรคหมั่นตรวจตราดูแลไม่ให้มีสัตว์ หรือแมลงต่าง ๆ มารบกวน ในบริเวณพื้นที่สำหรับการนอนบริเวณพื้นที่สำหรับการเล่นและพัฒนาเด็ก ควรออกแบบให้มีพื้นที่สำหรับการเรียนรู้รวมกลุ่มและแยกกลุ่มย่อยในกิจกรรมการเรียนรู้อิสระ การเล่นสร้างสรรค์หรือการอ่านหนังสือเล่นต่อแท่งไม้ที่ต้องการมุมเงียบและมีพื้นที่สำหรับการเล่นที่ละเอียดหรือเปียกต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็ก เป็นหลักโดยมีวัสดุอุปกรณ์ที่ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และมีอุปกรณ์หรือเครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก

บริเวณพื้นที่รับประทานอาหาร ต้องคำนึงถึงความสะอาดเป็นหลักมีอากาศถ่ายเทได้โดยสะดวก มีแสงสว่างพอเหมาะ มีอุปกรณ์เครื่องใช้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนเด็ก ทั้งนี้ บริเวณห้องอาหาร โต๊ะ เก้าอี้ที่ใช้สำหรับรับประทานอาหาร ต้องทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ และควรจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้มีขนาดเหมาะสมกับตัวเด็ก มีสภาพแข็งแรงและใช้งานได้ดี บริเวณที่พักเด็กป่วย ต้องแยกเป็นสัดส่วน มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล ตู้ยาเครื่องเวชภัณฑ์ที่จำเป็น และเด็กต้องอยู่ในสายตาของผู้ดูแลตลอดเวลากรณีไม่สามารถจัดห้องพักเด็กป่วยเป็นการเฉพาะได้ต้องจัดให้มีที่พักเด็กป่วยแยกเป็นสัดส่วนตามความเหมาะสม บริเวณสถานที่ประกอบอาหาร หรือห้องครัว ต้องแยกห่างจากบริเวณพื้นที่สำหรับเด็กพอสมควร และมีเครื่องใช้ที่จำเป็น รวมทั้งที่ล้างและเก็บภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ถูกสุขลักษณะ โดยเน้นเรื่อง ความสะอาดและความปลอดภัยเป็นหลัก บริเวณพื้นที่สำหรับใช้ทำความสะอาดตัวเด็ก ต้องจัดให้มีบริเวณที่ใช้สำหรับทำความสะอาดตัวเด็ก และมีอุปกรณ์ที่จำเป็นตามสมควรอย่างน้อยต้องมีที่ ล้างมือและแปรงสีฟันในขนาด และระดับความสูงที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ในกรณีที่มีห้อง อาบน้ำจะต้องมีแสงสว่างเพียงพอ มีอากาศถ่ายเทได้โดยสะดวก และพื้นไม่ลื่น ห้องส้วมสำหรับเด็ก ต้องจัดให้มีห้องส้วมสำหรับเด็ก โดยเฉลี่ย 1 แห่ง ต่อเด็ก 10 - 12 คน โถส้วมมีขนาดเหมาะสมกับตัวเด็ก โดยมีฐานส้วมที่เด็กสามารถก้าวขึ้นได้ง่ายมีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเทได้สะดวกและพื้นไม่ลื่น หากมีประตูจะต้องไม่ใส่กลอน หรือกุญแจและมีส่วนสูงที่สามารถมองเห็นเด็กได้จากภายนอก และไม่ควรถูกปิดกั้นห้องพัฒนาเด็กหากห้องส้วมอยู่ภายนอกอาคาร จะต้องไม่ตั้งอยู่ในที่ ลับตาคนกรณีที่ไม่สามารถทำ

ห้องส้วมสำหรับเด็กเป็นการเฉพาะได้ อาจตัดแปลงห้องส้วมที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสม และปลอดภัยสำหรับเด็ก ห้องเอนกประสงค์สำหรับใช้จัดกิจกรรมพัฒนาเด็ก การรับประทานอาหารหรือการนอน คำนึงถึงความสะอาดและการจัดพื้นที่ใช้สอยให้เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม หากเป็นอาคารชั้นเดียวต้องมีฝ้าใต้หลังคา หากเป็นอาคารที่มีมากกว่า 1 ชั้นควรจัดให้ชั้นบนสุดมีฝ้าใต้หลังคา โดยมีความสูงจากพื้นถึงเพดานไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร แต่กรณีที่มีความสูงเกินกว่า 2.40 เมตร อาจไม่มีฝ้าใต้เพดานก็ได้

บริเวณพื้นที่เก็บสิ่งปฏิกูลจะต้องมีพื้นที่เก็บสิ่งปฏิกูลทั้งภายในและภายนอกตัวอาคาร โดยมีจำนวนและขนาดเพียงพอถูกสุขลักษณะ และมีการกำจัดสิ่งปฏิกูลทุกวัน บันไดควรมีความกว้างแต่ละช่วงไม่น้อยกว่า 1.00 เมตร ลูกตั้งของบันได สูงไม่เกิน 17.50 เซนติเมตร ลูกนอนกว้างไม่น้อยกว่า 20.00 เซนติเมตร บันไดทุกชั้นมีราวและลูกกรงไม่น้อยกว่า 90.00 เซนติเมตร มีราวเดี่ยวเหมาะสำหรับเด็กได้เกาะขึ้นบันได และระยะห่างของลูกกรงต้องไม่เกิน 17.00 เซนติเมตร เครื่องใช้เฟอร์นิเจอร์ควรมีระดับความสูงและขนาดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยให้เด็กสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างสม่ำเสมอด้วยตนเอง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นสำคัญ

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

ภายในอาคารแสงสว่างควรเป็นแสงสว่างจากธรรมชาติ สม่ำเสมอทั่วทั้งห้องเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก เช่น มีแสงสว่างเพียงพอในการอ่านหนังสือได้อย่างสบายตา เป็นต้น ไม่ควรให้เด็กอยู่ในห้องที่ใช้แสงสว่างจากไฟฟ้าต่อเนื่องนานกว่า 2 - 3 ชั่วโมงเพราะจะทำให้เกิดภาวะเครียดและมีผลถึงฮอร์โมนการเติบโตของเด็ก (Lieberman, 1991) เสียงต้องอยู่ในระดับที่ไม่ดังเกิน (ระหว่าง 60 - 80 เดซิเบล) อาคารควรจะต้องอยู่ในบริเวณที่มีระดับเสียงเหมาะสมการถ่ายเทอากาศควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก โดยมีพื้นที่ของหน้าต่าง ประตูและช่องลมรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ของพื้นที่ห้อง กรณีที่เป็นห้องกระจกหรืออยู่ในบริเวณ โรงงานที่มีมลพิษต้องติดเครื่องฟอกอากาศและมีเครื่องปรับอากาศ อย่างเหมาะสมสำหรับบริเวณที่มีเด็กอยู่ต้องเป็นเขตปลอดบุหรี่

ภายนอกอาคารรั้วควรมีรั้วกันบริเวณให้เป็นสัดส่วน เพื่อความปลอดภัยของเด็กและควรมีทางเข้า - ออกไม่น้อยกว่า 2 ทาง กรณีมีทางเดียวต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร สภาพแวดล้อมและมลภาวะควรมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะและควรตั้งอยู่ห่างจากแหล่งอบายมุข ฝุ่นละออง กลิ่น หรือเสียงที่รบกวนมีการจัดระบบสุขภาพีบาล การระบายน้ำ การระบายอากาศและการจัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้เหมาะสม ไม่ปล่อยให้เป็นแหล่งเพาะหรือแพร่เชื้อโรค โดยเฉพาะควรกำจัดสิ่งปฏิกูลทุกวัน พื้นที่เล่นกลางแจ้งต้องมีพื้นที่เล่นกลางแจ้ง เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 2.00 ตารางเมตรต่อจำนวนเด็ก 1 คน โดยจัดให้มีเครื่องเล่นกลางแจ้งที่ปลอดภัย และมีพอสสมควร

กับจำนวนเด็ก ในกรณีที่ไม่สามารถจัดให้มีที่เล่นกลางแจ้ง เป็นการเฉพาะหรือในสถานที่อื่น ๆ ได้ ก็ควรปรับใช้ในบริเวณที่ร่มแทน โดยมีพื้นที่ตามเกณฑ์กำหนดหรืออาจจะจัดกิจกรรมกลางแจ้งสำหรับเด็กในสถานที่อื่น ๆ ที่เหมาะสม เช่น ในบริเวณวัด หรือในสวนสาธารณะ เป็นต้น โดยต้องให้เด็กปฐมวัยมีกิจกรรมกลางแจ้งอย่างน้อย 1 ชั่วโมง ในแต่ละวัน ระเบียบต้องมีความกว้างของระเบียบ ไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร และหากมีที่นั่งตามระเบียบด้วยระเบียบต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.75 เมตร ของระเบียบต้องสูงจากที่นั่งไม่น้อยกว่า 70.00 เซนติเมตร นอกจากนี้ควรสอบสภาพความคงทน แข็งแรงและสภาพการใช้งานปลอดภัยสำหรับเด็กด้วย

3. ด้านความปลอดภัย

1. มาตรการป้องกันความปลอดภัย ติดตั้งระบบและอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย หรือเครื่องตัดไฟภายในบริเวณอาคาร

1.1 ติดตั้งเครื่องดับเพลิงอย่างน้อย 1 เครื่อง ในแต่ละชั้นของอาคาร

1.2 ติดตั้งปลั๊กไฟให้สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ถ้าติดตั้งต่ำกว่าที่กำหนด จะต้องมีฝาปิดครอบ เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กเล่นได้ และควรหลีกเลี่ยงการใช้สายไฟต่อพ่วง

1.3 หลีกเลี่ยงเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งทำด้วยวัสดุที่แตก หักง่ายหรือแหลมคม หากเป็นไม้ ต้องไม่เสี้ยนไม้ หรือแหลมคม

1.4 จัดให้มีตู้เก็บยา และเครื่องเวชภัณฑ์สำหรับการปฐมพยาบาล วาง ไว้อยู่ในที่สูง สะดวกต่อการหยิบใช้ และเก็บไว้ในที่ปลอดภัยให้พ้นมือเด็ก

1.5 ใช้วัสดุกันลื่น ในบริเวณห้องน้ำ - ห้องส้วม และเก็บสารจำพวกเคมีหรือน้ำยาทำความสะอาดไว้ในที่ปลอดภัย ให้พ้นมือเด็ก

1.6 ไม่มีหลุม หรือบ่อน้ำ ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็กใน บริเวณโดยรอบ ตัวอาคาร รวมทั้งไม่ควรปลูกต้นไม้ที่มีหนามแหลมคม

1.7 มีระบบการล็อกประตูในการเข้า – ออกนอกบริเวณอาคารสำหรับเจ้าหน้าที่เปิด – ปิด ได้ควรมีกริ่งสัญญาณเรียกไว้ที่หน้าประตู สำหรับห้องครัว และที่ประกอบอาหาร ควรมีประตูเปิด - ปิดที่ปลอดภัย เด็กเข้าไปไม่ได้

1.8 ติดตั้งอุปกรณ์เพื่อป้องกันพาหะนำโรค และมีมาตรการป้องกันด้านสุขอนามัย

1.9 มีตู้หรือชั้นเก็บวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ที่แข็งแรง มั่นคง สำหรับวัสดุอุปกรณ์ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็กนั้น ควรจัดแยกให้พ้นมือเด็ก

1.10 เครื่องใช้เฟอร์นิเจอร์ควรมีระดับความสูงและขนาดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ให้เด็กสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างสม่ำเสมอด้วยตนเอง

2. มาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน

2.1 มีการฝึกซ้อมสำหรับการป้องกันอุบัติภัยอย่างสม่ำเสมอ ไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง

2.2 มีการฝึกอบรมบุคลากร ในเนื้อหาด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การป้องกันอุบัติภัยและความเจ็บป่วยฉุกเฉินของเด็ก

2.3 มีหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินของส่วนราชการต่าง ๆ เช่น สถานีตำรวจหน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โรงพยาบาลไว้เพื่อติดต่อได้อย่างทันที กรณีเกิดเหตุการณ์คับขันหรือจำเป็นที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็ก และควรมีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการปฐมพยาบาลติดประจำไว้ในที่เปิดเผย

2.4 มีสมุดบันทึกข้อมูลสุขภาพ และพัฒนาการของเด็กประจำไว้กรณีอาจต้องพาเด็กไปพบแพทย์

2.2.4 มาตรฐานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของ การอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาไปพร้อม ๆ กันเด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยมีจุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐาน ดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัย ที่ดีกล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงามชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกายช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทยอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติ เมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้น ๆ ซึ่งคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็ก มีดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

1.1 อายุ 3 ปี ได้แก่ กระโดดขึ้นลงอยู่กับที่ได้ รับลูกบอลด้วยมือและลำตัวได้ เดินขึ้นบันไดสลับเท้าได้ เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ ใช้กรรไกรมือเดียวได้ เป็นต้น

1.2 อายุ 4 ปี ได้แก่ กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้ รับลูกบอลด้วยมือและลำตัวได้เดิน ขึ้น – ลงบันไดสลับท้ำได้ ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้ เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้ กระดาษกระเจงไม่ชอบอยู่เฉย เป็นต้น

1.3 อายุ 5 ปี ได้แก่ กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้ รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง ขึ้น-ลงบันไดสลับท้ำได้อย่างคล่องแคล่ว เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้ ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด ใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดาษผูกเชือกกรองเท้า ฯลฯ

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ และจิตใจ

2.1 อายุ 3 ปี ได้แก่ แสดงอารมณ์ตามความรู้สึก ชอบที่จะให้ผู้ใหญ่พอใจและได้รับคำชม กลัวการพลัดพรากจากผู้เลี้ยง เป็นต้น

2.2 อายุ 4 ปี ได้แก่ แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ เริ่มรู้จักชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น ชอบท้าทายผู้ใหญ่ ต้องการให้มีคนฟัง คนสนใจ เป็นต้น

2.3 อายุ 5 ปี ได้แก่ แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม ชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง เป็นต้น

3. พัฒนาการด้านสังคม

3.1 อายุ 3 ปี ได้แก่ รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง ชอบเล่นแบบกลุ่มขนาด (เล่นของชนิดเดียวกันแต่ต่างคนต่างเล่น) เล่นสมมติได้ รู้จักรอคอย เป็นต้น

3.2 อายุ 4 ปี ได้แก่ แต่งตัวได้ด้วยตนเอง ไปห้องส้วมได้เอง เล่นร่วมกับคนอื่นได้ รอคอยตามลำดับก่อน - หลัง แบ่งของให้คนอื่น เก็บของเล่นเข้าที่ได้ เป็นต้น

3.3 อายุ 5 ปี ได้แก่ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง เล่นหรือทำงาน โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้ พบผู้ใหญ่รู้จักไหว้ ทำความเคารพรู้จักขอบคุณเมื่อรับของจากผู้ใหญ่ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา

4.1 อายุ 3 ปี ได้แก่ สำหรับสิ่งต่าง ๆ ที่เหมือนกัน และต่างกัน ได้ บอกชื่อของตนเองได้ ขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ ได้ สนใจนิทานและเรื่องราวต่าง ๆ ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจองต่าง ๆ และแสดงท่าเลียนแบบได้ รู้จักใช้คำถาม “อะไร” สร้างผลงานตามความคิดของตนเองอย่างง่าย ๆ เป็นต้น

4.2 อายุ 4 ปี ได้แก่ จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้ บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้ พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองหลังจากได้รับคำชี้แนะสนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่อง ใช้คำถาม “ทำไม” เป็นต้น

4.3 อายุ 5 ปี ได้แก่ บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จัดหมวดหมู่สิ่งของ ได้ บอกชื่อ - สกุล อายุ ตนเองได้ พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง สนทนาโต้ตอบ -เล่าเรื่องได้ สร้างผลงานตามความคิดตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น เริ่มเข้าใจสิ่งเป็นนามธรรม นับปากเปล่าได้ถึง 20 เป็นต้น

5. การจัดประสบการณ์

5.1 การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3 - 5 ปี (ไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น) เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมรวมทั้งเกิดการพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. หลักการจัดประสบการณ์ จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก โดยองค์รวมและอย่างต่อเนื่อง เน้นเด็กเป็นสำคัญสนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2. แนวทางการจัดประสบการณ์ จัดประสบการณ์สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ จัดประสบการณ์สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ คือ เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหวสำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลองและคิดแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือบูรณาการทั้งทักษะและสาระ การเรียนรู้จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผนตัดสินใจ ลงมือกระทำและนำเสนอคิด โดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวกและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ บรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุขและเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กันจัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีของเด็ก จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่วางแผนไว้ล่วงหน้า และแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผนสนับสนุน สื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมิน

พัฒนาการ จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

3. การจัดกิจกรรมประจำวัน กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี สามารถนำมาจัดเป็น กิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบซึ่งเป็นการช่วยให้ทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวัน จะทำกิจกรรมอะไรเมื่อใดและอย่างไร การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของ กิจกรรมประจำวันดังนี้

4. หลักการจัดกิจกรรมประจำวันกำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละ กิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40 - 60 นาที กิจกรรมควรมีความ สมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรม ที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มและ กิจกรรม ที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภททั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับ กิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนักเพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

5. ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันมี ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

6. การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหวและความคล่องแคล่วในการใช้วัยะต่าง ๆ จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่น อิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนามเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

7. การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การ ประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตาจึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกม ต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม ใช้อุปกรณ์ ศิลปะ เช่น สี เทียนกรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

8. การพัฒนาอารมณ์ จิตใจและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออกมีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตากรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตาม ความต้องการได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

9. การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออก อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการ

ทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นจึงควรจัดให้เด็ก ได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

10. การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก คำนวณจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทดลองศึกษานอกสถานที่ ประกอบอาหารหรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่าง หลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ หรือรายบุคคล

11. การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึก คิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความ หลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านและบุคลากร ที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษา ที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

12. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว โดยใช้ กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมติในมุมเล่นต่าง ๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ เช่น แท่งไม้ รูปทรงต่าง ๆ ฯลฯ

13. โภชนาการสำหรับเด็กเพื่อให้เด็กได้รับอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายส่งผล ต่อการเจริญเติบโตของเด็กตามพัฒนาการควรส่งเสริมให้เด็กได้รับสารอาหารครบ 5 หมู่ ได้แก่

ตารางที่ 2.1 โภชนาการสำหรับเด็ก

หมู่อาหาร	อาหาร	ประโยชน์
หมู่ที่ 1 เนื้อสัตว์	ได้แก่ เนื้อสัตว์ต่าง ๆ เช่น หมู วัว เป็ด ไก่ กุ้ง ปลา เครื่องใน เช่น ตับปอดหัวใจ ไข่ต่าง ๆ ถั่ว เมล็ดแห้งต่าง ๆ เช่นถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสงและอาหารที่ทำจากถั่ว นม และผลิตภัณฑ์จากนม	ช่วยเสริมสร้างและซ่อมแซมร่างกายส่วนที่สึกหรอเครื่องใน ช่วยสร้างและบำรุงโลหิตนมช่วยสร้างกระดูกและฟัน เนื้อสัตว์ประเภทอาหารทะเลช่วยป้องกันโรคคอพอกเด็กที่อยู่ในวัยเจริญเติบโตต้องการอาหาร
หมู่ที่ 2 ข้าว แป้ง	ได้แก่ ข้าวต่าง ๆ เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว แป้งต่าง ๆ เช่นแป้งข้าวเจ้าแป้งมันสำปะหลังและอาหารที่ทำจากแป้ง เช่น ก๋วยเตี๋ยว บะหมี่ ขนมจีนขนมปัง หัวเผือก มันต่าง ๆ	ให้กำลังงานและความอบอุ่นแก่ร่างกายทำให้มีแรงเคลื่อนไหวทำงานได้
หมู่ที่ 3 ผักใบเขียว เหลือง	ได้แก่ ผักใบเขียวเหลืองและผักเป็น หัวต่าง ๆ เช่น ผักบุ้ง คื่นช่าย ตำลึงผักทองกะหล่ำปลี มะเขือต่าง ๆ	บำรุงสุขภาพทั่วไปให้แข็งแรง บำรุงสุขภาพของผิวหนัง นัยน์ตา เหงือกและฟันสร้างและบำรุงโลหิต ช่วยให้อวัยวะใช้ประโยชน์จากอาหารอื่นได้เต็มที่ และมีเส้นใยเป็นกากช่วยให้การขับถ่ายสะดวก
หมู่ที่ 4 ผลไม้ต่าง ๆ	ได้แก่ ผลไม้สดต่าง ๆ เช่น มะละกอ กลิ้ว ส้ม มะม่วง ฝรั่ง	ช่วยบำรุงสุขภาพ และป้องกันโรคต่าง ๆ ช่วยให้ร่างกายสดชื่น บำรุงสุขภาพของผิวหนัง นัยน์ตา เหงือกและฟัน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

หมู่อาหาร	อาหาร	ประโยชน์
หมูที่ 5 ไขมันจากสัตว์ และพืช	ได้แก่ ไขมันจากสัตว์ เช่น มันหมู มันไก่ ไขมันจากพืช เช่น น้ำมันถั่ว น้ำมันงา มะกอก	อาหารหมู่นี้ให้พลังงานสูงและให้ความอบอุ่นแก่ร่างกายทำให้มีกำลังเคลื่อนไหวทำงานได้เป็นตัวอย่างละลายวิตามินหลายชนิดเพื่อการดูดซึมและนำไปใช้ประโยชน์

หมายเหตุ : เด็กปฐมวัยควรได้ดื่มน้ำสะอาดให้เพียงพอทุก 45 นาทีเพื่อให้สมองสามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (ม.ป.ป., หน้า 26)

2.2.5 มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนทุกภาคส่วน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 มาตรา 29 กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน แนวทางการดำเนินงานด้านมาตรฐานการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรดำเนินการตามแนวทางต่าง ๆ ดังนี้

ด้านวิชาการ

1. ให้คำแนะนำปรึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โครงการพัฒนาต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ให้คำแนะนำปรึกษา สนับสนุนทรัพยากรในการทำกิจกรรม เช่น ศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กให้กับผู้ปกครองและครู

3. ให้คำแนะนำหรือมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึง
ด้านอาคารสถานที่

1. ร่วมพัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคาร
2. ร่วมให้การเฝ้าระวังดูแลความปลอดภัยและทรัพย์สินภายในอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านงบประมาณ

ระดมทรัพยากรสนับสนุนการพัฒนาอาคารสถานที่ บุคลากร สื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์ กิจกรรมศึกษาเรียนรู้นอกสถานที่ อาหารเสริม อาหารว่าง อุปกรณ์กีฬา และอื่น ๆ ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านบุคลากร

1. ให้คำปรึกษาแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน โดยการดำเนินงานและการพัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ร่วมในการอบรมเลี้ยงดูจัดประสบการณ์เรียนรู้ ดูแลความปลอดภัยเด็กเล็กภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมสัมพันธ์กับชุมชนได้ดังนี้

1. จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้าน
2. จัดทำสมุดสื่อสารระหว่างศูนย์กับผู้ปกครอง
3. จัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้กับผู้ปกครอง
4. จัดให้มีมุมเรียนรู้ผู้ปกครอง
5. จัดกิจกรรมการแสดงของเด็กเข้าร่วมในโอกาสต่าง ๆ
6. จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ นวัตกรรม สื่อการเรียน และผลงานเด็ก
7. เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา และประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่นนั้น ๆ
8. เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เกี่ยวกับอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และอื่น ๆ

การให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่นอกเหนือจากการให้การอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และให้บริการด้านอื่น ๆ แก่ชุมชนได้ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถให้บริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชนหรือประชาชนภายในท้องถิ่น ในวันสำคัญต่าง ๆ หรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

2. ด้านวัสดุครุภัณฑ์

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถให้บริการด้านวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือประชาชน

3. ด้านวิชาการ สารสนเทศและแหล่งเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถให้บริการด้านวิชาการ สารสนเทศหรือเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง เยาวชน และชุมชนในการศึกษาค้นคว้าต่าง ๆ

4. ด้านเผยแพร่ให้ความรู้กับชุมชน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถให้บริการแก่ชุมชนหรือประชาชนในท้องถิ่น โดยให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือครูผู้ดูแลเด็ก เป็นวิทยากรในการเผยแพร่ความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการเหมาะสมกับวัย

5. ด้านการให้บริการสาธารณะ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถมีส่วนร่วมช่วยในการสนับสนุนการให้บริการสาธารณะแก่ชุมชนหรือประชาชนได้ตามบริบทหรือวัฒนธรรมของท้องถิ่น

การส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากชุมชน

1. การสนับสนุนวัสดุ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ต่าง ๆ ชุมชนสามารถให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในท้องถิ่น

2. บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ

ชุมชนสามารถบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ รวมทั้งการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3. ให้ความรู้โดยปราชญ์ชาวบ้าน ชุมชน หรือจากเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ

ชุมชนสามารถให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือผู้มีความรู้จากหน่วยงานต่าง ๆ มาถ่ายทอดความรู้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

4. ให้การสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ชุมชนสามารถให้การสนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยให้การสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนต่าง ๆ โดยให้เด็กปฐมวัยเข้าไปเรียนรู้จากสถานที่จริง

5. ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ชุมชนสามารถให้การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็ก
ปฐมวัยภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กระบวนการมีส่วนร่วมกันทุกภาคส่วนในสังคม

ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ชุมชน
องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และศาสนสถาน สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้แก่

1. ร่วมระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. ร่วมตรวจสอบ ร่วมประเมินศูนย์ฯ ร่วมแก้ไข เพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

มาตรฐานด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานในการอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้
แก่เด็กปฐมวัยอย่างครอบคลุม กว้างขวาง เป็นพื้นฐานของการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก
ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องส่งเสริมการสร้าง
เครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด
ระดับภาค โดยมีวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการพัฒนาเด็กปฐมวัย
2. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพในการ
พัฒนาเด็ก
3. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหัวหน้า
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น
4. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แนวทางการปฏิบัติงาน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแผนความร่วมมือ
ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1. จัดทำแผน ปฏิทินงาน แนวทางการปฏิบัติงานตามกำหนดการ
2. ส่งแผนงานและปฏิทินงาน ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดพิจารณาเห็นชอบ

3. แต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 4. ดำเนินงานตามแผนงานและปฏิทินงานที่กำหนดไว้
 5. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด
- การส่งเสริมสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานผู้จัดการศึกษาปฐมวัยมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามศักยภาพ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

2. ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่าย
3. ประเมินผลการพัฒนา
4. สนับสนุนให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ

แนวทางการดำเนินงานด้านมาตรฐานการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรดำเนินการตามแนวทางต่าง ๆ ดังนี้

1. จัดให้มีการประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ ชี้นำให้เห็นประโยชน์และความจำเป็นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาเตรียมความพร้อมของเด็ก และชักชวนให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารและช่วยเหลือในระหว่างดำเนินการ

2. จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นระยะ ๆ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์ฯ กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ศิลปะพื้นบ้าน ร่วมจัดกิจกรรมนันทนาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจและความผูกพันที่ดีต่อกันระหว่างศูนย์ฯ และชุมชน

3. มีการประสานงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ รับทราบเพื่อที่จะมีผู้เข้ามาช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ได้โดยการประชาสัมพันธ์อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น จัดทำเอกสาร คู่มือแผ่นพับ การออกไปเยี่ยมบ้านเด็ก

4. มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น การให้ข้อมูลข่าวสารด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน สถาบันต่าง ๆ ของชุมชน เช่น สถาบันทางศาสนา สถาบันครอบครัว เป็นต้น

5. จัดให้มีกองทุนส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นการระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อมาสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งอาจขอรับการอุดหนุนจากงบประมาณต่าง ๆ ของหน่วยงานดังนี้

1. การสมทบหรือการอุดหนุนงบประมาณกองทุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. การสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐบาล
3. การสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรภาครัฐอื่น
4. การสนับสนุนงบประมาณจากภาคเอกชน องค์กรการกุศล มูลนิธิหรือมีผู้อุทิศให้
5. จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงานศึกษา

และแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองของเด็กเล็กที่จะเข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6. จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในลักษณะไตรภาคี 3 ฝ่าย จากภาคส่วนต่าง ๆ คือ ภาคประชาชน หรือผู้แทนชุมชนในท้องถิ่น หน่วยงานผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ และผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 มาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรฐานขั้นพื้นฐาน)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ม.ป.ป., หน้า 1-44) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนส่งเสริมการศึกษานอกระบบและพัฒนาจิกรรรมเยาวชน สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) และเกณฑ์การประเมินศูนย์พัฒนาเด็ก เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานด้านบุคลากรจำนวน 4 มาตรฐาน มาตรฐานด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 มาตรฐาน และมาตรฐานด้านผู้เรียน จำนวน 4 มาตรฐาน และมีเกณฑ์การพิจารณาตามมาตรฐานดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานด้านบุคลากร (มี 4 มาตรฐาน)

มาตรฐานที่ 1 ผู้ดูแลเด็กมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดี

มาตรฐานที่ 2 ผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 3 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ

มาตรฐานที่ 4 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

2. มาตรฐานด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (มี 4 มาตรฐาน)

มาตรฐานที่ 5 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 6 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

มาตรฐานที่ 7 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 8 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรศาสนา สถาบันทางวิชาการ องค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน

3. มาตรฐานด้านผู้เรียน (มี 4 มาตรฐาน)

มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

มาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

2.4 บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.4.1 ด้านบทบาทหน้าที่

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1.1 สำรวจความต้องการของชุมชน ในการจัดตั้งและดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2 กำหนดโครงสร้างการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตาม ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคลสถานที่ และฐานะการคลังของแต่ละท้องถิ่น

1.3 จัดทำแผนงาน โครงการและงบประมาณ ในการจัดตั้งและสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรวมทั้งจัดทำคู่มือขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น

1.4 จัดทำประกาศจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.5 จัดทำระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.6 กำหนดแผนปฏิบัติการและงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกด้านอย่างต่อเนื่อง

1.7 ควบคุมกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ

2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบดูแลบุคลากรและการดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนงานที่วางไว้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและด้วยความเรียบร้อย เกิดประโยชน์ต่อเด็กมากที่สุด

3. คณะกรรมการศูนย์ควรมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

- กำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ ให้ได้คุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามนโยบาย และแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เสนอแนะให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เสนอแนะให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ขุมเล็ก หรือย้ายรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- พิจารณาเสนอผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- พิจารณาแผนงาน/และงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ ตามหลักวิชาการ และแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก

- ส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือการพัฒนาเด็กเล็กของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ปฏิบัติหน้าที่ตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และจังหวัดกำหนด

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวิจัยของ สนิทพ อุ๋นกอง (2546) เรื่อง บทบาทของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลเมืองชุม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย พบว่า ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วม ในการวางแผน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งช่วยให้รับทราบถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วม สร้างให้เกิดความรู้สึกและตระหนักถึงความเป็นเจ้าของ ที่จะต้องดูแลและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในท้องถิ่นของตน ให้เจริญก้าวหน้า เพื่อประโยชน์โดยแท้จริงแก่เด็กนักเรียนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญ ของท้องถิ่นของตน

จุฬามาศ สนิทดี (2550) เรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเทิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง คือ ด้านการมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ด้านการแสวงหาทรัพยากร และ ด้านการดำเนินงาน ส่วนด้านการประเมินผล ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับน้อย

จากการศึกษาของ **สุกัญญา สยามประโคน (2551)** ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอหนองบุญมากจังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับ 1 ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง ส่วนด้านอื่นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับ คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมและลำดับสุดท้าย คือ ด้านหลักสูตร 2. ผู้ปกครองที่มีอายุ อาชีพและรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ปกครองที่มีเพศ ระดับการศึกษาสูงสุดและสถานภาพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในเขตอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

กิตติ กรทอง (2552) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษา พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองตามสถานภาพทางเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน และอาชีพต่างกัน พบว่ามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาแตกต่างกัน

3. ปัญหาพบว่าผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลา ต้องทำงาน ด้านการเงิน ไม่ได้รับเอกสาร กิจกรรมมาก คิดว่าไม่จำเป็น ป่วย ติดธุระ ส่วนข้อเสนอแนะคือให้จัดหาอาสาสมัครช่วยเหลือศูนย์ฯ ให้สมาคมผู้ปกครองและครูช่วยประชาสัมพันธ์ศูนย์ฯ กับผู้ปกครอง กำหนดวันปฐมนิเทศไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ปกครองได้เตรียมตัว จัดกิจกรรมให้น้อยลงเพื่อลดค่าใช้จ่าย โดยทำแผ่นพับหรือเอกสารทุก ๆ 1 เดือน เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับข่าวสาร จัดทำข้อมูลที่ดีที่มีความจำเป็นสำหรับผู้ปกครองไว้ในศูนย์ฯ เพื่อให้เห็นความสำคัญของเด็ก

ทัศนีย์ ศรีฟ้า (2553) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ปกครองมีงานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบจึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดขึ้น ด้านการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ปกครองติดภารกิจในหน้าที่การงานจึงไม่มีเวลาพาเด็กไปตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด และด้านการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจของผู้ปกครองไม่ดีจึงทำให้ผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศิรินาถ บุญส่ง (2554) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง อำเภอภูซำปูน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่างของผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านวิชาการ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการและ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ตามลำดับ

2. เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองพบว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการ และด้านกิจกรรมตามหลักสูตร

ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านที่ 1 ด้านบุคลากร และการบริหารจัดการแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฑารัตน์ ขำนาญกิจ ได้ศึกษาเรื่องพลังอำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ โรงเรียน : กรณี โรงเรียนปฏิรูปจังหวัดพังงา พบว่า 1) พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นอำนาจการบังคับบัญชาอยู่ในระดับปานกลาง 2) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ โรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 3) พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ โรงเรียน โดยภาพรวม มีสองด้าน คือ พลังอำนาจการให้รางวัล และพลังอำนาจตามกฎหมาย

นิสตามณี ผลชัยญา ได้ศึกษาการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การกำหนดปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนขาดความสอดคล้องกับความเข้าใจในเรื่องปรัชญาและนโยบายของโรงเรียน และยังขาดการวิเคราะห์ในด้านการเรียนการสอน หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ยังเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครองการจัดกิจกรรมประสบการณ์ มีบางส่วนไม่ตรงตามแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อม ในเรื่องวัสดุการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ ครูยังขาดความรู้และทักษะในการผลิตสื่อด้านกิจกรรมนักเรียน ครูยังขาดความร่วมมือในการจัดกิจกรรมให้แก่ักเรียนด้านบุคลากร ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการสอนระดับก่อนประถมศึกษาขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ด้านธุรการ – การเงิน ขาดเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านนี้โดยเฉพาะ ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้มากกว่าการเตรียมความพร้อม ผู้ปกครองเข้าร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนน้อย ด้านอาคารสถานที่สถานที่คับแคบ เครื่องเล่นสนามมีน้อย และด้านประสิทธิผลของโรงเรียน การดำเนินงานล่าช้าขาดการส่งเสริมผลงานครู และนักเรียน ขาดการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

บัลลังก์ จันทบูรณ์ ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า สภาพของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของหน่วยงานรัฐ ด้านเป้าหมายส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ด้านหลักการจัดการศึกษา รูปแบบ จุดมุ่งหมาย แนวการจัดประสบการณ์ และการประเมินผล พบปัญหาเกี่ยวกับการจัดห้องเรียน คือ ไม่จัดห้องเรียนแยกจากห้องอื่น ๆ อย่างเป็นสัดส่วน รวมทั้งปัญหาในด้านการไม่จัดชั้นเรียนตามกลุ่มอายุ และสถานที่สำหรับการบริการสุขภาพที่ไม่เป็นสัดส่วน จำนวนโต๊ะและเก้าอี้ตลอดจน วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ด้านการประเมินผล ครูผู้สอนหรือผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับ

การสร้างเครื่องมือ และความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก ด้านบุคลิกภาพและการพัฒนาบุคลิกภาพ ส่วนใหญ่ขาดการนิเทศ การให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ หน่วยงานต้นสังกัด

บุษบา ลอชัยรังสี ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาที่พบของผู้บริหารและครูผู้สอน ได้แก่ การจัด กิจกรรมประสบการณ์ไม่ตรงตามแผนการจัดประสบการณ์ วัสดุอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความสามารถด้านการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ขาดงบประมาณมีน้อย อาคาร สถานที่คับแคบ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือและไม่เข้าใจนโยบายการจัดการศึกษา

ปาริฉัตร ปัญญาณะ ได้ศึกษาเรื่องความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนอนุบาลจิตโรภาส พบว่า ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ต้องการให้มีการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านอารมณ์ และจิตใจ รวมทั้งควรจัด ประสบการณ์ให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านสติปัญญา และควรมีบันทึกการเรียนการสอนของครูแจ้ง ให้ผู้ปกครองทราบ ควรมีครูที่มีความรู้ทางจิตวิทยา เพื่อที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน รวมทั้งห้องเรียนควรมีสว่างเพียงพอและควรมีมีอากาศถ่ายเทได้อย่างสะดวก

ประทวน บุญรักษา ได้ทำการศึกษาผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า เมื่อเปรียบเทียบ ความเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามตัวแปร พบว่า ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อผลการบริหารงานวิชาการ รวมทั้ง 4 งาน แตกต่างกันการบริหารจัดการเรียนการสอนของ ครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง

พรพิมล สิริเจริญพร ได้ศึกษาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้ปกครอง ครูไม่เข้าใจเนื้อหาและหลักสูตร ขาดงบประมาณในการดำเนินการสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูไม่เข้าใจการจัดสภาพแวดล้อมผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลา ไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน และขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนโรงเรียน

วาริ กติกา ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการรับรู้และความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการ อนุบาลศึกษา โรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล ของอำเภอเชียงใหม่พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีการรับรู้และเข้าใจการจัดอนุบาลศึกษาอยู่ในเกณฑ์มากทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักการจัดอนุบาลศึกษา จุดมุ่งหมายของการจัดอนุบาลศึกษา แสดงว่าผู้ปกครองมีความเข้าใจต่อการจัดการอนุบาลศึกษาตาม หลักการ จุดมุ่งหมายและแนวทางดังกล่าว ถ้าหากโรงเรียนอนุบาลจะจัดการศึกษา ในรูปแบบนี้ผู้ปกครองนักเรียนก็สามารถรับได้ โดยไม่เร่งโรงเรียนให้สอนเด็กเรียนเขียนอ่านก่อนวัย

สุชาดา สมสวนจิต พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกองการ
บริหารส่วนตำบล โดยรวมด้านทั้ง 6 ด้านอยู่ ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด
และรองลงมา 3 อันดับดังนี้ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ
คงเนื่องมาจากกองการบริหารส่วนตำบล ได้รับการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยไม่มีการเตรียม
ความพร้อมให้กับบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ถ้าให้บุคลากรขาดความรู้และความเข้าใจในการ
ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเคยปฏิบัติอย่างไรก็ปฏิบัติอย่างนั้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดเลยโดยมีนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเลย เป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงเสนอสาระสำคัญของขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการวิจัยให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้เป็น 3 ตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย ขั้นตอนนี้เป็นการจัดเตรียมโครงการเพื่อให้เกิดเป็นกระบวนการของการดำเนินการตามโครงร่างงานวิจัย โดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา ข้อมูลสถิติ ปัญหา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆให้สมบูรณ์นำเสนอขอความเห็นชอบโครงการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจัดสร้างเครื่องมือตามขอบเขตของการวิจัยโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วจึงนำไปทดสอบใช้ try out ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือแล้วนำเครื่องมือที่สร้างไปเก็บข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานการวิจัย

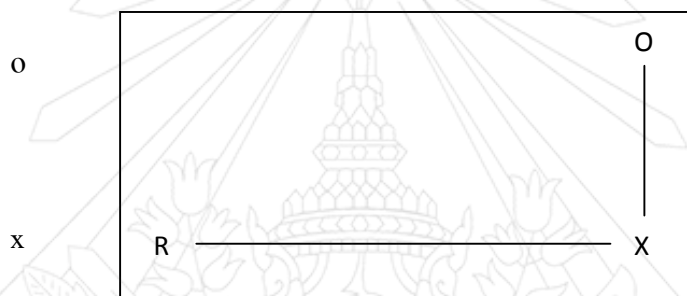
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัยเป็นขั้นตอนการร่างผลการวิจัยนำเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

3.2 ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่างและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือในการวิจัย การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการทำวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณที่มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะของการใช้กลุ่มตัวอย่าง มีการทดสอบใช้ try out ซึ่งเขียนเป็นแผนผังได้ดังนี้

n หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสำรวจ

x หมายถึง ตัวแปรที่จะศึกษา

o หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้คือ นายกองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการศึกษาคูครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัด จำนวน 617 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมาจากประชากรที่อยู่นอกพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเลยคือ นายกองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 234 คน

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย 1) นายกองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่น 15 รูป/คน 2) นักวิชาการศึกษา 15 รูป/คน 3) ครูผู้ดูแลเด็ก 117 รูป/คน 4) คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 470 รูป/คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย

ศูนย์	สังกัด	ประชากร				กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
		นายก อบต.	นว. ศึกษา	ค.ศ.ด.	กก. ศูนย์	
	อบต. กกกู่	1	1	10	42	20
-ศพด.กกกู่				3	10	
-ศพด.บ้านคำพิ				3	10	
-ศพด.กอไผ่โทน				2	11	
-ศพด.โป่งป่าดิว				2	11	
	อบต. กกทอง	1	1			6
-ศพด.กกทอง				2	11	
	อบต. ชัยพฤกษ์	1	1	6	33	16
ศพด.บ้านก้างปลา				2	11	
ศพด.บ้านนาบอน				2	11	
ศพด.บ้านท่าข้าม				2	11	
	อบต. นาแหม	1	1	12	40	20
ศพด.นาแหม				3	10	
ศพด.บ้านห้วยทราย				3	10	
ศพด.บ้านวังยาว				3	10	
ศพด.บ้านโป่ง				3	10	
	อบต. น้ำสวย	1	1	5	36	16
ศพด.วัดศรีสว่างวาริ				3	10	
ศพด.ร.ร.บ้านสะอาดลาย เหนือ				1	13	
ศพด.บ้านลายเหนือ				1	13	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ศูนย์	สังกัด	ประชากร			รวม	ตัวอย่าง (คน)
		นายก อบต.	นว. ศึกษา	ค.ผ.ด.		
	อบต. น้ำหมาน	1	1			6
ศพด.อบต.น้ำหมาน				2	11	
	อบต. เมือง	1	1	15	50	25
ศพด.บ้านปากกู่				2	11	
ศพด.บ้านน้ำกู่				2	11	
ศพด.บ้านกำเนิดเพชร				3	10	
ศพด.บ้านน้อยสนามบิน				4	9	
ศพด.วัดวิเวกธรรมคุณ				4	9	
	อบต. ศรีสองรัก	1	1	6	33	16
ศพด.บ้านนาโคก				2	11	
ศพด.บ้านปากหมาก				2	11	
ศพด.วังโป่งท่าวังแคน				2	11	
	อบต. เสียว	1	1	6	33	16
ศพด.กอไร่ใหญ่				2	11	
ศพด.บ้านเสี้ยว				2	11	
ศพด.บ้านน้ำคิ้ว				2	11	
	เทศบาลตำบล น้ำอ้อ	1	1	7	19	11
ศพด.วัดศรีจันทร์				4	9	
ศพด.ท่ามะนาว				3	10	
	เทศบาลตำบล น้ำสวย	1	1			6
ศพด.เทศบาล ตำบลน้ำสวย				3	10	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ศูนย์	สังกัด	ประชากร				ตัวอย่าง (คน)
		นายก อบต.	นว. ศึกษา	ค.ผ.ค.	กก. ศูนย์	
	เทศบาลตำบลนาดินดำ	1	1	14	38	20
ศพด.หนองหญ้าไซ				3	10	
ศพด.เจริญสุข				6	7	
ศพด.หนองนาทราย				3	10	
ศพด.บ้านหนองคำ				2	11	
	เทศบาลตำบลนาโป่ง	1	1	10	55	25
ศพด.หัวนา				2	11	
ศพด.ขอนแก่น				2	11	
ศพด.บ้านดู่น้อย				2	11	
ศพด.บ้านป่าข้าว หลาม				2	11	
ศพด.บ้านห้วยโตก				2	11	
	เทศบาลตำบลนาอาน	1	1	6	20	11
ศพด.บ้านติดต่อ ม.9				5	8	
ศพด.บ้านไร่ทาม				1	12	
	เทศบาลเมืองเลย	1	1	13	39	20
วัดศรีวิชัยนาราม				4	9	
ร.ร.เทศบาล 2				4	9	
ร.ร.เทศบาล 3				3	10	
ร.ร.เทศบาล 4				2	11	
	รวม				617	234

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, รายงานจำนวนเด็กเล็กในการโอน
จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเงินอุดหนุนเฉพาะกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2557.

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1. **ตัวแปรพื้นฐาน** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

1.1 เพศ หมายถึง บรรพชิต แม่ชี ชาย หญิง

1.2 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น

2 กลุ่มคือ ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายและสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย

1.3 อายุ หมายถึง อายุตัวของผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือต่ำกว่า 25 ปี, 26-35 ปี และ 36 ปี ขึ้นไป

1.4 อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือ เกษตรกร, รับจ้างหรือรายได้ไม่คงที่, มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง, ประกอบอาชีพอิสระ

1.5 รายได้ หมายถึง รายได้ประจำเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ระดับคือ ต่ำกว่า 5,000 บาท, 5,001-10,000 บาท, 10,001-15,000, 15,001 ขึ้นไป

2. **ตัวแปรที่ศึกษา** ประกอบด้วยตัวแปรต้นและตัวแปรตามดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น (ตัวแปรอิสระ) คือตัวแปรที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลมี เพศ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพและรายได้

2.2 ตัวแปรตาม คือตัวแปรที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและกำหนดตามมาตรฐานการดำเนินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2544) แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545-2559) กรุงเทพฯ. โดยมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มี 6 ด้านดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือสนับสนุนของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆแบ่งการจัดการเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงาน 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารบุคคล

2. ด้านบุคลากร หมายถึง บุคคลที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก ด้วยหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู

ผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรง พนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่น และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเลย

3. ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึงการก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคาร สถานที่ และจกภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมทั้งภายในอาคาร และภายนอกอาคาร ต้องคำนึงถึงความมั่นคง แข็งแรง ถูกสุขลักษณะ มีความเหมาะสมและปลอดภัยแก่เด็ก ตลอดจนการส่งเสริมสุขภาพ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจไว้วางใจ และส่งผลต่อสุขภาพโดยตรงในการป้องกัน การแพร่กระจายของโรคติดต่อ ลดความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุส่งเสริมความปลอดภัยและฝึกสุขนิสัย ให้เด็กมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ต้องใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 มาเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน มีการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่ครอบคลุมถึงการให้การช่วยเหลือให้แนะนำปรึกษาทางวิชาการเพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสอดคล้องกับหลักสูตร

5. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 มาตรา 29 กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็ง ของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารเพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานในการอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยอย่างครอบคลุม กว้างขวางเป็นพื้นฐานของการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องเสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาคโดยมีวัตถุประสงค์และแนวทางในการดำเนินงาน

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับแบ่งออกเป็น 3 ส่วนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (ตามแบบของลิคเคิร์ต (Likert) แบ่งเป็น 6 ด้าน) คือ

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน 10 ข้อ
2. ด้านบุคลากร	จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	จำนวน 10 ข้อ
5. ด้านการมีส่วนร่วมสนับสนุนทุกภาคส่วน	จำนวน 10 ข้อ
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	จำนวน 10 ข้อ

โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

ระดับที่ 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุดให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

ระดับที่ 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2

ระดับที่ 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3

ระดับที่ 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4

ระดับที่ 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย

2. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความถูกต้อง ความคลอบคลุมของเนื้อหาของแบบสอบถามแล้วนำผลเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่านพิจารณาตรวจสอบข้อความ สำนวนภาษาความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาคือใช้วิธี IOC (Index of Item Objective Congruence) = 1 .00

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่อยู่นอกพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (Lee J.Cronbach,1978, p. 161) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .842

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและได้ข้อมูลตามจริงผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือถึงคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและส่งแบบสอบถามไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจัดระเบียบข้อมูลลงรหัสรวมทั้งดำเนินการตรวจสอบตามขั้นตอนต่างๆแล้วนำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. สถิติที่ใช้สำหรับวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย สถิติที่ใช้คือค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

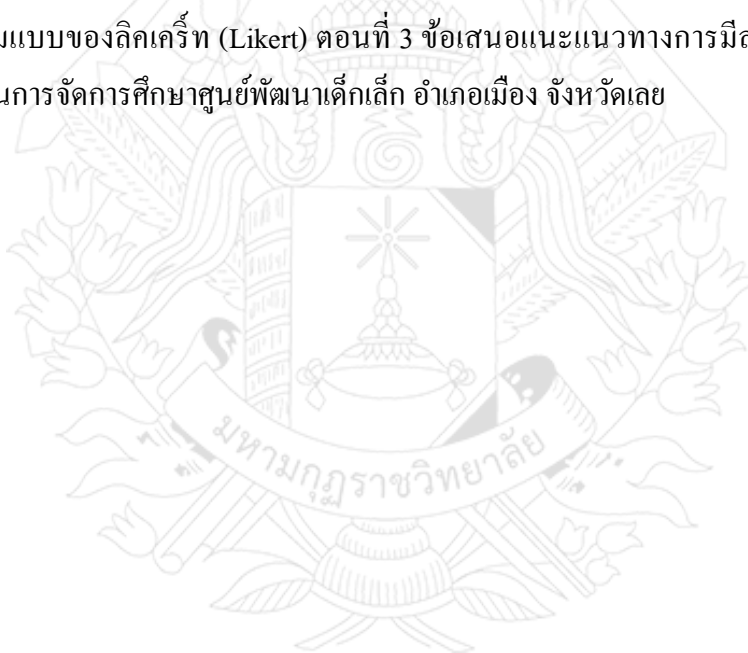
ค่าเฉลี่ย 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุป การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมือง จังหวัดเลย 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมือง จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ และรายได้ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมือง จังหวัดเลย การวิจัยเป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นายกองครปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเลย รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 617 คน เครื่องมือที่ใช้มี 3 คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (ตามแบบของลิคเคิร์ต (Likert) ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ซึ่งผลการวิเคราะห์ผู้วิจัยจะนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

4.4 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

n หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} หมายถึง ค่าเฉลี่ย

S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

p-Value หมายถึง ค่าระดับนัยสำคัญ

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่ม

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

SS แทน ผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)

MS แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean of Square)

Scheffe' แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่

* หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปีการศึกษา 2557 ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ ดังเสนอในตารางที่ 4.1

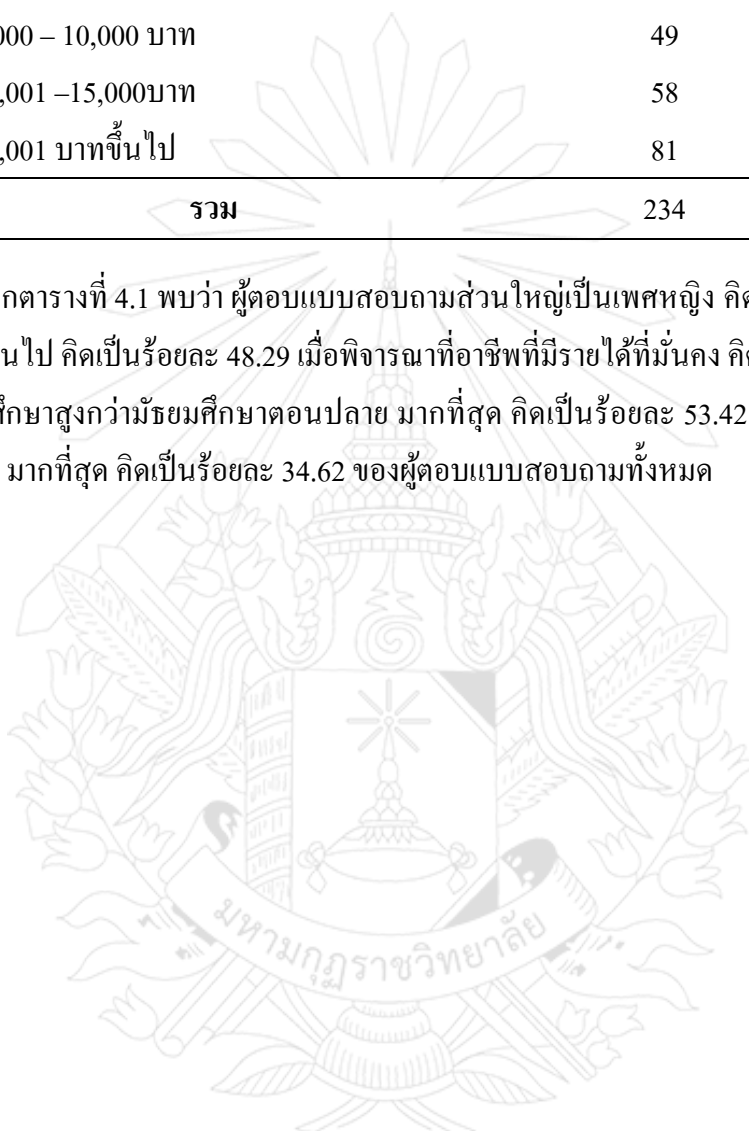
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่ (n=234)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	80	34.19
1.2 หญิง	154	65.81
รวม	234	100.00
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 25 ปี	45	19.23
2.2 26 -35 ปี	76	32.48
2.3 มากกว่า 36 ปีขึ้นไป	113	48.29
รวม	234	100.00
3. อาชีพ		
3.1 เกษตรกร	32	13.68
3.2 รับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่	38	16.24
3.3 มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง	115	49.15
3.4 ประกอบอาชีพอิสระ	49	20.94
รวม	234	100.00
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	109	46.58
4.2 มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป	125	53.42
รวม	234	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่ (n=234)	ร้อยละ
5. รายได้ต่อเดือน		
5.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	46	19.66
5.2 5,000 – 10,000 บาท	49	20.94
5.3 10,001 –15,000บาท	58	24.79
5.4 15,001 บาทขึ้นไป	81	34.62
รวม	234	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.81 มีอายุ 36 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 48.29 เมื่อพิจารณาที่อาชีพที่มีรายได้ที่มั่นคง คิดเป็นร้อยละ 49.15 มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.42 และมีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.62 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยภาพรวมและรายด้าน 6 ด้าน แสดงดังตารางที่ 4.2 – 4.8

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยภาพรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.62	0.32	มากที่สุด
2. ด้านบุคลากร	4.60	0.44	มากที่สุด
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	4.29	0.54	มาก
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	4.16	0.68	มาก
5. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	3.98	0.47	มาก
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.04	0.49	มาก
รวม	4.28	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดสองด้าน และที่เหลืออยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.32) รองลงมาคือด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.44) และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.54) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.47)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข้อ	ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	จัดเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.65	0.51	มากที่สุด
2.	จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.76	0.46	มากที่สุด
3.	จัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้านเหมาะสมตามวัยและศักยภาพตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	4.65	0.48	มากที่สุด
4.	มีงบประมาณเพียงพอในการจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	4.66	0.48	มากที่สุด
5.	มีงบประมาณอาหารกลางวันอาหารเสริมมณูกต้องตามหลักโภชนาการ	4.64	0.48	มากที่สุด
6.	จัดทำแผนพัฒนาระยะ3ปีเพื่อนำสู่แผนพัฒนาการศึกษาและแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอความเห็นชอบต่อสภาท้องถิ่น	4.50	0.50	มาก
7.	คณะกรรมการศูนย์มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามนโยบายแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.44	0.52	มาก
8.	มีการทำสมุดคุมงบประมาณรายจ่ายเพื่อการรายงานและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ	4.45	0.52	มาก
9.	จัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.76	0.45	มากที่สุด
10.	การดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและจุดประสงค์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.74	0.48	มากที่สุด
รวม		4.62	0.32	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เจ็ดข้อและที่เหลือน้อยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันสองข้อคือ ข้อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.46) กับข้อจัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.45) และรองลงมาข้อการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและจุดประสงค์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.48) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อคณะกรรมการศูนย์มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามนโยบาย แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.52)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านบุคลากร

ข้อ	ด้านบุคลากร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนครูผู้ดูแลเด็กตามสัดส่วนเหมาะสมกับเด็ก	4.77	0.45	มากที่สุด
2.	มีการวางแผนพัฒนาการศึกษา ประเมินและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.80	0.44	มากที่สุด
3.	อบรมสั่งสอนและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณลักษณะตามวัย	4.71	0.55	มากที่สุด
4.	อบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ	4.71	0.52	มากที่สุด
5.	พัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.71	0.49	มากที่สุด
6.	มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน	4.55	0.56	มากที่สุด
7.	ประสานความร่วมมือกับชุมชนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก	4.45	0.56	มาก
8.	ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.44	0.58	มาก
9.	มีความรู้เรื่องโภชนาการและอาหารเป็นอย่างดี	4.42	0.59	มาก
10.	ปฏิบัติงานความร่วมมือกับเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.43	0.58	มาก
	รวม	4.60	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดหกข้อที่เหลืออยู่ในระดับ มาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อมีการวางแผนพัฒนาการศึกษา ประเมินและจัดทำรายงาน เกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.44) รองลงมาคือ ข้อศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กมีจำนวนครูผู้ดูแลเด็กตามสัดส่วนเหมาะสมกับเด็ก ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.45) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำที่สุดคือ ข้อมีความรู้เรื่อง โภชนาการและอาหารเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.59)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

ข้อ	ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในพื้นที่เหมาะสมและไม่เสี่ยงต่ออันตราย	4.43	0.59	มาก
2.	อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความมั่นคง แข็งแรงและถูกสุขลักษณะ	4.43	0.56	มาก
3.	มีมาตรการป้องกันความปลอดภัยและติดตั้งระบบอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย	4.32	0.70	มาก
4.	ส่งเสริมและพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ	4.34	0.68	มาก
5.	ภายในอาคารมีแสงสว่างเพียงพอสม่ำเสมอทั่วห้องเอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก	4.13	0.76	มาก
6.	มีการจัดห้องเรียนห้องพิเศษพื้นที่สีเขียวสนามเด็กเล่นและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ	4.32	0.70	มาก
7.	จัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารและภายนอกอาคารเป็นอย่างดีเหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมเด็ก	4.32	0.71	มาก
8.	อาคารศูนย์เด็กเล็กมีอากาศถ่ายเทสะดวกและอุปกรณ์เครื่องใช้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก	4.22	0.67	มาก
9.	มีพื้นที่เล่นกลางแจ้งที่ปลอดภัยและเพียงพอกับเด็ก	4.20	0.69	มาก
10.	มีแผนและแนวทางปฏิบัติกรณีเด็กมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องดำเนินการช่วยเหลือโดยด่วน	4.21	0.69	มาก
รวม		4.29	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากันสองข้อคือ ข้อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในพื้นที่เหมาะสมและไม่เสี่ยงต่ออันตราย ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.59) กับข้ออาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความมั่นคง แข็งแรง และถูกสุขลักษณะ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.56) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อภายในอาคารมีแสงสว่างเพียงพอสม่ำเสมอทั่วห้องเอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.76)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	จัดทำหลักสูตรโดยกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์สาระการเรียนรู้ รายปี	4.11	0.63	มาก
2.	ยึดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยบูรณาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับสังคมวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อ มุ่งให้ผู้เรียนมีความพร้อมทุกด้าน	4.26	0.54	มาก
3.	ยึดหลักการที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก	4.31	0.73	มาก
4.	การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยผู้สอนจำเป็นวางแผนการจัดประสบการณ์และรู้หลักการเขียนการจัด ประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพ	4.30	0.73	มาก
5.	แบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูให้ สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทและวัฒนธรรม ของชุมชนในท้องถิ่น	4.33	0.73	มาก
6.	ส่งเสริมความรักเอื้ออาทรของสถาบันครอบครัว ชุมชนและสังคมท้องถิ่น	4.15	0.73	มาก
7.	พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่ เหมาะสมกับวัย	4.03	1.00	มาก
8.	มีการนิเทศการจัดประสบการณ์เรียนรู้และนำผลไป ปรับปรุงสม่ำเสมอ	3.96	0.94	มาก
9.	ส่งเสริมให้เด็กปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.02	0.97	มาก
	รวม	4.16	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทและวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ ข้อยึดหลักการที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.73) และข้อการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยผู้สอนจำเป็นวางแผนการจัดประสบการณ์และรู้หลักการเขียนการจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.73) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อมีการนิเทศการจัดประสบการณ์เรียนรู้และนำผลไปปรับปรุงสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.94)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

ข้อ	ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	มีการระดมกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมภายใต้ทักษะบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ก้าวหน้า	4.15	0.69	มาก
2.	มีการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสนองความต้องการของสังคมเป็นที่ยอมรับในศักยภาพของการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.05	0.63	มาก
3.	มีการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนมีการจัดอบรมแสวงหาความรู้	4.05	0.67	มาก
4.	บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนองค์กรรัฐ สถาบันศึกษาและศาสนสถานมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.00	0.59	มาก
5.	ชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.97	0.57	มาก
6.	ชุมชนสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.05	0.65	มาก
7.	มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึง	3.96	0.53	มาก
8..	มีการจัดทำป้ายนิเทศให้เกิดความรู้แก่ผู้ปกครอง	3.87	0.62	มาก
9.	มีการร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่างๆของท้องถิ่นนั้น	3.85	0.63	มาก
10.	มีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาการเรียนรู้อะหว่างชุมชน	3.88	0.61	มาก
รวม		3.98	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98, S.D. = 0.47$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับ มาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อมีการระดมกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมภายใต้ทักษะ บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ ก้าวหน้า ($\bar{X} = 4.15, S.D. = 0.69$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อมีการร่วมกิจกรรมวันสำคัญทาง ศาสนาและประเพณีต่างๆของท้องถิ่นนั้น ($\bar{X} = 3.85, S.D. = 0.63$)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ข้อ	ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็ก	4.08	0.65	มาก
2.	มีการจัดตั้งระดับเครือข่ายมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่าย	4.17	0.55	มาก
3.	มีการดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่าย	4.07	0.45	มาก
4.	มีการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสร้างเครือข่าย	3.97	0.56	มาก
5.	มีการจัดตั้งเครือข่ายเป็นกลไกในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.00	0.58	มาก
6.	มีการการจัดตั้งเครือข่ายเป็นการจัดอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็ก	4.02	0.62	มาก
7.	มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็กเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.98	0.59	มาก
8.	มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.00	0.63	มาก
9.	มีการสนับสนุนให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ	4.07	0.63	มาก
10.	เครือข่ายรวบรวมผลการประเมินปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขเพื่อเสนอที่มงานคณะผู้บริหารและผู้บริหารองค์กรส่วนท้องถิ่น	4.06	0.64	มาก
รวม		4.04	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.8 แสดงระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อมีการจัดตั้งระดับเครือข่ายมีการวางแผนงาน ในการสร้างเครือข่าย ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ข้อมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็ก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.65) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อมีการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสร้างเครือข่าย ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.56)

4.4 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับ การศึกษา และรายได้ ของของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัด
การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ

การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	เพศ				t-test	p-Value
	ชาย (n=80)		หญิง (n=154)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก	4.66	0.32	4.61	0.32	1.20	.23
2. ด้านบุคลากร	4.69	0.36	4.55	0.47	2.20*	.03
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและ ความปลอดภัย	4.39	0.52	4.24	0.54	2.07*	.04
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตาม หลักสูตร	4.25	0.63	4.11	0.70	1.45	.15
5. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุน จากทุกภาคส่วน	4.05	0.46	3.95	0.48	1.54	.13
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนา เด็กปฐมวัย	4.08	0.44	4.03	0.51	0.76	.45
รวม	4.35	0.31	4.25	0.37	2.17*	.03

จากตารางที่ 4.9 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวม แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านบุคลากร และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความ

ปลอดภัย โดยพบว่า เพศชายมีส่วนร่วมมากกว่าเพศหญิงในด้านบุคลากรและด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

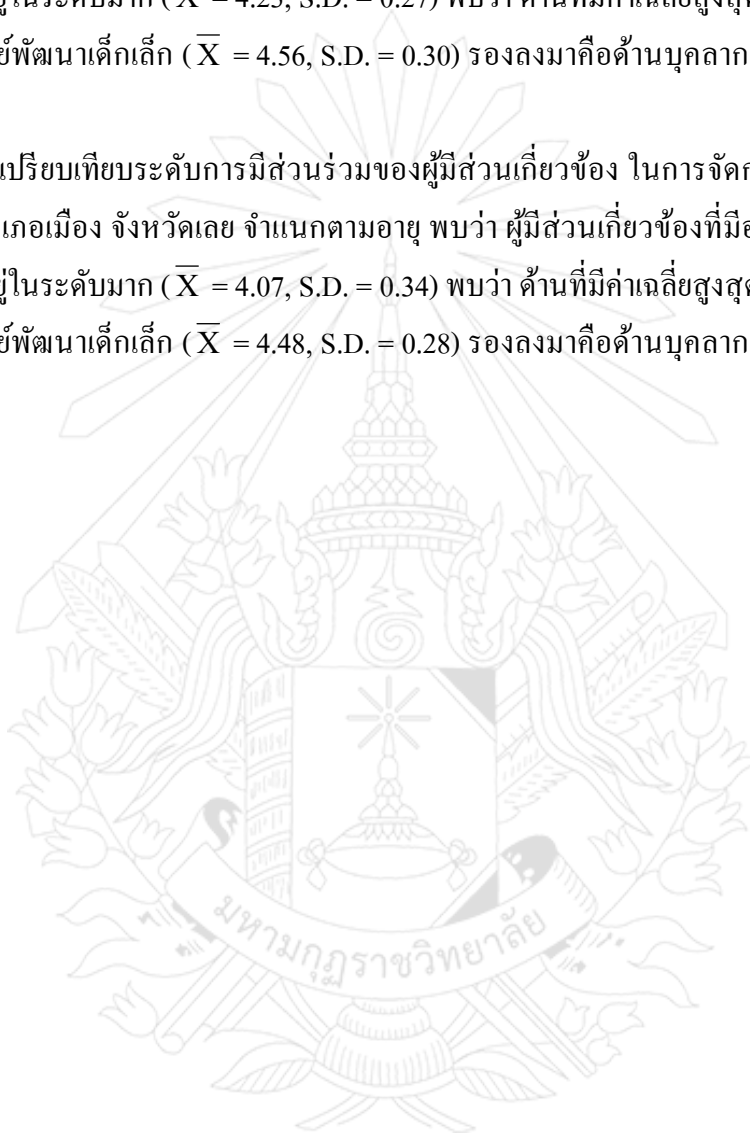
การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	อายุ					
	ต่ำกว่า 25 ปี (n=45)		25 – 35 ปี (n=76)		มากกว่า 35 ปี ขึ้นไป (n=113)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	4.48	0.28	4.56	0.30	4.73	0.32
2. ด้านบุคลากร	4.42	0.47	4.55	0.36	4.71	0.45
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	3.93	0.44	4.16	0.42	4.53	0.54
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตาม หลักสูตร	3.86	0.75	4.09	0.65	4.32	0.63
5. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุน จากทุกภาคส่วน	3.80	0.41	3.90	0.39	4.11	0.51
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการ พัฒนาเด็กปฐมวัย	3.95	0.58	4.10	0.49	4.04	0.45
รวม	4.07	0.34	4.23	0.27	4.41	0.35

จากตารางที่ 4.10 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่มีอายุตั้งแต่ 36 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการ

บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.32) รองลงมาคือด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.45)

เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุ 26 – 35 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.27) พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.30) รองลงมาคือด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.30)

เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.34) พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.28) รองลงมาคือด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.47)

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระหว่างกลุ่ม	2.61	2	1.30	13.92**	.00
	ภายในกลุ่ม	21.65	231	0.09		
	รวม	24.26	233			
2. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2.98	2	1.49	8.08**	.00
	ภายในกลุ่ม	42.65	231	0.19		
	รวม	45.63	233			
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	13.64	2	6.82	29.14**	.00
	ภายในกลุ่ม	54.06	231	0.23		
	รวม	67.70	233			
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	7.09	2	3.55	8.18**	.00
	ภายในกลุ่ม	100.143	231	0.43		
	รวม	107.23	233			
5. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	ระหว่างกลุ่ม	4.05	2	2.02	9.82**	.00
	ภายในกลุ่ม	47.62	231	0.21		
	รวม	51.66	233			
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย	ระหว่างกลุ่ม	0.60	2	0.30	1.26	.29
	ภายในกลุ่ม	55.01	231	0.24		
	รวม	55.61	233			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.96	2	1.98	18.41**	.00
	ภายในกลุ่ม	24.87	231	0.11		
	รวม	28.83	233			

จากตารางที่ 4.11 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม และเกือบทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ยกเว้นด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน เมื่อพบว่ามีค่าแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffe

ตารางที่ 4.12 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยภาพรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 25 ปี	26-35 ปี	มากกว่า 35 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 25 ปี	4.07	-	-0.15*	-0.33**
25-35 ปี	4.23		-	-0.18**
มากกว่า 36 ปีขึ้นไป	4.41			-

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยกว่าผู้ที่มีอายุ 26 – 35 ปี และมากกว่า 35 ปี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุ 26 – 35 ปี มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยกว่าที่มีอายุมากกว่า 36 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.13 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามอายุ

อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	26-35 ปี	มากกว่า 35 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 25 ปี	-	-0.08	-0.25**
26-35 ปี			-0.17**
36 ปีขึ้นไป			-

จากตารางที่ 4.13 การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุ 26 – 35 ปี มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยกว่าที่มีอายุ มากกว่า 36 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.14 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านบุคลากร จำแนกตามอายุ

อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 25 ปี	-	-0.13	-0.29**
26-35 ปี			-0.16
36 ปีขึ้นไป			-

จากตารางที่ 4.14 การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยกว่าผู้ที่มีมากกว่า 36 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.15 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำแนกตามอายุ

อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 25 ปี	-	-0.23*	-0.60**
26-35 ปี		-	-0.37**
36 ปีขึ้นไป			-

จากตารางที่ 4.15 การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุ 26 – 35 ปี มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยกว่าที่มีอายุมากกว่า 36 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.16 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักฐาน จำแนกตามอายุ

อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 25 ปี	-	-0.23	-0.45**
26-35 ปี		-	-0.23
36 ปีขึ้นไป			-

จากตารางที่ 4.16 การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุ มากกว่า 36 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.17 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำแนกตามอายุ

อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 25 ปี	-	-0.10	-0.32**
26-35 ปี		-	-0.21**
36 ปีขึ้นไป			-

จากตารางที่ 4.17 การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุ 35 – 45 ปี มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยกว่าที่มีอายุมากกว่า 36 ปีขึ้นไป

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพ

ด้าน	อาชีพ							
	เกษตรกร (n=30)		รับจ้างหรือมี รายได้ไม่คงที่ (n=34)		มีรายได้ ประจำมั่นคง (n=56)		ประกอบ อาชีพอิสระ (n=39)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.65	0.35	4.74	0.32	4.53	0.30	4.75	0.30
2. ด้านบุคลากร	4.56	0.54	4.73	0.49	4.51	0.41	4.74	0.35
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่ง แวดล้อมและความปลอดภัย	4.35	0.57	4.63	0.53	4.04	0.41	4.58	0.51
4. ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร	4.19	0.65	4.40	0.65	3.93	0.67	4.49	0.53
5. ด้านการมีส่วนร่วมและ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน	4.04	0.55	4.26	0.47	3.81	0.41	4.15	0.39
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายและ การพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.04	0.55	4.08	0.43	4.02	0.55	4.07	0.31
รวม	4.30	0.41	4.47	0.38	4.14	0.28	4.46	0.28

จากตารางที่ 4.18 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.30) รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.35)

เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบอาชีพอิสระ โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.28) พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหาร
จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.30) รองลงมาคือด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.74$, S.D. =
0.35)

เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำแนกอาชีพ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีประกอบอาชีพอิสระ โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.28) พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหาร
จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.030) รองลงมาคือด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.74$, S.D. =
0.35)

ตารางที่ 4.19 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ใน การจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p- value
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	ระหว่างกลุ่ม	2.36	3	0.79	8.24**	.00
	ภายในกลุ่ม	21.90	230	0.10		
	รวม	24.26	233			
2. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2.58	3	0.86	4.59**	.00
	ภายในกลุ่ม	43.05	230	0.19		
	รวม	45.63	233			
3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่ง แวดล้อมและความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	15.39	3	5.13	22.56**	.00
	ภายในกลุ่ม	52.30	230	0.23		
	รวม	67.70	233			
4. ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	13.93	3	4.65	11.45**	.00
	ภายในกลุ่ม	93.30	230	0.41		
	รวม	107.23	233			
5. ด้านการมีส่วนร่วมและ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน	ระหว่างกลุ่ม	7.95	3	2.65	13.94**	.00
	ภายในกลุ่ม	43.72	230	0.19		
	รวม	51.67	233			
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายและ การพัฒนาเด็กปฐมวัย	ระหว่างกลุ่ม	0.14	3	0.05	0.19	.90
	ภายในกลุ่ม	55.47	230	0.24		
	รวม	55.61	233			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5.34	3	1.78	17.45**	.00
	ภายในกลุ่ม	23.48	230	0.10		
	รวม	28.83	233			

จากตารางที่ 4.19 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพต่างกัน โดยภาพรวม และเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffe

ตารางที่ 4.20 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกร	รับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่	มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง	ประกอบอาชีพอิสระ
เกษตรกร	-	-0.17	0.16	-0.16
รับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่		-	0.33**	0.01
มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง			-	-0.32**
ประกอบอาชีพอิสระ				-

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพที่มีรายได้ประจำที่มั่นคง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพ มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ตารางที่ 4.21 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกร	รับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่	มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง	ประกอบอาชีพอิสระ
เกษตรกร	-	-0.09	0.12	-0.10
รับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่		-	0.21**	-0.1
มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง			-	-0.22**
ประกอบอาชีพอิสระ				-

จากตารางที่ 4.21 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพ มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ตารางที่ 4.22 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านบุคลากร จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกร	รับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่	มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง	ประกอบอาชีพอิสระ
เกษตรกร	-	-0.18	0.05	-0.18
รับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่		-	0.22	-0.01
มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง			-	-0.23*
ประกอบอาชีพอิสระ				-

จากตารางที่ 4.22 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพ มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ตารางที่ 4.23 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกร	รับจ้างหรือมีรายได้น้อย	มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง	ประกอบอาชีพอิสระ
เกษตรกร	-	-0.28	0.30*	-0.23
รับจ้างหรือมีรายได้น้อย		-	0.58**	0.05
มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง			-	-0.53**
ประกอบอาชีพอิสระ				-

จากตารางที่ 4.23 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้น้อย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพ มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ตารางที่ 4.24 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกร	รับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่	มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง	ประกอบอาชีพอิสระ
เกษตรกร	-	-0.21	0.27	-0.30
รับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่		-	0.48**	-0.09
มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง			-	-0.556**
ประกอบอาชีพอิสระ				-

จากตารางที่ 4.24 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพ มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ตารางที่ 4.25 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	เกษตรกร	รับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่	มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง	ประกอบอาชีพอิสระ
เกษตรกร	-	-0.22	0.23	-0.11
รับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่		-	0.45**	0.11
มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง			-	-0.34**
ประกอบอาชีพอิสระ				-

จากตารางที่ 4.25 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพ มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 4.26 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย		มัธยมศึกษา ตอนปลาย ขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.42	0.24	4.81	0.27	11.55**	.00
2. ด้านบุคลากร	4.41	0.48	4.76	0.34	6.29**	.00
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	4.01	0.42	4.53	0.52	8.48**	.00
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	3.91	0.75	4.37	0.52	5.37**	.00
5. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	3.80	0.43	4.15	0.44	6.10**	.00
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.08	0.59	4.01	0.38	1.06	.29
รวม	4.11	0.33	4.44	0.30	8.18**	.00

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม และเกือบทุกด้าน มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.27 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกระดับการศึกษา

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย		มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. จัดเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.71	0.45	4.58	0.55	2.02*	.04
2. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.59	0.55	4.91	0.28	5.57**	.00
3. จัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้านเหมาะสมตามวัยและศักยภาพตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	4.43	0.50	4.84	0.36	7.24**	.00
4. มีงบประมาณเพียงพอในการจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	4.44	0.50	4.85	0.36	7.07**	.00
5. มีงบประมาณอาหารกลางวันอาหารเสริมนมถูกต้องตามหลักโภชนาการ	4.40	0.49	4.84	0.37	7.58**	.00
6. จัดทำแผนพัฒนาระยะ 3 ปี เพื่อนำสู่แผนพัฒนาการศึกษาและแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอความเห็นชอบต่อสภาท้องถิ่น	4.18	0.39	4.78	0.41	11.40**	.00

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่า		มัธยมศึกษา			
	มัธยมศึกษา		ตอนปลาย			
	ตอนปลาย		ขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
7. คณะกรรมการศูนย์มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามนโยบายแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.09	0.35	4.74	0.46	12.16**	.00
8. มีการทำสมุดคุมงบประมาณรายจ่ายเพื่อการรายงานและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ	4.10	0.38	4.76	0.43	12.41**	.00
9. จัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.61	0.53	4.88	0.32	4.56**	.00
10. การดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและจุดประสงค์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.60	0.58	4.87	0.34	4.37**	.00
รวม	4.42	0.24	4.81	0.27	11.55**	.00

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 4.27 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดย การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านจัดเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ จัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.28 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านบุคลากร จำแนกระดับการศึกษา

ด้านบุคลากร	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย		มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนครูผู้ดูแลเด็กตามสัดส่วนเหมาะสมกับเด็ก	4.66	0.53	4.87	0.34	3.58**	.00
2. มีการวางแผนพัฒนาการศึกษา ประเมินและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.67	0.53	4.92	0.30	4.37**	.00
3. อบรมสั่งสอนและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณลักษณะตามวัย	4.49	0.57	4.90	0.32	6.76**	.00
4. อบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ	4.48	0.60	4.90	0.32	6.62**	.00
5. พัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.50	0.55	4.90	0.33	6.43**	.00
6. มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน	4.42	0.58	4.66	0.53	3.21**	.00
7. ประสานความร่วมมือกับชุมชนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก	4.26	0.52	4.61	0.54	5.20**	.00

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ด้านบุคลากร	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย		มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
8. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.24	0.58	4.61	0.54	5.08**	.00
9. มีความรู้เรื่องโภชนาการและอาหารเป็นอย่างดี	4.22	0.57	4.60	0.55	5.18**	.00
10. ปฏิบัติงานความร่วมมือกับเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.21	0.56	4.62	0.54	5.64**	.00
รวม	4.41	0.48	4.76	0.34	6.29**	.00

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 4.28 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านบุคลากร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดย การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีการวางแผนพัฒนาการศึกษา ประเมินและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.53) รองลงมาคือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนครูผู้ดูแลเด็กตามสัดส่วนเหมาะสมกับเด็ก ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.53)

ตารางที่ 4.29 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำแนกระดับการศึกษา

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่า		มัธยมศึกษาตอนปลาย			
	มัธยมศึกษาตอนปลาย		มัธยมศึกษาตอนปลาย			
	มัธยมศึกษาตอนปลาย		ขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในพื้นที่เหมาะสมและไม่เสี่ยงต่ออันตราย	4.20	0.62	4.62	0.49	5.83**	.00
2. อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความมั่นคง แข็งแรงและถูกสุขลักษณะ	4.24	0.56	4.60	0.51	5.18**	.00
3. มีมาตรการป้องกันความปลอดภัยและติดตั้งระบบอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย	4.06	0.72	4.54	0.59	5.59**	.00
4. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ	4.09	0.70	4.55	0.59	5.46**	.00
5. ภายในอาคารมีแสงสว่างเพียงพอ สม่่าเสมอทั่วห้องเอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก	3.73	0.66	4.47	0.67	8.48**	.00
6. มีการจัดห้องเรียนห้องพิเศษพื้นที่สีเขียวสนามเด็กเล่นและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ	4.06	0.72	4.56	0.59	5.91**	.00
7. จัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารและภายนอกอาคารเป็นอย่างดีเหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมเด็ก	4.06	0.72	4.54	0.62	5.48**	.00
8. อาคารศูนย์เด็กเล็กมีอากาศถ่ายเทสะดวกและอุปกรณ์เครื่องใช้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก	3.90	0.61	4.50	0.59	7.70**	.00

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความ ปลอดภัย	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย		มัธยมศึกษา ตอนปลาย ขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
9. มีพื้นที่เล่นกลางแจ้งที่ปลอดภัยและ เพียงพอสำหรับเด็ก	3.90	0.64	4.46	0.63	6.80**	.00
10. มีแผนและแนวทางปฏิบัติกรณีเด็กมี เหตุฉุกเฉินที่จะต้องดำเนินการ ช่วยเหลือโดยด่วน	3.90	0.64	4.47	0.62	6.96**	.00
รวม	4.01	0.42	4.53	0.52	8.48**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 4.29 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดย การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้าน อาคาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความมั่นคง แข็งแรงและถูกสุขลักษณะ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.62) รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในพื้นที่เหมาะสมและไม่เสี่ยงต่ออันตราย ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.56)

ตารางที่ 4.30 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร จำแนกระดับการศึกษา

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย		มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. จัดทำหลักสูตร โดยกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์สาระการเรียนรู้รายปี	3.86	0.58	4.32	0.59	5.95**	.00
2. ยึดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยบูรณาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับสังคมวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีความพร้อมทุกด้าน	4.06	0.47	4.44	0.54	5.81**	.00
3. ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดประสบการณ์และสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.81	0.65	4.37	0.56	7.11**	.00
4. ยึดหลักการที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก	4.18	0.86	4.42	0.57	2.48**	.01
5. การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยผู้สอนจำเป็นวางแผนการจัดประสบการณ์และรู้หลักการเขียนการจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพ	4.16	0.89	4.43	0.53	2.82**	.01
6. แบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทและวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น	4.21	0.85	4.43	0.60	2.27*	.03

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย		มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป			
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
7. ส่งเสริมความรักเอื้ออาทรของสถาบันครอบครัวชุมชนและสังคมท้องถิ่น	3.84	1.20	4.41	0.76	4.23**	.00
8. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย	3.66	1.12	4.35	0.75	5.47**	.00
9. มีการนิเทศการจัดประสบการณ์เรียนรู้และนำผลไปปรับปรุงสม่ำเสมอ	3.63	1.05	4.25	0.73	5.13**	.00
10. ส่งเสริมให้เด็กปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	3.70	1.10	4.30	0.73	4.83**	.00
รวม	3.91	0.75	4.37	0.52	5.37**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 4.30 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดย การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทและวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.85) รองลงมาคือ ยึดหลักการที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก ท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.31 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำแนกระดับการศึกษา

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย		มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. มีการระดมกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมภายใต้ทักษะบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ก้าวหน้า	3.96	0.76	4.32	0.59	4.05**	.00
2. มีการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสนองความต้องการของสังคมเป็นที่ยอมรับในศักยภาพของการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.83	0.66	4.24	0.54	5.14**	.00
3. มีการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนมีการจัดอบรมแสวงหาความรู้	3.85	0.62	4.22	0.67	4.29**	.00
4. บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนองค์กรรัฐ สถาบันศึกษาและศาสนา สถานมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.81	0.60	4.18	0.52	5.01**	.00
5. ชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.81	0.62	4.10	0.49	4.04**	.00

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย		มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป			
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
6. ชุมชนสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.92	0.75	4.17	0.53	2.91**	.00
7. มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึง	3.81	0.52	4.09	0.51	4.18**	.00
8. มีการจัดทำป้ายนิเทศให้เกิดความรู้แก่ผู้ปกครอง	3.66	0.60	4.06	0.59	5.10**	.00
9. มีการร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่างๆของท้องถิ่นนั้น	3.64	0.62	4.04	0.59	5.03**	.00
10. มีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาการเรียนรู้ระหว่างชุมชน	3.67	0.59	4.06	0.56	5.10**	.00
รวม	3.80	0.43	4.15	0.44	6.10**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 4.31 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านมีการระดมกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมภายใต้ทักษะบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้

เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ก้าวหน้า ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.76) รองลงมาคือ ชุมชนสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.32 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย จำแนกระดับการศึกษา

ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย		มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป			
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็ก	4.17	0.79	4.01	0.48	1.81	.07
2. มีการจัดตั้งระดับเครือข่ายมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่าย	4.32	0.61	4.04	0.46	3.93**	.00
3. มีการดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่าย	4.15	0.54	4.00	0.34	2.45*	.02
4. มีการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสร้างเครือข่าย	3.97	0.70	3.98	0.39	0.05	.96
5. มีการจัดตั้งเครือข่ายเป็นกลไกในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.01	0.69	4.00	0.48	0.12	.91
6. มีการการจัดตั้งเครือข่ายเป็นการจัดอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็ก	3.97	0.70	4.06	0.53	1.11	.27

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย	ระดับการศึกษา				t-test	p-Value
	ต่ำกว่า		มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป			
	มัธยมศึกษาตอนปลาย		มัธยมศึกษาตอนปลาย	ขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
7. มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็กเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.99	0.69	3.98	0.48	0.19	.85
8. มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.98	0.69	4.02	0.57	0.41	.68
9. มีการสนับสนุนให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ	4.12	0.77	4.02	0.48	1.12	.27
10. เครือข่ายรวบรวมผลการประเมินปัญหา อุปสรรคแนวทางแก้ไขเพื่อเสนอที่มงานคณะผู้บริหารและผู้บริหารองค์กรส่วนท้องถิ่น	4.11	0.77	4.01	0.50	1.18	.24
รวม	4.08	0.59	4.01	0.38	1.06	.29

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 4.32 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมและเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ยกเว้นด้านมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็ก และมีการจัดตั้งระดับเครือข่ายมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่าย

5. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามรายได้

ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกรายได้

ด้าน	รายได้							
	ต่ำกว่า 5,000 บาท (n=46)		5,000–10,000 บาท (n=49)		10,001–15,000 บาท (n=58)		15,001 บาท ขึ้นไป (n=81)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการบริหารจัดการ								
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.71	0.31	4.71	0.30	4.66	0.35	4.50	0.29
2. ด้านบุคลากร	4.80	0.29	4.74	0.36	4.57	0.55	4.42	0.40
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	4.61	0.50	4.47	0.57	4.40	0.53	3.92	0.29
4. ด้านการมีส่วนร่วมและ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน	4.16	0.48	4.10	0.49	4.02	0.49	3.78	0.36
5. ด้านส่งเสริมเครือข่ายและ การพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.10	0.37	4.06	0.43	3.99	0.51	4.04	0.56
รวม	4.49	0.28	4.39	0.33	4.31	0.39	4.09	0.27

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามรายได้ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวม และเกือบทุกด้าน มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 15,001 บาท ส่วนด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน
การจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามรายได้

มีส่วนร่วมของผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p- value
1. ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระหว่างกลุ่ม	1.94	3	0.65	6.68**	.00
	ภายในกลุ่ม	22.31	230	0.10		
	รวม	24.26	233			
2. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	5.39	3	1.80	10.27**	.00
	ภายในกลุ่ม	40.24	230	0.18		
	รวม	45.63	233			
3. ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	17.98	3	5.99	27.73**	.00
	ภายในกลุ่ม	49.71	230	0.22		
	รวม	67.70	233			
4. ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	14.48	3	4.83	11.97**	.00
	ภายในกลุ่ม	92.76	230	0.40		
	รวม	107.23	233			
5. ด้านการมีส่วนร่วมและ สนับสนุนจากทุกภาค ส่วน	ระหว่างกลุ่ม	5.55	3	1.85	9.23**	.00
	ภายในกลุ่ม	46.12	230	0.20		
	รวม	51.67	233			
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายและ การพัฒนาเด็กปฐมวัย	ระหว่างกลุ่ม	0.31	3	0.10	0.43	.74
	ภายในกลุ่ม	55.31	230	0.24		
	รวม	56.61	233			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5.60	3	1.87	18.49**	.00
	ภายในกลุ่ม	23.23	230	0.10		
	รวม	28.83	233			

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามรายได้ พบว่า ผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม และเกือบ

ทุกด้าน มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านส่งเสริมเครือข่าย และการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันผู้วิจัยจึงทำการ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffe

ตารางที่ 4.35 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยภาพรวม จำแนกตาม รายได้

รายได้	ต่ำกว่า 5,000	5,001-	10,001-	15,001 บาท
	บาท	10,000 บาท	15,000 บาท	ขึ้นไป
ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	0.10	0.18*	0.40**
5,001-10,000 บาท		-	0.08	0.30**
10,001-15,000 บาท			-	0.22**
15,001 บาทขึ้นไป				-

จากตารางที่ 4.35 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยภาพรวม พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท และที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.36 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำแนกตามรายได้

รายได้	ต่ำกว่า	5,001-10,000	10,001-15,000	15,001 บาท
	5,000 บาท	บาท	บาท	ขึ้นไป
ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	0.00	0.05	0.21**
5,001-10,000 บาท		-	0.05	0.20**
10,001-15,000 บาท			-	0.16*
15,001 บาทขึ้นไป				-

จากตารางที่ 4.36 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 4.37 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านบุคลากร จำแนกตามรายได้

รายได้	ต่ำกว่า	5,001-10,000	10,001-15,000	15,001 บาท
	5,000 บาท	บาท	บาท	ขึ้นไป
ต่ำกว่า 5,000 บาท	0.06	0.22	0.37**	0.06
5,001-10,000 บาท		0.17	0.32**	-
10,001-15,000 บาท		-	0.15	
15,001 บาทขึ้นไป			-	

จากตารางที่ 4.37 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านบุคลากร พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 4.38 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำแนกตามรายได้

รายได้	ต่ำกว่า	5,001-10,000	10,001-15,000	15,001 บาท
	5,000 บาท	บาท	บาท	ขึ้นไป
ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	0.14	0.21	0.69**
5,001-10,000 บาท		-	0.07	0.55**
10,001-15,000 บาท			-	0.48**
15,001 บาทขึ้นไป				-

จากตารางที่ 4.38 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 4.39 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร จำแนกตามรายได้

รายได้	ต่ำกว่า	5,001-10,000	10,001-15,000	15,001 บาท
	5,000 บาท	บาท	บาท	ขึ้นไป
ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	0.29	0.35	0.68**
5,001-10,000 บาท		-	0.06	0.40**
10,001-15,000 บาท			-	0.33*
15,001 บาทขึ้นไป				-

จากตารางที่ 4.39 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 4.40 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำแนกตามรายได้

รายได้	ต่ำกว่า	5,001-10,000	10,001-15,000	15,001 บาท
	5,000 บาท	บาท	บาท	ขึ้นไป
ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	0.06	0.13	0.38**
5,001-10,000 บาท		-	0.08	0.32**
10,001-15,000 บาท			-	0.24*
15,001 บาทขึ้นไป				-

จากตารางที่ 4.40 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท และที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป

4.5 ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ข้อเสนอแนะ

1. ในการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพิจารณาในเรื่องขวัญและกำลังใจของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการปรับให้เป็นพนักงานส่วนตำบลทุกคน

2. ด้านงบประมาณควรมีการกำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณในส่วนที่เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะสนับสนุนการศึกษาให้เป็นแนวทางเดียวกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา

3. ด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรปรับปรุงให้มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีความร่มรื่น สวยงาม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

4. ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตสื่อแก่ครูผู้ดูแลเด็ก โดยเน้นการผลิตสื่อจากวัสดุอุปกรณ์ที่หาง่าย ราคาไม่แพง และมีในท้องถิ่น เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายที่จะจัดซื้อสื่อที่มีราคาแพง

5. ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญเรื่องการศึกษา โดยมีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามีส่วนร่วมมากขึ้น

6. ในด้านการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็ก ควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูผู้ดูแลเด็ก จะได้จัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน

7. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถด้านการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการจัดทำแนวทางหรือคู่มือสำหรับการนิเทศ เพื่อใช้ในเทศในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยกำหนดให้เป็นแนวเดียวกัน

1. **ด้านนโยบาย** ส่วนใหญ่เห็นว่า กลุ่มผู้บริหารไม่กำหนดนโยบายอย่างชัดเจนทั้งในระยะยาว ระยะปานกลางและระยะสั้น โดยมีข้อเสนอแนะว่า ให้มีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับนโยบายตามแนวนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ทั้งที่ต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

2. **ด้านบุคลากร** ส่วนใหญ่เห็นว่า บุคลากรหรือพี่เลี้ยงเด็กมีน้อย ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรหรือครูพี่เลี้ยงประจำห้องเรียน ห้องละ 2 คน โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรได้บุคลากรหรือครูพี่เลี้ยงที่รับผิดชอบการศึกษาโดยตรงมาทำงาน

3. **ด้านงบประมาณ** ส่วนใหญ่เห็นว่า ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐอย่างเพียงพอ โดยมีข้อเสนอแนะว่า รัฐควรเพิ่มงบประมาณ ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. **ด้านความโปร่งใส** ส่วนใหญ่เห็นว่า ยังไม่มีความเชื่อมั่น ในกลุ่มผู้บริหารในเรื่องการบริหารจัดการงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีข้อเสนอแนะว่า ต้องการให้มีการตรวจสอบผู้บริหารอย่างจริงจัง ในเรื่องของความโปร่งใส

5. **ด้านความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล** ส่วนใหญ่เห็นว่า การบริหารจัดการของผู้บริหารขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในเรื่องของความรวดเร็ว และถูกต้องของข้อมูล โดยมีข้อเสนอแนะว่า อยากให้ผู้บริหารเน้นการพัฒนาาระบบสารสนเทศที่ทันสมัย ถูกต้อง ทันต่อเวลา

6. **ด้านการประสานงาน** ส่วนใหญ่เห็นว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง โดยมีข้อเสนอแนะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีกิจกรรมใดๆ ควรมีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง และระหว่างครูพี่เลี้ยงด้วยกันเองเป็นประจำ

7. **ด้านการวางแผน** ส่วนใหญ่เห็นว่า แผนพัฒนาศูนย์เด็กเล็กยังไม่ครอบคลุมในหลายๆ ด้าน โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดทำแผนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้ครอบคลุมหลายๆ ด้าน

8. **ด้านการมีส่วนร่วม** ส่วนใหญ่เห็นว่า ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยมาก โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ตามความคิดของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มี เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ที่ต่างกัน ซึ่งจากแนวคิดการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8-9 จะเห็นได้ว่าจุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนาประเทศนั้นเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและแผนพัฒนาประเทศฉบับที่ 10 ปัจจุบัน ฉบับที่ 11 ก็ยังคงเป็นศูนย์กลางเช่นเดิม ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นเพียงเครื่องมือของการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิตของคนเท่านั้น การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้ามั่นคงถาวรขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชาชนในชาติเป็นสำคัญ การสร้างประชาชนให้มีคุณภาพจะต้องเริ่มปลูกฝังมาตั้งแต่วัยแรกของชีวิต คือ วัยแรกเกิดจนถึง 6 ขวบ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างฐานะความพร้อมให้แก่เด็กจะเจริญเติบโตขึ้นเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา หมายถึง การให้ทุกคนในสังคมได้รับการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพมีสติปัญญา ความคิดมีจิตสำนึก รับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นการพัฒนาที่มีพื้นฐานบนความเป็นไทยรู้จักตนเอง รู้จักวัฒนธรรมไทย การวางรากฐานของการพัฒนาคนต้องปลูกฝังมาตั้งแต่วัยเด็ก คือ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี เป็นวัยที่ต้องวางรากฐาน การพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ คุณธรรมและจริยธรรมให้เจริญงอกงามอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เด็กวัยนี้ไม่สามารถดำเนินชีวิตอยู่ดีหากไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากพ่อแม่ หรือผู้ปกครองที่จะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็กในสถานการณ์ปัจจุบัน การประกอบอาชีพนอกบ้านเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวให้อยู่รอดในสังคมอย่างมีความสุขก่อให้เกิดปัญหาอดทิ้งบุตรหลานให้อยู่ตามลำพังกับคนเลี้ยงที่ขาดการเอาใจใส่ดูแลอย่างถูกต้อง ดังนั้น “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก” จึงเป็นสถานที่แห่งหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นการจัดสวัสดิการในชุมชนของรัฐ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มองเห็นปัญหาและความจำเป็นเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ของพ่อแม่ผู้ปกครองให้ได้ใช้เวลาในการประกอบอาชีพได้อย่างเต็มที่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 22 กำหนดว่าการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ สิ่งที่สำคัญในการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัตินี้ คือ

ผู้เรียนต้องได้รับการสนับสนุนจาก โรงเรียน บ้าน และสังคมพร้อมกันอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนต้องสื่อความเข้าใจให้กับพ่อแม่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมไทยได้ทราบว่าการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่และตลอดเวลา การเรียนรู้จากบ้านและโรงเรียนจะสร้างพลังการเรียนรู้ทั้งทางด้านปัญญาและอารมณ์ควบคู่กันไป โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดการและพัฒนาการศึกษา

เพราะฉะนั้น การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการ รวมทั้งการสร้างเสริมการเรียนรู้ซึ่งหมายความว่า การจัดการศึกษา ต้องเป็นความต่อเนื่องจากบ้านสู่โรงเรียนและโรงเรียนสู่บ้าน การร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนจึงมีความหมายว่าครอบครัวเหมือนงานการศึกษา เพราะครอบครัวเป็นแหล่งสถานศึกษาแรกของคน พ่อแม่คือครูคนแรกของลูก (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2544, หน้า 36) โรงเรียนจึงเป็นสถาบันทางสังคมหน่วยเดียวเท่านั้นที่มีการติดต่อสัมพันธ์กับสถาบันครอบครัวมากกว่าหน่วยอื่น ๆ โดยเฉพาะในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือโรงเรียนอนุบาล ซึ่งจะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านเริ่มต้นเร็วกว่าในชั้นเรียนระดับอื่น ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวยังเกี่ยวข้องกับชุมชนอีกด้วย ในแง่ของการมีส่วนร่วมในการที่จะกำหนดเป้าหมายที่จะพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) ซึ่งผลจากการวิจัยปรากฏว่า 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านบุคลากรระดับการมีส่วนร่วมระดับมากที่สุด 2) รองลงมาคือด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 3) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนเมื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้น ผู้วิจัยปัจจุบันดำรงตำแหน่งครู อันดับ คศ.1 ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดศรีสุขมงคลราม บ้านปากหมาก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสองรัก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต่อไป

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนท้องถิ่น นักวิชาการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 617 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 234 คน โดยวิธีการเปรียบเทียบตามตารางของ Krejcie & Morgan

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(S.D.) และสถิติอนุमानหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่า (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's Method) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำมาสรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's Method)

ตอนที่ 4 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ใช้การวิเคราะห์โดยสรุปประเด็นและให้ค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.81 มีอายุ 36 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 48.29 เมื่อพิจารณาที่อาชีพที่มีรายได้ที่มั่นคง คิดเป็นร้อยละ 49.15 มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.42 และมีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.62 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

5.1.2 ระดับความต้องการของส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยจำแนกตามเพศอายุอาชีพระดับการศึกษาและรายได้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภาพรวม

1. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดสองด้าน และที่เหลืออยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. รองลงมา คือ ด้านบุคลากร และด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดเจ็ดข้อและที่เหลืออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากันสองข้อคือ ข้อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับข้อจัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. รองลงมา ข้อการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและจุดประสงค์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อคณะกรรมการศูนย์มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามนโยบายแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคลากร

5. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดหกข้อที่เหลืออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อที่มีการวางแผนพัฒนาการศึกษาประเมินและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรองลงมาคือ ข้อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนครูผู้ดูแลเด็กตามสัดส่วนเหมาะสมกับเด็ก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อมีความรู้เรื่องโภชนาการและอาหารเป็นอย่างดี

6. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

7. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากันสองข้อคือ ข้อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในพื้นที่เหมาะสมและไม่เสี่ยงต่ออันตรายกับข้ออาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความมั่นคงแข็งแรงและถูกสุขลักษณะ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อภายในอาคารมีแสงสว่างเพียงพอสม่ำเสมอทั่วห้องเพื่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก

8. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

9. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทและวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น

10. รองลงมาคือ ข้อยึดหลักการที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กและข้อการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยผู้สอนจำเป็นวางแผนการจัดประสบการณ์และรู้หลักการเขียนการจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อมีการนิเทศการจัดประสบการณ์เรียนรู้และนำผลไปปรับปรุงสม่ำเสมอ

11. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

12. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อมีการระดมกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมภายใต้ทักษะบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ก้าวหน้า ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อมีการร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่างๆของท้องถิ่นนั้น

13. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย

14. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อมีการจัดตั้งระดับเครือข่ายมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่าย

15. รองลงมา คือ ข้อมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็กส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อมีการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสร้างเครือข่าย

5.1.3 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามเพศพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีส่วนร่วมมากกว่าเพศหญิง ในด้านบุคลากรและด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีส่วนร่วมส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

2. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมา คือ ด้านบุคลากร

3. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุ 26 – 35 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมา คือ ด้าน บุคลากร

4. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุต่ำกว่า25ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรองลงมาคือด้านบุคลากร

5.1.4 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพ

ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพต่างกัน โดยภาพรวม และเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัยเมื่อพบว่ามี ความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffe

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวม พบว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพที่มีรายได้ประจำที่มั่นคง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพมีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพมีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย ด้านบุคลากรจำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคลากรพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพมีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพมีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพมีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพมีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

5.1.5 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

การเปรียบเทียบระดับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกระดับการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม และเกือบทุกด้าน มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

5.1.6 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามรายได้

ผลการเปรียบเทียบระดับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามรายได้

ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามรายได้พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม และเกือบทุกด้าน มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน เมื่อพบว่ามีค่าแตกต่างกันผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffe

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย โดยภาพรวม จำแนกตามรายได้

พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท และที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จำแนกตามรายได้ ได้แก่ ด้านบุคลากรด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาทและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาทมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป

5.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยสามารถนำผลมาอภิปรายผลการวิจัย แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

5.2.1 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยโดยภาพรวม

อยู่ในระดับมาก พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านบุคลากร รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนทั้งนี้ได้

จัดทำหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการวางแผนพัฒนาการศึกษาประเมินและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพราะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญในการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาเด็กเล็กเหมาะสมตามวัยและศักยภาพมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาดาสมสวนจิตกล่าวไว้ว่า เรื่องปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมด้านทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดและรองลงมา 3 อันดับดังนี้ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนด้านงบประมาณด้านวิชาการ เนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยไม่มีเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำให้บุคลากรขาดความรู้และความเข้าใจในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเคยปฏิบัติอย่างไรก็ปฏิบัติอย่างนั้น

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพบว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กับข้อจัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และรองลงมาข้อการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับและจุดประสงค์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อคณะกรรมการศูนย์มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามนโยบายแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งนี้ ได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะได้มีการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาเด็กตามวัยและศักยภาพมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริณาด บุญส่ง ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง อำเภอภูซำบั้ง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่างของผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านวิชาการ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการและ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ตามลำดับ

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยด้านบุคลากรพบว่า มีการวางแผนพัฒนาการศึกษาประเมินและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือ ข้อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนครูผู้ดูแลเด็กตามสัดส่วนเหมาะสมกับเด็ก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อมีความรู้เรื่องโภชนาการและอาหาร เป็นอย่างดีทั้งนี้บุคลากรได้พัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนา

ผู้เรียนและได้อบรมเลี้ยงดูเพราะมีการส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณลักษณะตามวัยสอดคล้องกับ **ศิรินาถ บุญส่ง** กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่างของผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านวิชาการ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการและ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ตามลำดับ

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยพบว่า ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในพื้นที่เหมาะสมและไม่เสี่ยงต่ออันตราย กับข้ออาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความมั่นคงแข็งแรงและถูกสุขลักษณะ และภายในอาคารมีแสงสว่างเพียงพอ สม่่าเสมอทั่วห้องเอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กทั้งนี้มีการส่งเสริมและพัฒนากิจการสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ เพราะมีการจัดห้องเรียนห้องพิเศษพื้นที่สีเขียวสนามเด็กเล่นและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ **พรพิมลสิริเจริญพร** กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ครูไม่เข้าใจการจัดสภาพแวดล้อมผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลาไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนและขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนโรงเรียน

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรพบว่า ข้อแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทและวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่นรองลงมาคือ ข้อยึดหลักการที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กและข้อการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยผู้สอนจำเป็นวางแผนการจัดประสบการณ์และรู้หลักการเขียนการจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อมีการนิเทศการจัดประสบการณ์เรียนรู้และนำผลไปปรับปรุงสม่่าเสมอทั้งนี้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยึดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยบูรณาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับสังคมวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีความพร้อมทุกด้านแตกต่างจากงานของ ประทวนบุญรักษาได้ทำการศึกษาผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดอุบลราชธานีพบว่าเมื่อเปรียบเทียบความเห็นของข้าราชการครูจำแนกตามตัวแปรพบว่าข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อผลการบริหารงานวิชาการรวมทั้ง 4 งานแตกต่างกันการบริหารจัดการเรียนการสอนของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อมีการระดมกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมภายใต้ทักษะบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ก้าวหน้า ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อมีการร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่างๆของท้องถิ่นนั้นๆนี้ชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพราะมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนท้องถิ่นทราบอย่างมั่วถึง ซึ่งจุฬามาศสนธิได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเทิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต4ผลการศึกษาพบว่าชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง คือ ด้านการมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ด้านการแสวงหาทรัพยากร และด้านการดำเนินงาน ส่วนด้านการประเมินผล ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับน้อย สำหรับสภาพที่คาดหวังการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเทิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ทุกด้านชุมชนคาดหวังการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการแสวงหาทรัพยากร ด้านการดำเนินงานและด้านการประเมินผล

ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัยพบว่า มีการจัดตั้งระดับเครือข่ายมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่ายรองลงมาคือ ข้อมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็กส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อมีการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสร้างเครือข่ายทั้งนี้มีการดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายเพราะได้มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็กเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติกรทองศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการผลการศึกษา พบว่าปัญหาพบว่าผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลา ต้องทำงาน ด้านการเงินไม่ได้รับเอกสาร กิจกรรมมากคิดว่าไม่จำเป็น ป่วย ติดธุระ ส่วนข้อเสนอแนะคือ ให้จัดหาอาสาสมัครช่วยเหลือศูนย์ฯ ให้สมาคมผู้ปกครองและครูช่วยประชาสัมพันธ์ศูนย์ฯ กับผู้ปกครอง กำหนดวันปฐมนิเทศไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ปกครองได้เตรียมตัว จัดกิจกรรมให้น้อยลงเพื่อลดค่าใช้จ่าย โดยทำแผ่นพับหรือเอกสารทุกๆ 1 เดือน เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับข่าวสาร จัดทำข้อมูลที่คิดว่ามีความจำเป็นสำหรับผู้ปกครองไว้ในศูนย์ฯ เพื่อให้เห็นความสำคัญของเด็ก

5.2.2 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามเพศพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวม ด้านบุคลากรและด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีส่วนร่วมมากกว่าเพศหญิง ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานของ สุกัญญา สยามประ โคนศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอหนองบุญมากจังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัย พบว่าผู้ปกครองที่มีเพศ ระดับการศึกษาสูงสุด และสถานภาพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในเขตอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี อายุ 26-35 ปี และตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกรองลงมาคือด้านบุคลากร ไม่สอดคล้องกับงานของ สุกัญญา สยามประ โคนกล่าวหาว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ อาชีพและรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพ

ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพต่างกัน โดยภาพรวม และเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัยเมื่อพบว่ามีมีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffe

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวม พบว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพที่มีรายได้ประจำที่มั่นคง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพมีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคงสอดคล้องกับงานของ กิตติกรทองศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการผลการศึกษา พบว่า ปัญหาว่าผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลา ต้องทำงาน ด้านการเงิน ไม่ได้รับเอกสาร กิจกรรมมากคิดว่าไม่จำเป็น ป่วย ดิษฐระ

จำแนกตามอาชีพด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพมีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคงสอดคล้องกับงานของ

ด้านบุคลากรพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพมีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยจำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพมีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพมีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพรับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพประกอบอาชีพอิสระมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีอาชีพมีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง

5.2.4 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวม

ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มี

ระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม และเกือบทุกด้าน มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

5.2.5 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามรายได้

ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย จำแนกตามรายได้พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม และเกือบทุกด้าน มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างกันผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffe

จำแนกตามรายได้ ได้แก่ ด้านบุคลากรด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้าน อาคารสถานที่สิ่งแวดลอมและความปลอดภัยด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาทและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาทมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไปสอดคล้องกับงานของ สุกัญญา สยามประ โคน(2551)ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอหนองบุญมากจังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอ หนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับ 1 ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กกับผู้ปกครองส่วนด้านอื่นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับ คือ ด้านการมี ส่วนร่วมและการ สนับสนุน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดลอมและลำดับสุดท้าย คือ ด้านหลักสูตร

2. ผู้ปกครองที่มีอายุ อาชีพและรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมต่อ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ปกครองที่มีเพศ ระดับการศึกษาสูงสุดและ สถานภาพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในเขต

อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและ อรุณีนาคกล่อม (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการบริหารงานระดับปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขตที่ 3 ได้ทำการจำแนกตามวุฒิ การศึกษารายได้ของครอบครัว/เดือนและอาชีพของผู้ปกครองทั้ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพิจารณาในเรื่องขวัญและกำลังใจของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยการปรับให้เป็นพนักงานส่วนตำบลทุกคน

ด้านงบประมาณควรมีการกำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณในส่วนที่เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะสนับสนุนการศึกษาให้เป็นแนวทางเดียวกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา

ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรปรับปรุงให้มีมาตรฐานด้านความปลอดภัยปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีความร่มรื่นสวยงามเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตสื่อแก่ครูผู้ดูแลเด็ก โดยเน้นการผลิตสื่อจากวัสดุอุปกรณ์ที่หาง่ายราคาไม่แพงและมีในท้องถิ่นเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายที่จะจัดซื้อสื่อที่มีราคาค่อนข้างแพง

ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญเรื่องการศึกษาโดยมีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามีส่วนร่วมมากขึ้น

ในด้านการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูผู้ดูแลเด็กจะได้จัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถด้านการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการจัดทำแนวทางหรือคู่มือสำหรับการนิเทศเพื่อใช้นิเทศในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยกำหนดให้เป็นแนวเดียวกัน

ด้านนโยบายส่วนใหญ่เห็นว่ากลุ่มผู้บริหารไม่กำหนดนโยบายอย่างชัดเจนทั้งในระยะยาวระยะปานกลางและระยะสั้น โดยมีข้อเสนอแนะว่าให้มีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับนโยบายตามแผนนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นซึ่งต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

ด้านบุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่าบุคลากรหรือพี่เลี้ยงเด็กมีน้อยควรเพิ่มจำนวนบุคลากรหรือครูพี่เลี้ยงประจำห้องเรียนห้องละ 2 คน โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรได้บุคลากรหรือครูพี่เลี้ยงที่รับผิดชอบการศึกษาโดยตรงมาทำงาน

ด้านงบประมาณส่วนใหญ่เห็นว่าขาดการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐอย่างเพียงพอ โดยมีข้อเสนอแนะว่ารัฐควรเพิ่มงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านความโปร่งใสส่วนใหญ่เห็นว่ายังไม่มีเชื่อมั่นในกลุ่มผู้บริหารในเรื่องการบริหารจัดการงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีข้อเสนอแนะว่าต้องการให้มีการตรวจสอบผู้บริหารอย่างจริงจังในเรื่องของความโปร่งใส

ด้านความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่วนใหญ่เห็นว่าการบริหารจัดการของผู้บริหารขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในเรื่องของความรวดเร็วและถูกต้องของข้อมูล โดยมีข้อเสนอแนะว่าอยากให้ผู้บริหารเน้นการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ทันสมัยถูกต้องทันต่อเวลา

ด้านการประสานงานส่วนใหญ่เห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง โดยมีข้อเสนอแนะว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีกิจกรรมใดๆควรมีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและระหว่างครูพี่เลี้ยงด้วยกันเองเป็นประจำ

ด้านการวางแผนส่วนใหญ่เห็นว่าแผนพัฒนาศูนย์เด็กเล็กยังไม่ครอบคลุมในหลายๆด้าน โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรจัดทำแผนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้ครอบคลุมหลายๆด้าน

ด้านการมีส่วนร่วมส่วนใหญ่เห็นว่าทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยมาก โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรจำกัดรอบการศึกษาให้มีความเฉพาะเจาะจง โดยศึกษาเฉพาะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งใดแห่งหนึ่งและเพิ่มความหลากหลายของกลุ่มตัวอย่างที่นอกเหนือจากนักวิชาการศึกษาคูผู้ดูแลเด็กผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง โดยการเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในส่วนของผู้มาชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆเพื่อจะได้แนวทางพัฒนานั้นมาปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนั้นโดยตรง

2. ควรมีการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มากขึ้น

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรวมถึงแผนและขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมขอบเขตและวัตถุประสงค์

4. ควรมีการเพิ่มเครื่องมือในการวิจัยให้มากขึ้นนอกเหนือจากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามเช่นการสนทนากลุ่มการสังเกตพฤติกรรมเพื่อนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ให้ได้ผลตรงกับความเป็นจริงที่สุด

5. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดอื่น

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

- การปกครอง, กรม กระทรวงมหาดไทย . (2541) . *เศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเอง : แนวคิดและยุทธศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่นกรมการปกครอง.
- เกษม วัฒนชัย. (2546). *ธรรมาภิบาลกับบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนการศึกษา.
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. (2527). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล. ม.ป.ป.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคนอื่นๆ. (2543) . *กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย*. กรมพัฒนาชุมชน
- ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม. *การจัดการเศรษฐกิจชุมชนภาครัฐต้องคิดเป็นระบบ ในวารสารเศรษฐกิจและสังคม ปีที่ 4 มีนาคม – เมษายน 2547*.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. (2527). *นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชน ในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบันการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภากการพิมพ์.
- มหาดไทย, กระทรวง. (2544). *แผนนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545- 2559)*. กรุงเทพฯ.
- _____. (ม.ป.ป.). *มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น*. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (ม.ป.ป.). (ม.ป).
- _____. (ม.ป.ป.). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). *การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุคฟอทย์.
- ยุพิน สุวรรณฤทธิ. 2535. *การให้การศึกษาแก่พ่อแม่*. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ.
- รุ่ง แก้วแดง (2541) . *การศึกษาไทยในเวทีโลก*. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- วันพร จันทร์เวโรจน์ (2543). *การมีส่วนร่วมของบุคคล*. กรุงเทพฯ : เจริญผล

วิชิต นันทสุวรรณ และจำนงค์ แรกพินิจ. (2541). “บทบาทของชุมชนกับการศึกษา” รายงาน การศึกษาวิจัยเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2548). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี). กรุงเทพฯ : ครุสภาลาดพร้าว.

2) เว็บไซต์

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณี ตัวอย่าง. กรุงเทพฯ : 598 Print.สืบค้นเมื่อ วันที่ 9 ธันวาคม 2553

3) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

กิตติ กรทอง. 2552. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

กึ่งกาญจน์ ชมอินทร์. (2549). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

จุฑามาศ สนิทดี. (2550). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเทิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. การศึกษาอิสระการบริหารการศึกษา. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

จุฑารัตน์ ชานาญกิจ. (2544). พลังอำนาจของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาของคณะกรรมการ โรงเรียน : กรณี โรงเรียนปฏิรูปจังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชูวิทย์ พิทักษ์พรพลลภ (2544). ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี

- ทัศนีย์ ศรีฟ้า. (2552). การศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกาแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาแพงเพชร.
- ทัศนีย์ ศรีฟ้า. (2552). การศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกาแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาแพงเพชร.
- นิสามณี ผลธัญญา,ม.ล. (2539). การวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บุษบา ลอจชัยรังสี. (2539). แนวทางการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บัลลังก์ จันทบุรณ์. (2545). แนวทางการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประทวน บุญรักษา. (2538). การศึกษาผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปาริฉัตร ปัญญาณะ. (2545). ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลจิตโรภาส อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรพิมล สิริเจริญพร. (2546). การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ลิขิต หมู่ดี. (2538). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น ของสภาตำบล : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างจังหวัดหนองบัวลำภูและจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- วารี กติกา. (2540). การรับรู้และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดอนุบาลศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริกาญจน์ โกสมภ (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุษฎัฒิมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศิรินาถ บุญส่ง. (2554). ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง อำเภอกุฉีขว้วปูน จังหวัดอุบลราชธานี. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สุชาดา สมสวนจิต. (2547). การศึกษาปัญหาอุปสรรคและปัจจัยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุเทพ สังกะเพศ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สบสุข ลีละบุตร (2543). การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรณีศึกษา เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุกัญญา สยามประโคน. (2552). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา. ปรินญาณิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- อำนาจ บุญทวี. (2536). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านสำโรงอำเภอตาลชุม จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

2. ภาษาอังกฤษ

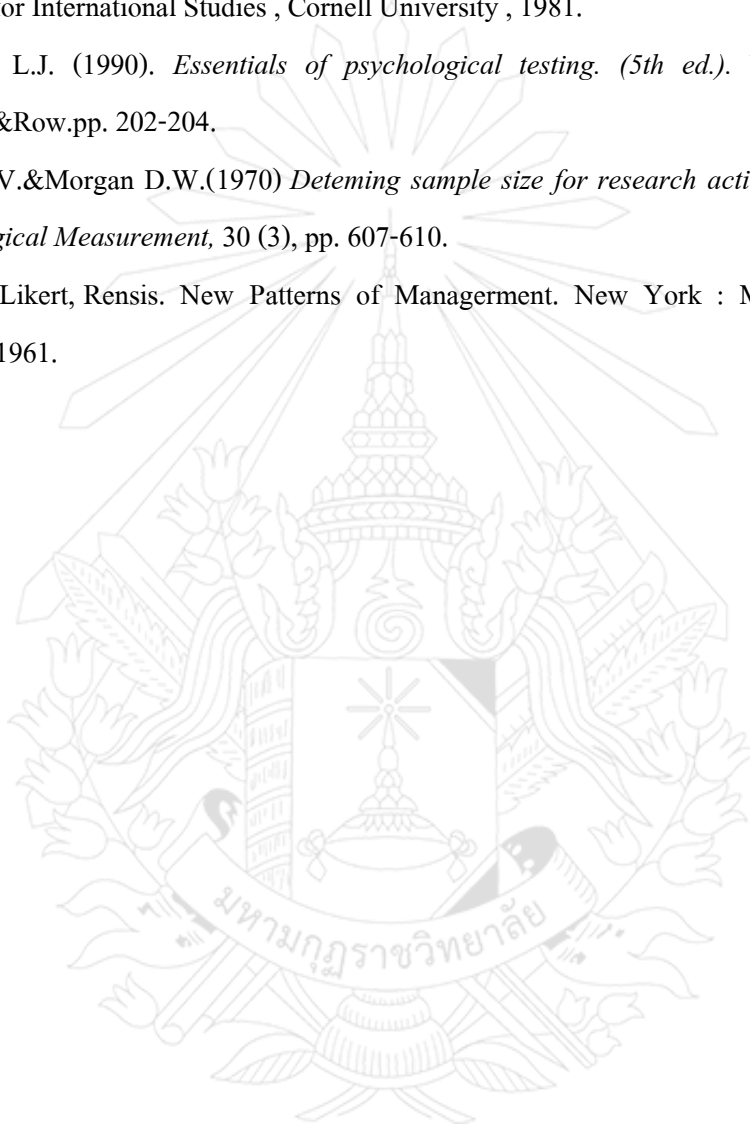
1) Books

Cohen , J.M. and Uphoff , N.T. *Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. Rural Development Committee Center for International Studies , Cornell University , 1981.

Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing. (5th ed.)*. New York: Harper & Row, pp. 202-204.

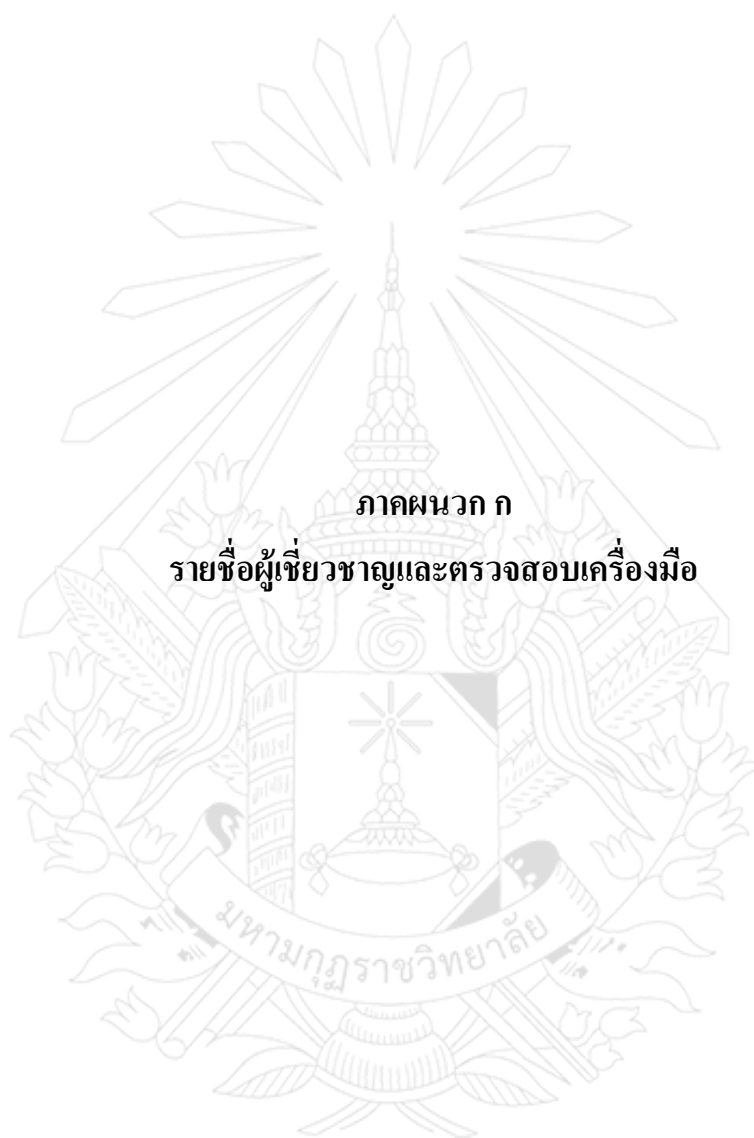
Krejcie, R.V. & Morgan D.W. (1970) *Determining sample size for research activities. Education and Psychological Measurement*, 30 (3), pp. 607-610.

Likert, Rensis. *New Patterns of Management*. New York : McGraw-Hill Book Company, 1961.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม

การศึกษา	กศ.ด. การบริหารการศึกษา
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ประจำหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยประจำวิทยาเขตศรีล้านช้าง

2. ดร.คุณฐิวัฒน์ แก้วอินทร์

การศึกษา	ปร.ด. การบริหารการศึกษา
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ประจำหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยประจำวิทยาเขตศรีล้านช้าง

3. ดร.สุเทพ บุญเติม

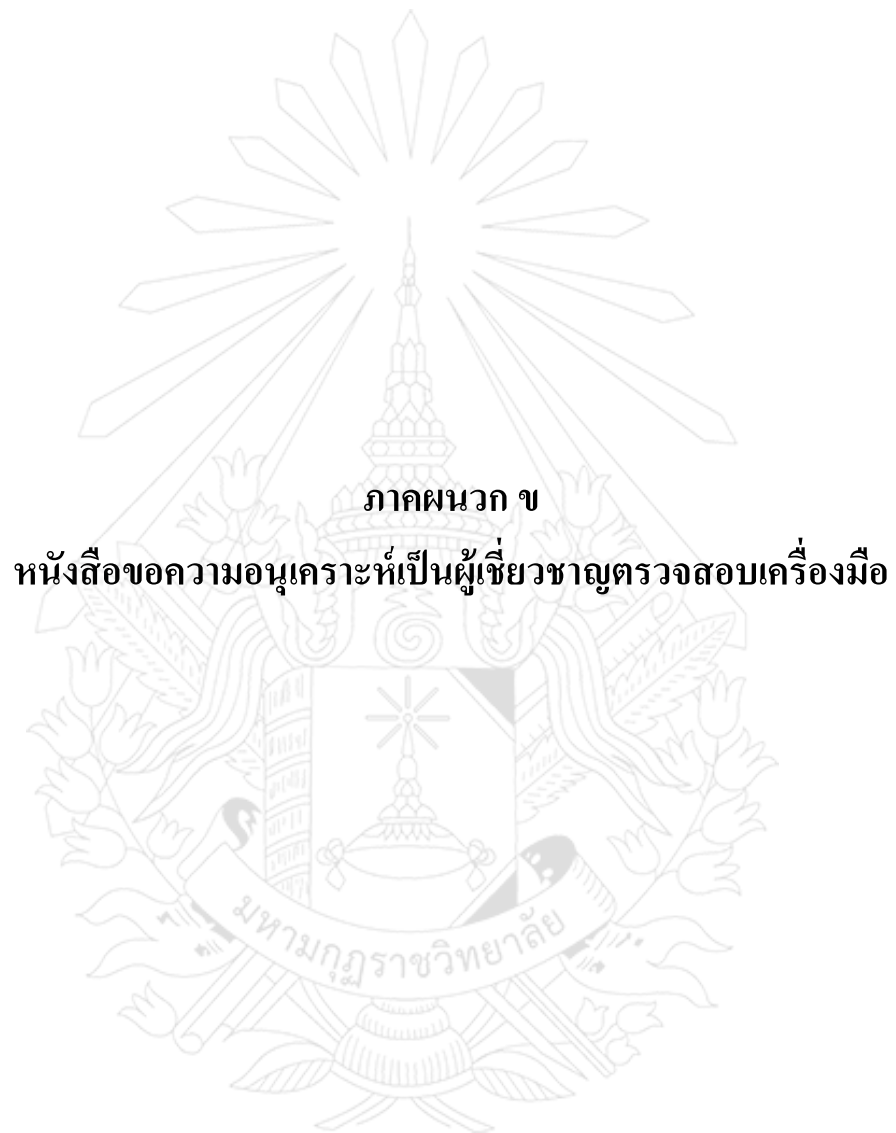
การศึกษา	ศษ.ด. การบริหารการศึกษา
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

4. ดร.นงภา วงษ์อินตา

การศึกษา	ปร.ด. การบริหารการศึกษา
ตำแหน่งปัจจุบัน	ศึกษานิเทศก์เลย เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2

5. นายพงษ์เดช เสริฐศรี

การศึกษา	
ตำแหน่งปัจจุบัน	หัวหน้าส่วนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๐๗๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย
๔๒๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.ดุสิตวัฒน์ แก้วอินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินแบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวณิพร โสณะชัย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนัยพัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยมี ผศ.ดร.ชัชฌิพงษ์ ศรีจันทร์ และ ดร.อิสริยา พจนธารี เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในงานวิจัยดังกล่าว

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในงานวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฌิพงษ์ ศรีจันทร์)

ผู้ช่วยอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐ ๔๒๘๑ ๔๖๑๖

โทรสาร๐ ๔๒๘๓๐๖๘๖

ที่ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๐๗๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย
๔๒๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินแบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางวณิพร โสนะชัย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยมี ผศ.ดร.ชัชณพงศ์ ศรีจันทร์ และ ดร.อิสริยา พจนธารี เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในงานวิจัยดังกล่าว

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในงานวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชณพงศ์ ศรีจันทร์)

ผู้ช่วยอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐ ๔๒๘๑ ๔๖๑๖

โทรสาร๐ ๔๒๘๓๐๖๘๖

ที่ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๐๗๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย
๔๒๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.นวภา วงษ์อินตา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินแบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางวณิพร โสณะชัย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนัยพัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยมี ผศ.ดร.ชัชณพงศ์ ศรีจันทร์ และ ดร.อิสริยา พจนธารี เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในงานวิจัยดังกล่าว

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในงานวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชณพงศ์ ศรีจันทร์)

ผู้ช่วยอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐ ๔๒๘๑ ๔๖๑๖

โทรสาร๐ ๔๒๘๓๐๖๘๖

ที่ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/ว๐๗๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย
๔๒๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.สุเทพ บุญเต็ม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินแบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวณิพร โสนะชัย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนัยพัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยมี ผศ.ดร.ชัชฌนพงศ์ ศรีจันทร์ และ ดร.อิสริยา พจนธารี เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในงานวิจัยดังกล่าว

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในงานวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฌนพงศ์ ศรีจันทร์)

ผู้ช่วยอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐ ๔๒๘๑ ๔๖๑๖

โทรสาร๐ ๔๒๘๓๐๖๘๖

ที่ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๐๗๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย
๔๒๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นายพงษ์เดช เสริฐศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินแบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางวณิพร โสนะชัย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำ วิทยานิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอ เมือง จังหวัดเลย โดยมี ผศ.ดร.ชัชฌพงษ์ ศรีจันทร์ และ ดร.อิสริยา พจนขารี เป็นคณะกรรมการที่ ปรีกษาวิทยานิพนธ์ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน งานวิจัยดังกล่าว

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียน เชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในงานวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฌพงษ์ ศรีจันทร์)

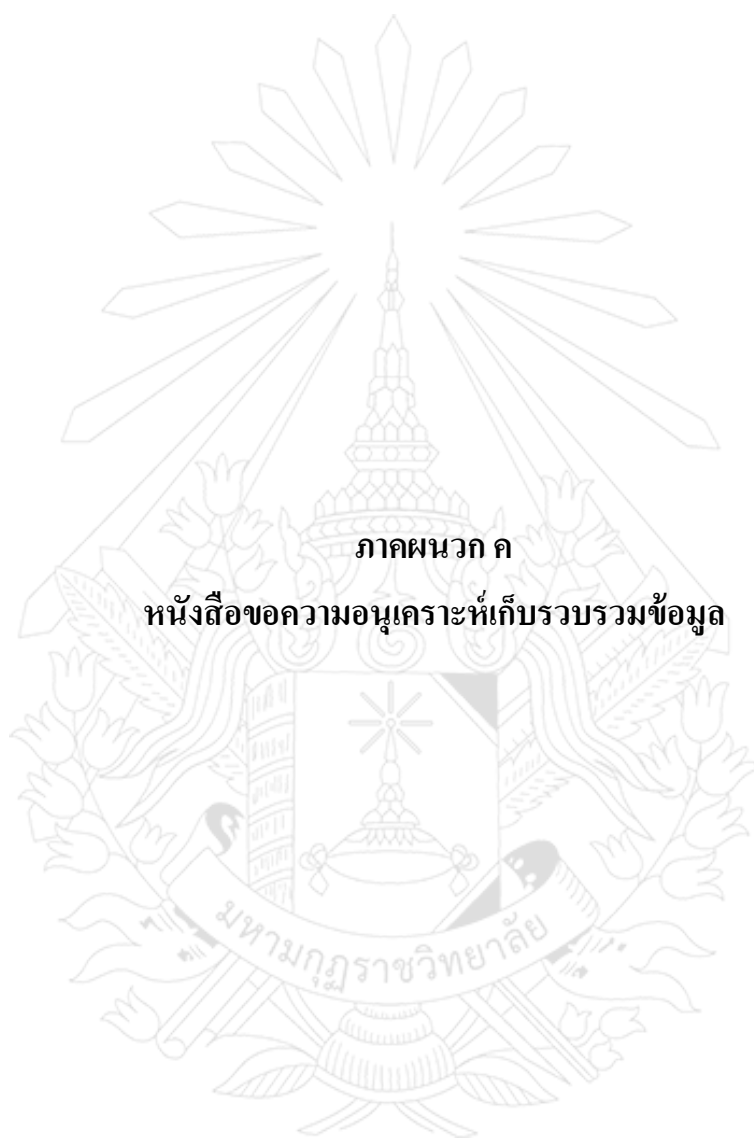
ผู้ช่วยอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐ ๔๒๘๑ ๔๖๑๖

โทรสาร๐ ๔๒๘๓๐๖๘๖

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/ว ๑๒๑
วิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช

วิทยาเขตศรีล้านช้าง อำเภอบึง
เมือง จังหวัดเลย๔๒๐๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินแบบสอบถาม จำนวน ๑๐ชุด

ด้วย นางวณิพร โสณะชัย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอบึงเมือง จังหวัดเลย โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฌนพงศ์ ศรีจันทร์ และดร.อิสริยา พจนธารี เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยโดยขอให้คณะครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่านเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างจึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางวณิพร โสณะชัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฌนพงศ์ ศรีจันทร์)

ผู้ช่วยอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ที่ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/ว ๐๙๗
วิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช

วิทยาเขตศรีล้านช้าง อำเภอก

เมือง จังหวัดเลย๔๒๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกกก้านเหลือง ตำบลท่าลี่ อำเภอกท่าลี่ จังหวัดเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน ๑๐ชุด

ด้วย นางวณิพร โสนะชัย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอกเมือง จังหวัดเลย โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฌนพงศ์ ศรีจันทร์ และดร.อิสริยา พจนธารี่ เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try-out) โดยขอให้บุคลากรในหน่วยงานของท่านเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางวณิพร โสนะชัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฌนพงศ์ ศรีจันทร์)

ผู้ช่วยอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ที่ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/ว ๐๙๗
วิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช

วิทยาเขตศรีล้านช้าง อำเภอบึงสามพัน

เมือง จังหวัดเลย๔๒๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลธาตุ ตำบลธาตุ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน ๒๐ชุด

ด้วย นางวณิพร โสนะชัย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเลย โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชวาลย์ ศรีจันทร์ และดร.อิสริยา พจนธารี เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try-out) โดยขอให้บุคลากรในหน่วยงานของท่านเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางวณิพร โสนะชัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

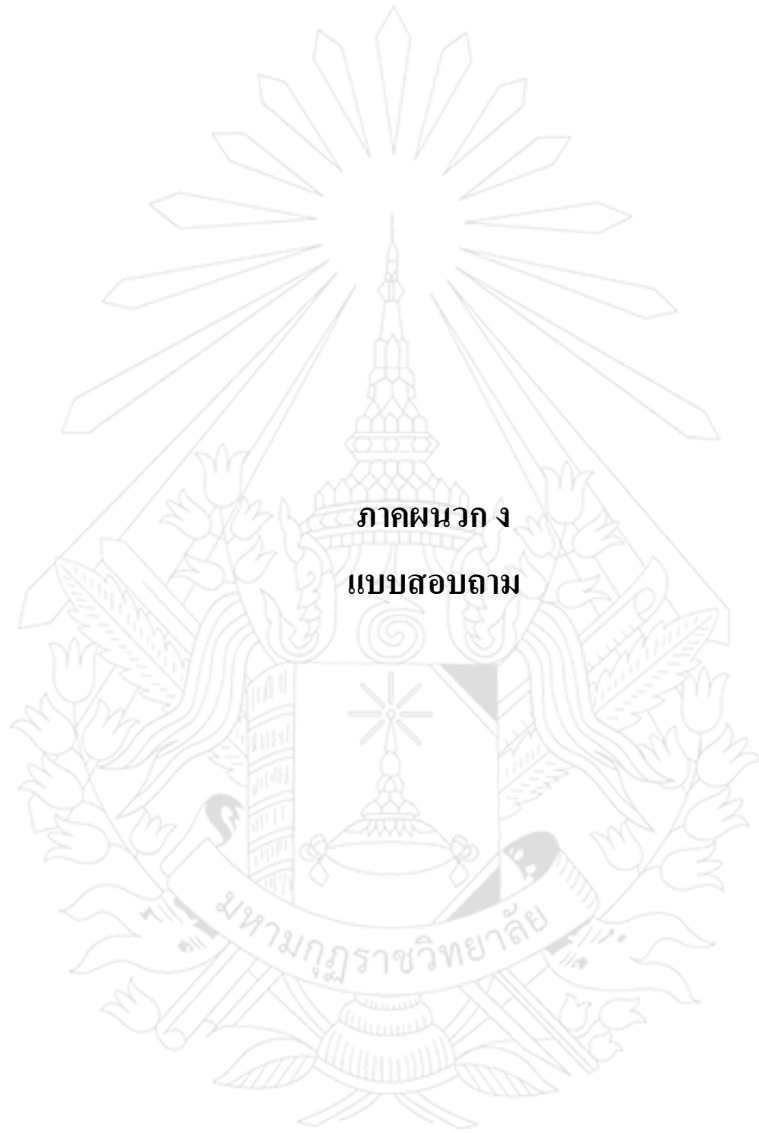
ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชวาลย์ ศรีจันทร์)

ผู้ช่วยอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยซึ่งจำแนกตามเพศอายุอาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของผู้ที่เข้าร่วมการจัดการศึกษา 3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย

ตอนที่ 3 เสนอปัญหาและข้อเสนอแนะ

3. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อและทุกตอนตามความเป็นจริงซึ่งผลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมโดยจะเก็บข้อมูลรายฉบับเป็นความลับจึงขอรับรองว่าการตอบของท่านจะไม่มีผลเสียต่อตัวท่านและต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใดทั้งสิ้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางวณิพร โสณะชัย

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

- () ชาย
- () หญิง

2. อายุ

- () ต่ำกว่า25 ปี
- () 25-35ปี
- () 35ปีขึ้นไป

3. อาชีพ

- () เกษตรกร
- () รับจ้างหรือมีรายได้ไม่คงที่
- () มีรายได้ประจำเดือนที่มั่นคง
- () ประกอบอาชีพอิสระ

4. ระดับการศึกษา

- () ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย
- () มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป

5. รายได้

- () ต่ำกว่า5,000บาท
- () 5,000-10,000บาท
- () 1,0001-15,000บาท
- () 15,001บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องการปฏิบัติตามความเป็นจริงเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลยจังหวัดเลยที่ท่านได้ทำหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน โดยพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดจนให้ข้อเสนอแนะตามรายการที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินกิจการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ข้อ 1-60) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
	ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
1.	จัดเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
2.	จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
3.	จัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้านเหมาะสมตามวัยและศักยภาพตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย					
4.	มีงบประมาณเพียงพอในการจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน					
5.	มีงบประมาณอาหารกลางวันอาหารเสริมนมถูกต้องตามหลักโภชนาการ					
6.	จัดทำแผนพัฒนาระยะ3ปีเพื่อนำสู่แผนพัฒนาการศึกษาและแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอความเห็นชอบต่อสภาท้องถิ่น					

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
7.	คณะกรรมการศูนย์มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามนโยบายแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
8.	มีการทำสมุดคัมภีร์ประมาณรายจ่ายเพื่อการรายงาน และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ					
9.	จัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
10.	การดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับและจุดประสงค์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
ด้านบุคลากร						
11.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนครูผู้ดูแลเด็กตามสัดส่วนเหมาะสมกับเด็ก					
12.	มีการวางแผนพัฒนาการศึกษาประเมินและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
13.	อบรมสั่งสอนและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณลักษณะตามวัย					
14.	อบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ					
15.	พัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียน					
16.	มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน					
17.	ประสานความร่วมมือกับชุมชนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษและพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก					
18.	ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน					
19.	มีความรู้เรื่องโภชนาการและอาหารเป็นอย่างดี					
20.	ปฏิบัติงานความร่วมมือกับเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย					

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย						
21.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในพื้นที่เหมาะสมและไม่เสี่ยงต่ออันตราย					
22.	อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความมั่นคงแข็งแรงและถูกสุขลักษณะ					
23.	มีมาตรการป้องกันความปลอดภัย และติดตั้งระบบอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย					
24.	ส่งเสริมและพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ					
25.	ภายในอาคารมีแสงสว่างเพียงพอสม่ำเสมอทั่วห้องเพื่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก					
26.	มีการจัดห้องเรียนห้องพิเศษพื้นที่สีเขียวสนามเด็กเล่นและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ					
27.	จัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารและภายนอกอาคารเป็นอย่างดีเหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมเด็ก					
28.	อาคารศูนย์เด็กเล็กมีอากาศถ่ายเทสะดวกและอุปกรณ์เครื่องใช้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก					
29.	มีพื้นที่เล่นกลางแจ้งที่ปลอดภัยและเพียงพอกับเด็ก					
30.	มีแผนและแนวทางปฏิบัติกรณีเด็กมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องดำเนินการช่วยเหลือโดยด่วน					
ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร						
31.	จัดทำหลักสูตร โดยกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์สาระการเรียนรู้รายปี					
32.	ยึดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยบูรณาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับสังคมวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีความพร้อมทุกด้าน					
33.	ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดประสบการณ์ และสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
34.	ยึดหลักการที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก					

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
35.	การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยผู้สอนจำเป็นวางแผนการจัดประสบการณ์และรู้หลักการเขียนการจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพ					
36.	แบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทและวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น					
37.	ส่งเสริมความรักเอื้ออาทรของสถาบันครอบครัวชุมชนและสังคมท้องถิ่น					
38.	พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย					
39.	มีการนิเทศการจัดประสบการณ์เรียนรู้และนำผลไปปรับปรุงสม่ำเสมอ					
40.	ส่งเสริมให้เด็กปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข					
ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน						
41.	มีการระดมกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมภายใต้ทักษะบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ก้าวหน้า					
42.	มีการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสนองความต้องการของสังคมเป็นที่ยอมรับในศักยภาพของการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
43.	มีการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนมีการจัดอบรมแสวงหาความรู้					
44.	บุคคล ครอบครัวองค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนองค์กรรัฐสถาบันศึกษา และศาสนสถานมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
45.	ชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย					

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
46.	ชุมชนสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย					
47.	มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึง					
48.	มีการจัดทำป้ายนิเทศให้เกิดความรู้แก่ผู้ปกครอง					
49.	มีการร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่นนั้น					
50.	มีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาการเรียนรู้ระหว่างชุมชน					
ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย						
51.	มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็ก					
52.	มีการจัดตั้งระดับเครือข่ายมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่าย					
53.	มีการดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่าย					
54.	มีการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสร้างเครือข่าย					
55.	มีการจัดตั้งเครือข่ายเป็นกลไกในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
56.	มีการการจัดตั้งเครือข่ายเป็นการจัดอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็ก					
57.	มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็กเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย					
58.	มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย					
59.	มีการสนับสนุนให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ					
60.	เครือข่ายรวบรวมผลการประเมินปัญหา อุปสรรคแนวทางแก้ไข เพื่อเสนอทีมงานคณะผู้บริหารและผู้บริหารองค์กรส่วนท้องถิ่น					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

.....

.....

.....

2. ด้านบุคลากร

.....

.....

.....

3. ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

.....

.....

.....

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

.....

.....

.....

5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

.....

.....

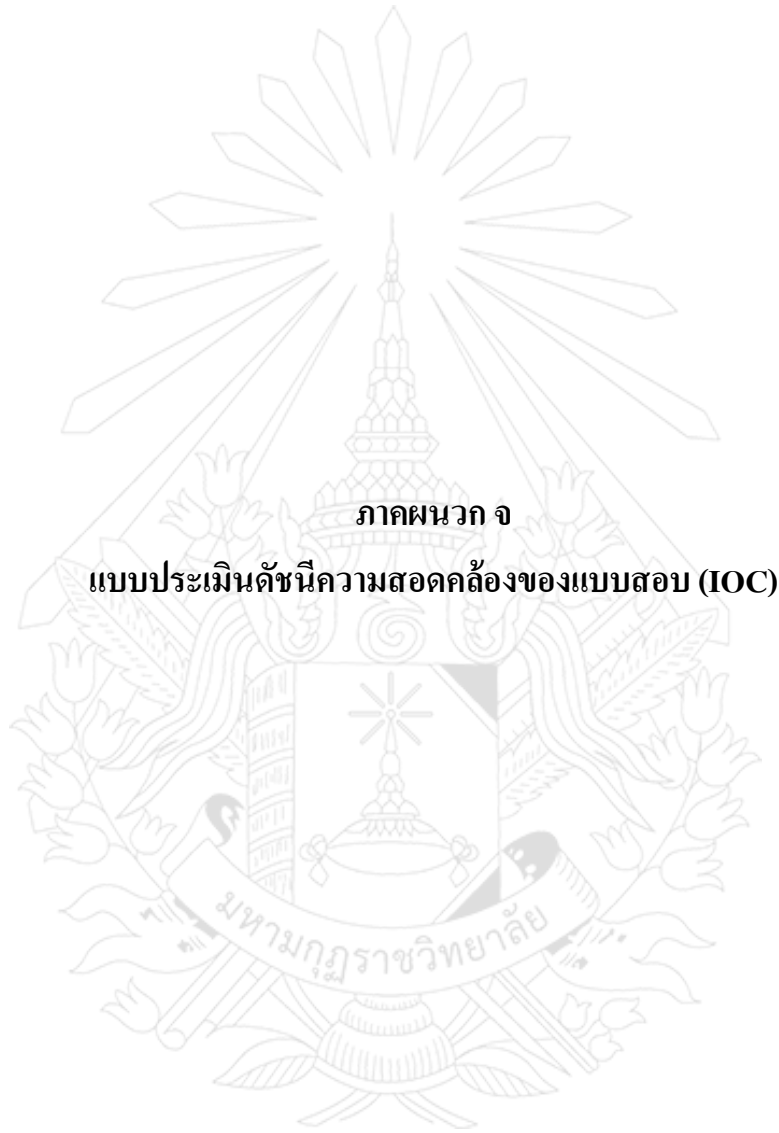
.....

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบ (IOC)

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบ (IOC)

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก								
1. จัดเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. จัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้าน เหมาะสมตามวัยและศักยภาพตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. มีงบประมาณพอเพียงในการจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. มีงบประมาณอาหารกลางวันอาหารเสริมนมถูกต้องตามหลักโภชนาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. จัดทำแผนพัฒนาระยะ 3 ปี เพื่อนำแผนสู่การพัฒนาการศึกษาและแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอความเห็นชอบต่อสภาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. คณะกรรมการศูนย์มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามนโยบายแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8. มีการทำสมุดคู่มืองบประมาณรายจ่ายเพื่อการรายงานและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9. จัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
10. การดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และจุดประสงค์ศูนย์พัฒนา	+1	+1	-1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านบุคลากร								
11. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนครูผู้ดูแลเด็กตามสัดส่วนเหมาะสมกับเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12. มีการวางแผนพัฒนาการศึกษาประเมินและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13. อบรมสั่งสอนและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณลักษณะตามวัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14. อบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15. พัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16. มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17. ประสานความร่วมมือกับชุมชนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19. มีความรู้เรื่องโภชนาการและอาหารเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20. ปฏิบัติงานความร่วมมือกับเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5			
ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย								
21. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในพื้นที่เหมาะสมและไม่เสียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22. อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความมั่นคงแข็งแรงและถูกสุขลักษณะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23. มีมาตรการป้องกันความปลอดภัยและติดตั้งระบบอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25. ภายในอาคารมีแสงสว่างเพียงพอสม่ำเสมอทั่วห้องเพื่อการจัดกิจกรรมการเพื่อพัฒนาเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26. มีการจัดห้องเรียนห้องพิเศษพื้นที่สีเขียวสนามเด็กเล่น และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27. จัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารและภายนอกอาคารเป็นอย่างดี เหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28. อาคารศูนย์เด็กเล็กมีอากาศถ่ายเทสะดวกและอุปกรณ์เครื่องใช้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29. มีพื้นที่เล่นกลางแจ้งที่ปลอดภัยและเพียงพอกับเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30. มีแผนและแนวทางปฏิบัติกรณีเด็กมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องดำเนินการช่วยเหลือโดยด่วน	+1	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5			
ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร								
31. จัดทำหลักสูตร โดยกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ภาระการเรียนรู้รายปี	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
32. ยึดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยบูรณาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับสังคมและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีความพร้อมทุกด้าน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
33. ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการจัดประสบการณ์และสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34. ยึดหลักการที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35. การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยผู้สอน จำเป็นวางแผนการจัดประสบการณ์และรู้หลักการเขียนการจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36. แบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดู ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเด็กตามบริบท และวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
37. ส่งเสริมความรักเอื้ออาทรของสถาบันครอบครัวชุมชน และสังคมท้องถิ่น	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
38. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39. มีการนิเทศการจัดประสบการณ์เรียนรู้และ นำผลไปปรับปรุงสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
40. ส่งเสริมให้เด็กปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน								
41. มีการระดมกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคม ภายใต้ทักษะบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ก้าวหน้า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42. มีการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสนองความต้องการของสังคมเป็นที่ยอมรับในศักยภาพของการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
43. การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนมีการจัดอบรมแสวงหาความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
44. บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนองค์กรรัฐ สถาบันศึกษาและศาสนสถานมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
45. ชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กเล็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
46. ชุมชนสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
47. มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5			
48. มีการจัดทำป้ายนิเทศให้เกิดความรู้แก่ผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
49. มีการร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีต่างๆ ของท้องถิ่นนั้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
50. มีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาการเรียนรู้ระหว่างชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย								
51. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
52. มีการจัดตั้งระดับเครือข่ายมีการวางแผนในการสร้างเครือข่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
53. มีการดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
54. มีการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสร้างเครือข่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
55. มีการจัดตั้งเครือข่ายเป็นกลไกในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
56. มีการจัดตั้งเครือข่ายเป็นการจัดอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
57. มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็กเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
58. มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5			
59. มีการสนับสนุนให้บุคลากรในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
60. เครือข่ายรวบรวมผลการประเมินปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขเพื่อเสนอทีมงาน คณะผู้บริหารและผู้บริหารองค์กรส่วน ท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ฉ

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (IOC)

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (IOC)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
a1	30	4.00	4.00	4.0000	.00000
a2	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
a3	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
a4	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
a5	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
a6	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
a7	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
a8	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
a9	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
a10	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
b1	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
b2	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
b3	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
b4	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
b5	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
b6	30	4.00	5.00	4.9667	.18257
b7	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
b8	30	4.00	5.00	4.0333	.18257
b9	30	4.00	5.00	4.9667	.18257
b10	30	3.00	5.00	4.9333	.36515
c1	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
c2	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
c3	30	5.00	5.00	5.0000	.00000
c4	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
c5	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
c6	22	4.00	5.00	4.0455	.21320

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
c7	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
c8	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
c9	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
c10	22	3.00	5.00	3.0909	.42640
d1	22	4.00	5.00	4.9545	.21320
d2	22	4.00	5.00	4.9545	.21320
d3	22	4.00	5.00	4.9545	.21320
d4	22	4.00	5.00	4.9545	.21320
d5	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
d6	22	4.00	5.00	4.9545	.21320
d7	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
d8	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
d9	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
d10	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
e1	22	4.00	5.00	4.0455	.21320
e2	22	4.00	5.00	4.0455	.21320
e3	22	4.00	5.00	4.0455	.21320
e4	22	4.00	5.00	4.5455	.50965
e5	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
e6	22	3.00	5.00	3.5000	.59761
e7	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
e8	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
e9	22	5.00	5.00	5.0000	.00000
e10	22	4.00	5.00	4.9545	.21320
f1	22	3.00	5.00	4.9091	.42640
f2	22	4.00	5.00	4.9545	.21320
f3	22	4.00	5.00	4.9545	.21320
f4	22	4.00	4.00	4.0000	.00000
f5	22	4.00	5.00	4.3636	.49237

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
f6	22	3.00	5.00	4.8636	.46756
f7	22	3.00	5.00	4.8636	.46756
f8	22	3.00	5.00	4.8636	.46756
f9	22	4.00	5.00	4.9091	.29424
f10	22	4.00	4.00	4.0000	.00000
Valid N (listwise)	22				

Reliability

Warnings

Scale has zero variance items.

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	22	73.3
	Excluded ^a	8	26.7
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.842	30

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ - สกุล : นางวณีพร โสณะชัย
- วัน เดือน ปี เกิด : 10 กันยายน พ.ศ. 2509
- สถานที่เกิด : จังหวัดเลย
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ 11 หมู่ 2 บ้านนาโคก ตำบลศรีสองรัก
อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
- การศึกษา : ปริญญาตรีศาสนศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ปี พ.ศ. 2552)
: ปริญญาตรีศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย
จากมหาลัษราชภัฏสวนดุสิต (ปี พ.ศ. 2554)
- ประสบการณ์การทำงาน : ครูผู้ดูแลเด็ก คศ. 1
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปากหมาก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสองรัก อำเภอเมืองเลย
จังหวัดเลย

